

Udskriftsdato: 15. december 2025

2022/2 LSF 37 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om elforsyning og lov om afgift af elektricitet (Implementering af forskellige aftaler om grøn omstilling, herunder dele af PtX-aftalen af 15. marts 2021)

Ministerium: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Journalnummer: Klima-, Energi- og Forsyningsmin.,
Energistyrelsen, j.nr. 2022-796

Forslag

til

Lov om ændring af lov om elforsyning og lov om afgift af elektricitet¹⁾

(Implementering af forskellige aftaler om grøn omstilling, herunder dele af PtX-aftalen af 15. marts 2021)

§ 1

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021, som ændret senest ved § 3 i lov nr. 1594 af 28. december 2022, foretages følgende ændringer:

1. § 5, nr. 8, affattes således:

»8) *Direkte linje*: Elektricitetsforbindelse, der ikke etableres, vedligeholdes eller ejes af net- eller transmissionsvirksomhed, og som er beregnet til direkte levering af elektricitet fra en virksomheds elproduktionsanlæg til virksomhedens egne faciliteter eller dattervirksomheder eller bestemte kunder, og som helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet.«

2. I § 5, nr. 9, ændres »elkunder« til: »elforbrugere«.

3. I § 5, nr. 13, indsættes efter »aftagenummer«: »og aftager elektricitet på dette«.

4. I § 5 indsættes efter nr. 20 som nyt nummer:

»21) *Intern elektricitetsforbindelse*: En elektricitetsforbindelse, der ikke er ejet af en kollektiv elforsyningsvirksomhed, og som bruges til følgende:

- a) Tilslutning af en elkundes produktionsanlæg, placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted, til egen forbrugsinstallation og fordeling af elektricitet derfra til elkundens eget forbrug og lagring bag forbrugsstedet.
- b) Fordeling af elektricitet, der leveres fra det kollektive elforsyningsnet til en elkundes forbrugssted og som er til elkundens eget forbrug, bag forbrugsstedet.
- c) Fordeling af elektricitet inden for én bygning med en eller flere elkunder.«

Nr. 21-32 bliver herefter nr. 22-33.

5. I § 5, nr. 22, der bliver nr. 23, ændres »elkunder« til: »elforbrugere«.

6. I § 5 indsættes efter nr. 32, der bliver nr. 33, som nyt nummer:

»34) *VE-egenforbruger*: Elkunde, der i tilknytning til sit forbrugssted producerer vedvarende elektricitet til eget forbrug.«

Nr. 33 og 34 bliver herefter nr. 35 og 36.

7. I § 6 d, ændres »elforbrugerne« til: »elkunderne«.

8. Efter § 6 g indsættes:

»§ 6 h. Klima-, energi-, og forsyningsministeren kan fastsætte regler om modregning af den besparelse, som statslige organer har i forhold til elafgift ved direkte forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg i lov om afgift af elektricitet, herunder om hvordan modregningen skal ske, hvilke statslige organer og solcelleanlæg reglerne gælder for, krav om opsætning af målere samt aflæsning og videregivelse af oplysninger.«

9. I § 9, 1. pkt., indsættes efter »aktive kunder,«: »VE-egenforbrugere,«.

10. I § 11 indsættes som stk. 7:

»Stk. 7. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at der ikke kan etableres nye produktionsanlæg, der anvender kul som brændsel eller foretages væsentlige ændringer i eksisterende produktionsanlæg, som medfører en øget forbrænding af kul.«

11. Overskriften før § 23 affattes således:

»Direkte linjer.«

12. I § 23, stk. 1, ændres »Direkte elforsyningsnet« til: »En direkte linje«.

13. § 23, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kriterier og vilkår for meddelelse af tilladelse efter stk. 1.«

14. Efter § 23 indsættes før overskriften før § 24:

»Interne elektricitetsforbindelser

§ 23 a. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om interne elektricitetsforbindelser, herunder om de kriterier, der skal være opfyldt for, at en elkunde kan bruge en intern elektricitetsforbindelse.«

15. I § 28 c, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»1. pkt. finder ikke anvendelse, hvis der følger en anden godkendelseskompetence af EU-regulering.«

16. I § 28 c, stk. 2, indsættes efter »stk. 1,«: »1. pkt.,«.

17. I § 40, stk. 1, § 41, stk. 1, 1. pkt., og § 63 a, stk. 3, 1. pkt. ændres »forbrugerne« til: »elkunderne«.

18. § 41, stk. 2, 2. pkt., ophæves.

19. I § 44, stk. 2, 1. pkt., ændres »forbruger« til: »elkunde«.

20. I § 44, stk. 3, nr. 2 og nr. 3, ændres »forbrugerindflydelse« til: »indflydelse«.

21. I § 63 a, stk. 3, ændres »forbrugerne« til: »elkunderne«.

22. I § 72 c, stk. 3, ændres »forbruger« til: »elkunde«.

23. I § 72 f, stk. 1, 2. pkt., ændres »elforbrugeren« til: »elkunden«.

24. I § 73, stk. 1, indsættes som 4. pkt.:

»Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt over for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter, eller over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.«

25. I § 73 a, stk. 1, indsættes efter »transmissions- og distributionsnet«: », herunder for levering af ydelser til de kollektive elforsyningsvirksomheder,«.

26. Efter § 85 d indsættes i kapitel 12:

»§ 85 e. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om registrering og deling af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg til understøttelse af elforsyningssikkerheden, herunder om hvem der skal foretage registreringen. Registreringen af data skal ske til det register, der er nævnt i § 85 a, stk. 2, nr. 2.

Stk. 2. Elproducenter og ejere af energilager- og elforbrugsanlæg skal efter anmodning give de oplysninger, der er nødvendige for registreringen.«

27. I § 87, *stk. 1, nr. 2* ændres »driver net eller anlæg« til: »driver net, anlæg eller direkte linjer«.

28. I § 87 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.«

29. I § 87 *c* indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.«

§ 2

I lov om afgift af elektricitet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1321 af 26. august 2020, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 1268 af 13. september 2022, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Energinet.dk« til: »Energinet«.

2. I § 3, *stk. 1, nr. 1*, udgår »og«.

3. I § 3, *stk. 1, nr. 2*, ændres »elektricitet.« til: »elektricitet, og«.

4. I § 3, *stk. 1*, indsættes som *nr. 3*:

»3) den, der er registreret for afgift efter § 4, stk. 2-5.«

5. Efter § 7 indsættes:

»§ 7 a. En elproducent omfattet af § 4, stk. 2, måler eget forbrug af elektricitet.

Stk. 2. En netvirksomhed har ansvaret for at foretage målinger af forbruget af elektricitet hos forbrugere, som er tilsluttet elproducenten via en direkte linje, efter regler i eller regler udstedt i medfør af lov om elforsyning. Netvirksomheden stiller løbende oplysninger om det målte forbrug til rådighed for elproducenten, der har etableret en direkte linje.

Stk. 3. Elproducenten fører et regnskab over fremstillingen, afsætningen og forbruget af elektricitet efter stk. 1 og 2, som kan danne grundlag for opgørelsen af de afgiftspligtige mængder af elektricitet, jf. § 8, stk. 2, det opkrævede afgiftsbeløb i hver afgiftsperiode og for kontrollen af afgiftsbetalingen.

Stk. 4. Ved salg af afgiftspligtig elektricitet via en direkte linje skal fakturaen fra elproducenten indeholde oplysning om:

- 1) udstedelsesdato,
- 2) elproducentens navn,
- 3) købers navn og adresse og
- 4) afgiftens størrelse, herunder med separat oplysning for solgt elektricitet omfattet af § 9, stk. 1.

Stk. 5. Ved salg af afgiftspligtig elektricitet via en direkte linje fra en mellemhandler skal der udstedes en faktura, som indeholder oplysninger om:

- 1) udstedelsesdato,
- 2) sælgers navn og adresse,
- 3) varemottagers navn,

- 4) leveringssted,
- 5) aftagenummer og
- 6) afgiftens størrelse pr. aftagenummer.

Stk. 6. Ved en elproducents salg af afgiftspligtig elektricitet via en direkte linje gælder i visse tilfælde yderligere krav til fakturaen end dem, der følger af stk. 4. Det omfatter følgende salg:

- 1) til virksomheder registreret efter momsloven, hvor fakturaen også skal indeholde oplysning om cvr- eller SE-nummer for momsregistreringen, og
- 2) i form af kørestrøm, der anvendes ved personbefordring i eltog, hvor fakturaen også skal indeholde oplysning om cvr- eller SE-nummer for forbrugeren af kørestrømmen.

Stk. 7. Ved salg af afgiftspligtig elektricitet via en direkte linje fra andre end elproducenten, der har etableret en direkte linje og er registreret efter § 4, stk. 2, gælder i visse tilfælde yderligere krav til fakturaen, end dem, der følger af stk. 5, nr. 1-4, og om afgiftens størrelse. Det omfatter følgende salg:

- 1) til virksomheder registreret efter momsloven, hvor fakturaen skal indeholde oplysning om cvr- eller SE-nummer for momsregistreringen, og
- 2) i form af kørestrøm, der anvendes ved personbefordring i eltog, hvor fakturaen også skal indeholde oplysning om cvr- eller SE-nummer for forbrugeren af kørestrømmen.

Stk. 8. Den samlede afgift, jf. stk. 4, 5 og 7, skal fremgå af fakturaen. Endvidere skal fremgå den del af den samlede afgift, der udgøres af minimumsafgiften efter § 11 c, stk. 1, og den samlede afgift fratrukket minimumsafgiften.

Stk. 9. Ved konstateret tyveri af elektricitet fra en elproducent udsteder elproducenten en afgiftsopkrævning for forbruget af elektricitet til den erstatningsansvarlige.

Stk. 10. Elproducenten opbevarer regnskabsmateriale i 5 år efter regnskabsårets udløb.

Stk. 11. Told- og skatteforvaltningen fastsætter nærmere regler for elproducenternes regnskabsførelse og regler for indretning af teknisk måleudstyr og montering af dette hos elproducenter omfattet af § 4, stk. 2.

Stk. 12. Skatteministeren fastsætter nærmere regler for opkrævning og afregning af afgifter af elektricitet.«

6. I § 9, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »udlevering«: »eller salg fra en elproducent omfattet af § 4, stk. 2, der har etableret en direkte linje,«, og efter »§ 7, stk. 3« indsættes: », eller § 7 a, stk. 4«.

7. I § 9, stk. 1, 2. pkt., og stk. 8, 1. pkt., udgår »om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg m.v.)«.

8. I § 9, stk. 8, 3. pkt., ændres »Energi-, forsynings- og klimaministeren« til: »Klima-, energi- og forsyningsministeren«.

9. Efter § 9 a indsættes:

»§ 9 b. Netvirksomheden, der har måleansvaret på en direkte linje, jf. § 7 a, stk. 2, skal udelukkende på grundlag af en aftale mellem en elproducent omfattet af § 4, stk. 2, der har etableret direkte linjer, og køberen af elektricitet eller oplysninger indgivet til netvirksomheden af køberen af elektricitet indmelde i datahubben, hvis særlige afgiftsforhold eller ændringer i særlige afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, gør sig gældende for aftagenummeret omfattet af aftalen.

Stk. 2. Oplysninger, som netvirksomheden indmelder i datahubben, jf. stk. 1, skal netvirksomheden kunne verificere på grundlag af aftalen mellem en elproducent omfattet af § 4, stk. 2, der har etableret direkte linjer, og køberen af elektricitet eller oplysninger indgivet til netvirksomheden af køberen af elektricitet. Netvirksomheden skal på forlangende over for told- og skatteforvaltningen fremvise dokumentation for den foretagne verifikation.

Stk. 3. Gør særlige afgiftsforhold eller ændringer i særlige afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, ifølge oplysninger i datahubben sig gældende ved salg af elektricitet fra en elproducent omfattet af § 4, stk. 2, der har etableret en direkte linje, til et aftagenummer, skal Energinet verificere dette pr. aftagenummer ved brug af uafhængige kilder. Energinet skal på forlangende over for told- og skatteforvaltningen kunne fremvise dokumentation for verifikationen.

Stk. 4. Konstaterer Energinet i forbindelse med verifikationen efter stk. 3, at et særligt afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, ikke kan verificeres for et aftagenummer, skal Energinet straks meddele dette med angivelse af aftagenummeret med stamoplysninger m.v. til den elproducent, som aftagenummeret vedrører.

Stk. 5. Får en elproducent meddelelse om, at et særligt afgiftsforhold ikke kan verificeres for et aftagenummer, jf. stk. 4, skal elproducenten ved brug af uafhængige kilder undersøge, hvorvidt det særlige afgiftsforhold for aftagenummeret i datahubben er berettiget. Såfremt en undersøgelse efter 1. pkt. viser, at det særlige afgiftsforhold ikke er berettiget, skal elproducenten senest 15 hverdage efter modtagelsen af meddelelse efter stk. 4 meddele Energinet, at Energinet skal sikre, at det særlige afgiftsforhold ikke gør sig gældende for aftagenummeret i datahubben fra et angivet tidspunkt, hvilket Energinet skal efterkomme. Konstaterer elproducenten, at en meddelelse efter 2. pkt. ikke var eller ikke længere er berettiget, skal elproducenten straks meddele Energinet, at meddelelsen efter 2. pkt. ikke skal gælde fra et angivet tidspunkt, hvilket Energinet skal efterkomme.

Stk. 6. Energinet anvender oplysninger i egne registre om særlige afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, til verifikation efter stk. 3. Energinet stiller disse oplysninger til rådighed for elproducentens undersøgelser efter stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren stiller egne oplysninger om de særlige afgiftsforhold, som er omfattet af 1. pkt., til rådighed for Energinet til verifikation efter stk. 3 og til, at Energinet stiller disse oplysninger til rådighed for elproducentens undersøgelser efter stk. 5.

Stk. 7. Elproducenterne stiller egne oplysninger om særlige afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, til rådighed for Energinet til verifikation efter stk. 3. Elproducenten anvender disse oplysninger ved sine undersøgelser efter stk. 5.

Stk. 8. Told- og skatteforvaltningen stiller egne oplysninger om elproducenter til rådighed for Energinet til verifikation efter stk. 3. Told- og skatteforvaltningen stiller endvidere disse oplysninger til rådighed for elproducentens undersøgelser efter stk. 5.

Stk. 9. Skatteministeren kan fastsætte nærmere regler for indmelding til datahubben efter stk. 2 og regler for dokumentation efter stk. 3.«

10. I § 12, *stk. 1, 2. pkt.*, og *stk. 4, 3. pkt.*, indsættes efter »§ 7, stk. 3, 6. pkt.,«: »eller § 7 a, stk. 7,«.

11. I § 15, *stk. 1, litra a)*, ændres »eller § 9 a, stk. 1 og 2,« til: », § 9 a, stk. 1 og 2, eller § 9 b, stk. 2 eller 3,« og efter »3 eller 6« indsættes: », eller § 9 b, stk. 4«.

12. I § 15, *stk. 1, litra b)*, indsættes efter »eller stk. 4,«: »§ 7 a, stk. 1-3 eller 10,« og efter »§ 9, stk. 4,«: »§ 9 b, stk. 1,«.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. april 2023.

- ¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/944/EU af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (omarbejdning), EU-Tidende 2019, nr. L 158, side 125, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/2001/EU af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, EU-Tidende 2018, nr. L 328, side 82.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Geografisk differentierede forbrugstariffer
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.1.3. Den foreslåede ordning
 - 3.2. Direkte linjer
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.1.1. Kollektiv elforsyningsnet
 - 3.2.1.2. Internt net
 - 3.2.1.3. Interne ledningsanlæg/internt opsamlingsnet
 - 3.2.1.4. Direkte elforsyningsnet
 - 3.2.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.2.3. Den foreslåede ordning
 - 3.2.3.1. Hensyn og kriterier
 - 3.2.3.2. Ansøgningsproces og sagsbehandling
 - 3.2.3.3. Tilsyn og gebyr
 - 3.3. Forbud mod ny elproduktion på kul
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.3.3. Den foreslåede ordning
 - 3.4. Interne elektricitetsforbindelser
 - 3.4.1. Gældende ret
 - 3.4.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.4.3. Den foreslåede ordning
 - 3.5. VE-egenforbrugere
 - 3.5.1. Gældende ret
 - 3.5.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.5.3. Den foreslåede ordning
 - 3.6. Registreringer i Stamdataregistret
 - 3.6.1. Gældende ret
 - 3.6.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.6.3. Den foreslåede ordning
 - 3.7. Intern modregning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg
 - 3.7.1. Gældende ret
 - 3.7.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.7.3. Den foreslåede ordning
 - 3.8. Konsekvensrettelse som følge af Energinets indtræden i Nordic RCC

- 3.8.1. Gældende ret
- 3.8.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
- 3.8.3. Den foreslåede ordning
- 3.9. Angivelse af afgiften af elektriciteten fra registrerede virksomheder efter elafgiftslovens § 4, stk. 2-5
 - 3.9.1. Gældende ret
 - 3.9.2. Skatteministeriets overvejelser
 - 3.9.3. Den foreslåede ordning
- 3.10. Måling, regnskabsføring og fakturering af elektricitet, der leveres via direkte linjer
 - 3.10.1. Gældende ret
 - 3.10.2. Skatteministeriets overvejelser
 - 3.10.3. Den foreslåede ordning
- 3.11. Kontrol af salg af elektricitet, der leveres via direkte linjer, og sanktioner heraf
 - 3.11.1. Gældende ret
 - 3.11.2. Skatteministeriets overvejelser
 - 3.11.3. Den foreslåede ordning
- 4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
- 5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
- 6. Administrative konsekvenser for borgerne
- 7. Klimamæssige konsekvenser
- 8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
- 9. Forholdet til EU-retten
- 10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
- 11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslagets overordnede formål er at understøtte den grønne omstilling frem mod 70 pct. CO₂-reduktion i 2030 og videre mod klimaneutralitet. Den grønne omstilling er i vidt omfang afhængig af en omfattende elektrificering af det danske samfund. Elektrificering skal bidrage til at fortrænge fossile energikilder, som anvendes i dag. Det vil øge elforbrug baseret på vedvarende energi markant, f.eks. til elektrolyse (Power-to-X, også kaldet PtX), der bruges til at producere grønne brændstoffer, som bl.a. kan bruges til skibe, lastbiler og fly.

Elektrificeringen af den danske energisektor udfordrer indretningen af vores kollektive elforsyning, da den ændrer måden, hvorpå vi producerer og forbruger el. Lovforslaget vil blandt andet styrke muligheden for at indpasse en øget mængde vedvarende energi (VE) ved at fremme en hensigtsmæssig placering af elforbrug og -produktion. Derved udnyttes kapaciteten i elnettet mere effektivt, hvilket kan reducere behovet for investeringer i elnettet. Det kan bidrage til at sikre en omkostningseffektiv grøn omstilling.

Endvidere tages der med lovforslaget endnu et skridt mod at sikre en grøn energisektor ved at give bemyndigelse til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at udelukke nye tilladelser til – eller væsentlige ændringer af – elproduktion baseret på kul.

Med lovforslaget følges der op på stemmeaftalen af 15. marts 2022 om ”Udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer (Power-to-X strategi)” og på COP26-aftalen ”No new coal compact”. Endvidere følger lovforslaget op på aftale af 18. december 2020 om implementering af VE-II art. 21 om en særordning for kommunale solceller og solcelleanalyse.

Lovforslaget indebærer for det første, at det bliver muligt at etablere kommercielt ejede direkte linjer for elkunder og -producenter tilsluttet elnettet på 10 kV spændingsniveau og opefter. Direkte linjer gør det muligt at koble elproduktion og elforbrug direkte, uden at elektriciteten transporteres gennem det kollektive elnet. Formålet med direkte linjer er at sikre bedre rammevilkår for grønne teknologier, f.eks. PtX-anlæg, og bidrage til en mere effektiv udnyttelse af det kollektive net med mulighed for sparede netinvesteringer.

Lovforslaget indebærer for det andet en tilpasning af forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer, således at det bliver muligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder, Energinet og netvirksomhederne, at differentiere forbrugstariffer geografisk for elforbrugere tilsluttet elnettet på 10 kV spændingsniveau og opefter. Geografisk differentierede forbrugstariffer for store elforbrugere kan give dem økonomisk incitament til at placere sig i områder med tilstrækkelig netkapacitet eller tæt på elproduktion og dermed sikre en mere effektiv udnyttelse af nettet med mulighed for sparede netinvesteringer. Endvidere indebærer tilpasningen, at der gives mulighed for geografisk differentiering af sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer. Dette giver mulighed for, at f.eks. energifællesskaber kan få en lokal kollektiv tarif, der belønner en mere omkostningseffektiv brug af det kollektive net.

Lovforslaget indebærer for det tredje, at der indsættes en bemyndigelse i elforsyningsloven til sikring af kulafvikling på produktionsanlæg i Danmark. Danmark og 44 andre lande har i forbindelse med COP26 tiltrådt ”No new Coal compact”, om ikke at godkende nye anlæg med nyt forbrug af kul.

Lovforslaget indebærer for det fjerde, at begrebet VE-egenforbrugere defineres i elforsyningsloven, og at der i samme lov indsættes en bemyndigelse, hvorefter klima-, energi-, og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om VE-egenforbrugere.

Lovforslaget indebærer for det femte, en kodificering af gældende praksis for interne net, så begrebet ”interne net” defineres i elforsyningsloven og i den anledning skifter navn til ”intern elektricitetsforbindelse”, samtidig med, at der indsættes en bemyndigelse, hvorefter klima-, energi-, og forsyningsministeren kan fastsætte regler om interne elektricitetsforbindelser.

Lovforslaget indebærer for det sjette, at der indsættes en bemyndigelse i elforsyningsloven, hvorefter klima-, energi-, og forsyningsministeren for kommende, nye statslige solcelleanlæg kan fastsætte regler om modregning af den besparelse, som statslige organer har i forhold til elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæggene.

Lovforslaget indebærer for det syvende, at der etableres en ny bemyndigelse til at fastsætte regler om registrering af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg i Stamdataregistret. Hensigten er ved første udmøntning at sikre fortsat registrering af bl.a. elpatroner og kollektive varmepumper.

Lovforslaget indebærer for det ottende, at der indsættes bestemmelser i lov om afgift af elektricitet (herefter elafgiftsloven) om bl.a. måling, regnskabsføring, fakturakrav, kontrol og straf vedrørende elektricitet, der udleveres og forbruges gennem en direkte linje. Disse bestemmelser vil tage afsæt i de bestemmelser, der gælder for elektricitet på det kollektive net.

Lovforslaget indebærer for det ottende, at der indsættes bestemmelser i lov om afgift af elektricitet (herefter elafgiftsloven) om bl.a. måling, regnskabsføring, fakturakrav, kontrol og straf vedrørende elektricitet, der udleveres og forbruges gennem en direkte linje. Disse bestemmelser vil tage afsæt i de bestemmelser, der gælder for elektricitet på det kollektive net.

Lovforslaget indebærer endelig en række ændringer af mere præciserende og opryddende karakter, herun-

der om Energinets og netvirksomheders metodeanmeldelse til Forsyningstilsynet, sanktioner for juridiske personer og konsekvensrettelser.

2. Lovforslagets baggrund

PtX-aftalen af 15. marts 2022 om udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer er indgået mellem Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet. Med aftalen blev partierne bl.a. enige om at muliggøre geografisk differentierede forbrugstariffer, direkte linjer og lokal kollektiv tarifiering.

Aftaleparterne gav Energinet og netvirksomheder mulighed for at differentiere forbrugstariffer geografisk for store elforbrugere tilsluttet elnettet på 10 kV spændingsniveau og opefter. Det bemærkes, at partierne i aftalen ønskede at fremhæve, at denne grænse blev sat ud fra et politisk ønske om at tilskynde nyt stort elforbrug til at placere sig hensigtsmæssigt i elnettet, og for at geografisk differentiering ikke medfører tariffstigninger for husholdninger og mindre erhverv. Det var endvidere et politisk ønske, at geografisk differentiering af forbrugstariffer også tager hensyn til eksisterende store elforbrugere.

Parterne var ligeledes enige om at muliggøre etablering af kommercielt ejede direkte linjer for elforbrugere og -producenter på 10 kV spændingsniveau og opefter. Parterne var enige om, at tilladelsen af direkte linjer skal være en undtagelse til hovedreglen om, at transport af elektricitet sker via det kollektive elforsyningsnet. Der vil derfor skulle fastsættes objektive og ikke-forskelsbehandlende ansøgningskriterier for tilladelse til etablering af direkte linjer, der understøtter samfundsmæssige hensyn.

Parterne var desuden enige om at forbedre rammerne for lokal kollektiv tarifiering ved at tillade geografisk differentiering af sammenslutninger af netbrugere. Det bemærkes, at parterne ønskede at fremhæve, at det var et politisk ønske, at lokal kollektiv tarifiering ikke bør medføre tariffstigninger for øvrige netbrugere.

Aftale af 18. december 2020 om implementering af VE II-direktivets art. 21, om en særordning for kommunale solceller og solcelleanalyse er indgået mellem Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Konservative Folkeparti og Alternativet. Med aftalen blev parterne bl.a. enige om, at der skal foretages en intern modregning for den sparede elafgift på statslige solcelleanlæg, som skal gælde fremover for kommende, nye statslige anlæg.

Hensigten med aftalen om den interne statslige modregning er at ligestille staten med kommuner og regioner i forhold til besparelse af elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg.

Danmark og 44 andre lande har den 23. september 2021 i forbindelse med COP26 tiltrådt aftale om ”No new coal compact”. Aftalen indebærer, at landene politisk har forpligtet sig til ikke at etablere nye kulkraftværker.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Geografisk differentierede forbrugstariffer

3.1.1. Gældende ret

Det gældende forbud mod geografisk differentierede forbrugstariffer blev indført ved et ændringsforslag i betænkningen til lovforslag L 162 om ændring af lov om elforsyning, jf. Folketingstidende 2002/03, Tillæg B, s. 1345-1346 om ændring af lov om elforsyning, hvoraf det fremgår, at formålet med ændringsforslaget er at præcisere, at tariffer kun i særlige tilfælde kan differentieres på baggrund af opdelingen

i kundegrupper ud fra geografiske kriterier, f.eks. i forbindelse med sammenlægning af netområder og forsøg med tariffer for en tidsbegrænset periode.

De kollektive elforsyningsvirksomheder kan således som udgangspunkt ikke prisdifferentiere alene på grund af geografisk placering f.eks. i tilfælde, hvor forbrugerne bor på en ø eller i tyndt befolkede netområder.

Ved kollektive elforsyningsvirksomheder forstås Energinet og netvirksomhederne på hhv. transmissions-niveau og distributionsniveau.

Det fremgår videre, at ændringsforslaget blev gjort aktuelt af en konkret sag, hvor en netvirksomhed havde rejst et spørgsmål, om det var muligt at prisdifferentiere inden for forsyningsområdet ud fra geografiske kriterier, således, at elkunderne på Anholt ville komme til at betale de faktiske omkostninger forbundet med el-produktionen på Anholt. Det skyldtes, at Anholts elnet på daværende tidspunkt ikke var forbundet til fastlandets elnet.

Reglen skal således forstås som et forbud mod geografiske kriterier i de tarifmetoder, som de kollektive elforsyningsvirksomheder anmelder til Forsyningstilsynet.

Forbuddet forhindrer således ikke, at der eksempelvis inden for et område opnås en tarifbesparelse som følge af forbedret samtidighed eller samplacering mellem forbrug og produktion, så længe der er tale om, at tarifmetoden er omkostningsægte samt baseret på saglige og objektive kriterier for, hvilke netbrugere, der kan opnå tarifbesparelsen, og at den således også vil kunne opnås af netbrugere i et andet område, som kan præstere en tilsvarende samtidighed eller samplacering.

Ved netbrugere, som nævnt i elforsyningslovens § 73, tænkes på grupper af aftagere defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget og ikke på geografisk afgrænsede grupper.

Ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love (Tariffer, udfasning af PSO, forenkling af bevillingskrav for VE-elproduktion, justering af netvirksomhedernes økonomiske regulering, opfølgning på konkurrenceanalyse, tilbagelevering af digitalt tv-udstyr m.v.) blev det præciseret, at producenter kan tariferes. Samtidig blev forbuddet mod geografisk differentiering af disse producenttariffer ophævet.

De kollektive elforsyningsvirksomheder kan således i udviklingen af deres tarifmetoder prisfastsætte deres ydelser til elproducenterne i overensstemmelse med omkostningerne f.eks. i form af tilslutningsbidrag og i løbende tariffer for indfødnings af elektricitet i nettet.

De materielle regler for tarifmetodernes indhold fremgår af hhv. artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (herefter elmarkedsdirektivet), artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (herefter elmarkedsforordningen), og § 73, stk. 1, i elforsyningsloven. Metoderne for prisfastsættelsen af tarifferne skal ifølge elmarkedsforordningen bl.a. afspejle omkostningerne, være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet samt anvendes uden forskelsbehandling.

Elmarkedsdirektivet indeholder derudover regler om ansvars- og rollefordeling, herunder, hvordan tariffer for adgang til transmissions- og distributionsnet fastsættes i de enkelte medlemslande.

Artikel 59, stk. 1, litra a, i elmarkedsdirektivet indebærer, at den regulerende myndighed (i Danmark Forsyningstilsynet) har til opgave at fastsætte eller godkende transmissions- eller distributionstariffer, eller deres metoder eller begge dele i overensstemmelse med gennemsigtige kriterier.

Denne regel er implementeret i dansk ret i elforsyningslovens § 73 a, stk. 1. Bestemmelsen indebærer, at priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet udarbejdes af de kollektive elforsyningsvirksomheder og godkendes af Forsyningstilsynet.

Det følger således modsætningsvist af elmarkedsdirektivets regler, at klima-, energi- og forsyningsministeren ikke har kompetence til at udforme de faktiske tarifmetoder. Derudover indebærer artikel 57, stk. 4 og 5, i elmarkedsdirektivet, om den regulerende myndigheds uafhængighed, en begrænsning af lovgivers mulighed for påvirkning af tarifmetoderne, idet den regulerende myndighed ikke må være underlagt Folketinget eller ministerens instruktion.

Folketinget kan derfor ikke direkte diktere tarifudformningen, men Folketinget kan dog, inden for rammerne af EU-reglerne, godt fastsætte nærmere hensyn, der skal inddrages, når metoderne udvikles.

3.1.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Elnettet i Danmark er planlagt ud fra et generelt kollektivt forsyningshensyn for alle elkunder uanset, hvor de er placeret geografisk, herunder om de f.eks. bor i et tyndt befolket område.

Inden for de enkelte netvirksomheders netområde afregnes omkostningerne til det kollektive net derfor via en ens forbrugstarif for de forskellige kundekategorier, da forbrugstarifferne efter de gældende regler ikke må differentieres geografisk.

Det er ministeriets vurdering, at forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer i visse tilfælde forhindrer Energinet og netvirksomhederne i at lade eventuelle geografisk betingede forskelle i de netomkostninger, som elkunderne giver anledning til, afspejle i deres tariffer. Det vurderes, at det vil være muligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder at opnå en mere optimal udnyttelse af det kollektive elnet, hvis tarifferne eksempelvis kan differentieres på en måde, der skaber incitament til at placere nyt forbrug de steder i nettet, hvor det påfører elnettet færrest omkostninger. Geografisk differentierede forbrugstariffer vil således muliggøre en mere omkostningsægte tarifstruktur, som alt andet lige vil medføre en mere effektiv anvendelse af ressourcerne og dermed samfundsøkonomiske fordele.

Ophævelsen af forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer vil give Energinet og netvirksomhederne mulighed for at differentiere tilslutningsbidraget afhængigt af, hvorvidt der er ledig kapacitet i elnettet til yderligere forbrug, eller hvor der er meget elproduktion. Geografisk differentierede forbrugstariffer kan derved give økonomisk incitament til, at større elkunder, som f.eks. PtX-anlæg, placerer sig i områder med ledig netkapacitet, f.eks. produktionsdominerede områder.

Energistyrelsens analyse af geografisk differentierede forbrugstariffer, der blev offentliggjort i december 2021 viser, at de relativt største fordelings effekter ved at tillade geografisk differentierede forbrugstariffer kan opstå blandt kundegrupperne på det laveste spændingsniveau (på 0,4 kV-niveauet). En afgrænsning af muligheden for geografisk differentiering til kun at omfatte elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter samt lokale sammenslutninger af netbrugere vil bidrage til at beskytte husholdningskunder og mindre erhverv mod fordelings effekter.

Det samlede danske elforbrug forventes at stige betragteligt som følge af den grønne omstilling og elektrificeringen, hvilket kan udfordre den kollektive elforsyning. Der er således behov for at understøtte en smartere og mere effektiv anvendelse af det kollektive elnet for at sikre en omkostningseffektiv grøn omstilling for forbrugere og samfundsøkonomien.

Formålet med muligheden for at udvikle geografisk differentierede forbrugstariffer er at tilskynde nyt stort elforbrug til at placere sig hensigtsmæssigt. Det er således ministeriets hensigt, at muliggørelse af geografisk differentierede forbrugstariffer for større elkunder og lokale sammenslutninger af netbrugere

ikke medfører tariffstigninger for husholdninger og mindre erhverv og tager hensyn til eksisterende store elforbrugere.

Det er ministeriets vurdering, at en afgrænsning af muligheden for geografisk differentiering af forbrugstariffer til 10 kV-elnettet og opefter samt lokale sammenslutninger af netbrugere hverken indskrænker eller hindrer Forsyningstilsynets skøn i forbindelse med godkendelse af tarifmetoder. Afgrænsningen indeholder således ikke nogen instruks til Forsyningstilsynet om, hvordan metoder for geografisk differentiering kan indrettes.

Der er alene tale om en muliggørelse. Der er således ikke noget krav til de kollektive elforsyningsvirksomheder om at udarbejde modeller for geografisk differentierede forbrugstariffer eller for Forsyningstilsynet til at godkende metoder.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at tillade prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter og for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.

Formålet med den foreslåede ændring er at fremme mere omkostningseffektive tariffer, der kan øge incitamentet til at placere stort elforbrug i områder med tilstrækkelig kapacitet i elnettet eller med meget elproduktion og dermed fremme en mere omkostningseffektiv brug af det kollektive elnet.

Den foreslåede ændring indebærer en muliggørelse af geografisk differentierede forbrugstariffer og tilslutningsbidrag for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter.

Muliggørelse af geografisk differentierede forbrugstariffer for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter vil omfatte ca. 1.800 af de største elforbrugere i Danmark, f.eks. slagterier, cementproducenter, datacentre og fremtidige PtX-anlæg.

Lovændringen forventes således at medføre, at det bliver muligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder at indføre højere eller lavere tariffer i geografisk afgrænsede områder i overensstemmelse med nettets topologi, og om der er tale om hhv. produktions- eller forbrugsdominerede områder.

Afgrænsningen til de største forbrugere på elnettet skal bidrage til at beskytte de mindre forbrugere, såsom husholdninger og mindre erhvervskunder mod store tariffstigninger, og samtidig give mulighed for at sende geografisk differentierede prissignaler til store nuværende såvel som nye elforbrugere.

Den foreslåede ændring af forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer forventes at medføre, at Energinet og netvirksomhederne vil kunne udvikle nye tarifmetoder for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter. Differentieringen kan f.eks. ske på engangsbetalingen for nettilslutning af nyt elforbrug og/eller på den løbende tarif.

I det omfang Energinet og netvirksomhederne vælger at differentiere på tilslutningsbidraget, vil der ikke ske omfordelinger mellem eksisterende forbrugere, da tilslutningsbidraget betales én gang i forbindelse med tilslutningen af nyt forbrug. I det omfang Energinet og netvirksomhederne vælger at udnytte muligheden for at differentiere den løbende tarif, kan den årlige elregning stige for nogle elforbrugere og falde for andre, og der kan dermed være tale om omfordelingseffekter.

For at fremme muligheden for en omkostningsægte metode for lokal kollektiv tarifiering foreslås også at undtage lokal kollektiv tarifiering for forbuddet mod geografisk differentiering på alle spændingsniveauer, hvis der er tale om lokale sammenslutninger af netbrugere, der råder over både forbrug og produktion. Det kunne f.eks. være energifællesskaber eller fællesskaber med industrielle aktører.

Formålet med den foreslåede ordning er at fremme muligheden for, at lokale sammenslutninger af netbrugere, der forbruger og producerer el samtidigt og dermed trækker mindre på bagvedliggende dele af det kollektive net, kan opnå en lavere tariffbetaling.

For en lokal sammenslutning af netbrugere, der samtidig udgør en kategori af netbrugere, vil muligheden for geografisk differentiering alene være en præcisering af gældende ret. Sammenslutninger kan defineres ud fra størrelsen og karakteren af deres samlede forbrug og produktion, således at de er omfattet af hovedbestemmelsen om, at de kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse skal ske efter hvilke omkostninger, som de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til. Differentieringen foretages således ikke alene på baggrund af geografisk differentierede kriterier.

Den foreslåede ordning indebærer derfor, at det præciseres, at prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.

Den foreslåede præcisering forventes at medføre mulighed for mere omkostningsægte metoder for tarifiering af lokale sammenslutninger af netbrugere i form af lokal kollektiv tarifiering.

3.2. Direkte linjer

3.2.1. Gældende ret

De overordnede principper for udformningen af de nationale rammer vedrørende el-markedet i Danmark har ophæng i EU-regulering. Det overordnede formål med de europæiske regler for elmarkedet er at skabe et indre marked for elektricitet.

Hovedformålet med det indre marked for elektricitet er at tilrettelægge konkurrenceprægede, grænseoverskridende elektricitetsmarkeder med konkurrencedygtige priser og effektive investeringssignaler samt at bidrage til forsyningssikkerhed og bæredygtighed.

Elmarkedsdirektivet, som trådte i kraft den 4. juli 2019, fastsætter en række krav til medlemsstaternes elmarkedsregulering. Formålet med det indre marked for elektricitet er at tilrettelægge konkurrenceprægede, grænseoverskridende elektricitetsmarkeder og derved give alle elforbrugere reelle valgmuligheder, nye forretningsmuligheder, konkurrencedygtige priser, effektive investeringssignaler og højere servicestandarder, hvad end der er tale om privatpersoner eller erhvervsdrivende, samt at bidrage til forsyningssikkerhed og bæredygtighed. Direktivet fastsætter bl.a. regler om nærmere regulering af el-handelsvirksomheder, distributionssystemoperatører, transmissionssystemoperatører samt den regulerende myndigheds rolle (i Danmark Forsyningstilsynet).

Elmarkedsdirektivet er implementeret i dansk ret gennem elforsyningsloven, som derved fastsætter de konkrete rammer for det nationale elmarked.

3.2.1.1. Kollektivt elforsyningsnet

Hovedreglen i dansk ret er, at elektricitet transporteres gennem det kollektive elforsyningsnet, hvilket kan udledes af bestemmelserne i elforsyningsloven. Det kollektive elforsyningsnet består af to typer net; transmissions- og distributionsnet, som på offentligt regulerede vilkår har til formål at transportere elektricitet for en ubestemt kreds af elleverandører og elkunder. Transmissionsnettet ejes og forvaltes af Energinet og transporterer elektricitet på højere spændingsniveauer. Energinet driver transmissionsvirksomhed uden bevilling, men derimod i medfør af lov om Energinet. Ingen andre virksomheder varetager transmission med bevilling, hvorfor Energi de facto har eneret til at drive transmissionsnettet i Danmark. Distributionsnettet leverer elektricitet på lavere spændingsniveauer. Distributionsnettet ejes og forvaltes p.t. af 39 netvirksomheder med bevilling. Bevillingen giver netvirksomhederne retten og pligten

til drive distributionsnet, inden for deres geografiske bevillingsområde. Netvirksomhederne har således de facto-eneret til at drive distributionsnet inden for et netområde.

Kollektivt elforsyningsnet er underlagt regulering, herunder bevillingskravet, en økonomisk regulering, krav om tredjepartsadgang og andre regler, der skal sikre selskabsmæssig adskillelse mellem virksomheder, der driver kollektivt elforsyningsnet, og virksomheder der udfører konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter.

Med tredjepartsadgang menes, at enhver har ret til at anvende det kollektive elforsyningsnet til transport af elektricitet mod betaling. Denne ret har betydning for det frie leverandørvalg og dermed ultimativt for graden af konkurrence på markedet for levering af elektricitet.

Som grundlæggende adskillelseskrav gælder, at netvirksomheder som altovervejende udgangspunkt alene kan drive de aktiviteter, som ligger inden for deres bevilling. Andre aktiviteter uden for bevillingen, herunder produktion eller handel med elektricitet, skal udøves i selvstændige selskaber med begrænset ansvar. Energinet er underlagt krav om ejermæssig adskillelse og kan herudover kun varetage de aktiviteter, som der er hjemmel til i medfør af lov om Energinet.

3.2.1.2. Internt net

Foruden hovedreglen vedrørende kollektivt elforsyningsnet, der er underlagt reguleringen, har Energistyrelsen etableret en administrativ praksis for at tillade såkaldte interne net. Interne net er ikke underlagt offentlig regulering i medfør af elforsyningsloven i øvrigt. I praksis sondres der mellem internt net i produktionsleddet og internt net i distributionsleddet.

Efter praksis omfatter begrebet internt net i produktionsleddet en elektricitetsforbindelse, der ikke er ejet af en kollektiv elforsyningsvirksomhed, og som bruges til tilslutning af en elkundes produktionsanlæg, placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted, til egen forbrugsinstallation og fordeling af elektricitet derfra til elkundens eget forbrug og lagring bag forbrugsstedet. Det indgår i den administrative praksis, at der skal være en tæt og reel geografisk sammenhæng mellem elkundens produktion og forbrug.

Begrebet internt net i distributionsleddet omfatter konstruktioner, hvor der er tale om et fordelingsnet, der fordeler elektricitet, der leveres fra det kollektive elforsyningsnet til et sammenhængende område bag elkundens forbrugssted. Også i denne konstruktion forudsætter praksissen en tæt og reel geografisk sammenhæng samt fuld og reel identitet. Herudover omfatter begrebet internt net i distributionsleddet net i én bygning (f.eks. et højhus).

For en nærmere beskrivelse af gældende praksis for interne net i hhv. produktions- og distributionsleddet henvises der til afsnit 3.4.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger vedr. interne elektricitetsforbindelser.

3.2.1.3. Interne ledningsanlæg/internt opsamlingsnet

Endelig fremgår det i lov om fremme af vedvarende energi, at elproduktionsanlæg, der udnytter vand og vind, kan etableres med tilhørende interne ledningsanlæg, også kaldet et internt opsamlingsnet. I vindmølletilslutningsbekendtgørelsen og nettilslutningsbekendtgørelsen defineres et internt opsamlingsnet som ”det interne forbindelsesnet mellem vindmøllerne i en havvindmøllepark eller vindmøller, solcelleanlæg eller bølgekraftanlæg, der er opstillet enkeltvis, i gruppe eller parker på land, frem til tilslutningspunktet, som ikke etableres, vedligeholdes og ejes af net- eller transmissionsvirksomheden”. Definitionen anvendes bl.a. til at afgrænse disse former for netkonstellationer fra det kollektive elforsyningsnet og direkte elforsyningsnet, idet disse samler produktion, men ikke tilslutter forbrug.

3.2.1.4. Direkte elforsyningsnet

En anden undtagelse til hovedreglen om, at transport af elektricitet sker via det kollektive elforsyningsnet, fremgår af elforsyningslovens regler om direkte elforsyningsnet. Reglerne for direkte elforsyningsnet er en implementering af bestemmelserne i elmarkedsdirektivets artikel 7 om direkte linjer. Et direkte elforsyningsnet defineres i elforsyningslovens § 5, nr. 8 som et ”elforsyningsnet, som er beregnet til levering af elektricitet fra en elproduktionsvirksomhed til en anden elproduktionsvirksomhed eller til bestemte forbrugere, og som helt eller delvist erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet”.

Det fremgår af elforsyningsloven, at etablering og anlæggelse af et direkte elforsyningsnet kun må udføres efter tilladelse fra klima-, energi-, og forsyningsministeren. Tilladelsen er betinget af, at ansøgeren forinden har fået afslag på en anmodning om transport af elektricitet gennem det kollektive elforsyningsnet. Derudover er det en betingelse, at der ikke allerede eksisterer den nødvendige infrastruktur til at forsyne den pågældende kunde, herunder tilstrækkelig kapacitet i det eksisterende net.

I praksis kan der ikke henvises til eksempler på sådanne tilladelser, idet enhver har ret til at anvende det kollektive elforsyningsnet til transport af elektricitet imod betaling. Dertil kommer, at netvirksomhederne og Energinet er forpligtet til at tilslutte leverandører og købere af elektricitet samt stille fornøden transportkapacitet til rådighed og give adgang til transport af elektricitet via det kollektive elforsyningsnet. Netvirksomhederne og Energinet kan således ikke give afslag, som forudsat i bestemmelsen om direkte elforsyningsnet i elforsyningsloven. Det medfører, at der reelt ikke kan etableres direkte elforsyningsnet i Danmark i henhold til gældende lovgivning.

Elproduktionsvirksomheder som er forbundet via direkte elforsyningsnet og samtidig tilsluttet den kollektive elforsyning vil være omfattet, at de til enhver tid gældende nettilslutningsaftaler og tekniske forskrifter, som vil være fastsat af netvirksomhederne og/eller Energinet, herunder, betingelser, tekniske krav og forskrifter fastsat i medfør elforsyningslovens § 26, Kommissionens forordning (EU) 2016/631 af 14. april 2016 om fastsættelse af netregler om krav til nettilslutning for produktionsanlæg og Kommissionens forordning (EU) 2016/1388 af 17. august 2016 om fastsættelse af netregler om nettilslutning af forbrugs- og distributionssystemer.

I henhold til elforsyningslovens § 51 a, stk. 2 og 3, er det muligt at pålægge ansøgere, der søger om tilladelse til at etablere et direkte elforsyningsnet, at skulle betale for myndighedsbehandlingen af deres ansøgning. Den samme mulighed gør sig endvidere gældende for tilsyn med overholdelsen af betingelserne i tilladelsen.

Elproduktionsvirksomheder som både er tilsluttet til det kollektive elforsyningsnet og forbundet via et direkte elforsyningsnet til en anden elproduktionsvirksomhed eller elforbrugere, er også omfattet af elforsyningslovens kapitel 10 om priser og betingelser for elektricitet. Det vedrører bl.a. § 73 a, der omhandler de kollektive elforsyningsvirksomheders mulighed for at fastsætte priser og betingelser for brugen af det kollektive elforsyningsnet, herunder muligheden for at fastsætte særlige betingelser for elproduktionsvirksomheder, der er forbundet via et direkte elforsyningsnet.

I medfør af elforsyningslovens § 84, stk. 1 har ministeren mulighed for, at indhente de oplysninger som er nødvendige for ministeren til varetage af denne opgaver efter elforsyningsloven, herunder tilsyn med tilladelser til direkte elforsyningsnet. Endvidere har ministeren i medfør af § 85 d, stk. 1 mulighed for, at påbyde at forhold der strider imod, gældende regler på området, bringes i orden.

Elproduktionsvirksomheder, som både er tilsluttet til det kollektive elforsyningsnet og forbundet via et direkte elforsyningsnet til en anden elproduktionsvirksomhed eller elforbrugere, er også omfattet af elforsyningslovens § 84, stk. 5-7. Denne bestemmelse giver brugeren (dvs. elproduktionsvirksomheden)

ret til at anmode de kollektive elforsyningsvirksomheder om at få udleveret oplysninger som er nødvendige for at sikre den mest effektive udnyttelse til det kollektive elforsyningsnet. Oplysningspligten, som de kollektive elforsyningsvirksomheder er underlagt i medfør af elforsyningslovens § 84, stk. 5-7, kan påklages af elproduktionsvirksomheden til Forsyningstilsynet i henhold til elforsyningslovens § 84, stk. 10.

Hvis der etableres direkte elforsyningsnet uden, at der forelægger tilladelse hertil eller hvis der sker tilsidesættelse af de vilkår, som tilladelsen er givet på baggrund af, straffes dette med bøde i henhold til elforsyningslovens § 87, nr. 2 og 3. Endvidere er manglende efterkommelse af påbud også bødepålagt efter elforsyningslovens § 87, nr. 7 og 8.

Afgørelser vedrørende direkte elforsyningsnet, kan som udgangspunkt påklages Energiklagenævnet i medfør af elforsyningslovens § 89, stk. 1.

Det følger af elforsyningslovens § 92 b, at ministeren kan fastsætte regler om, at kommunikation vedrørende forhold der er omfattet af elforsyningsloven eller tilhørende EU-retsakter, kan ske digitalt og endvidere hvilket digitalt system, som skal anvendes til dette. Denne bestemmelse er også gældende for ansøgning om tilladelse til direkte elforsyningsnet.

Klima-, energi- og forsyningsministeren har mulighed for at dispensere fra visse af lovens krav i medfør af elforsyningslovens § 2, stk. 4. På den baggrund kan ministeren bestemme, at mindre anlæg eller mindre omfattende aktiviteter, som er omfattet af loven, helt eller delvist skal undtages fra lovens bestemmelser, herunder muligheden for, at undtage atypiske eller usædvanlige anlæg fra bestemmelser i loven. Et eksempel her på er at fritage Banestyrelsens forsyningsnet, som i dag behandles som et distributionselskab, fra visse af lovens bestemmelser.

3.2.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet har indgået "Aftale om udvikling og fremme af brint og grønne brændsler (Power-to-X strategi)", der skal bidrage til udbredelse af anvendelsen af Power-to-X (PtX) i Danmark.

Ifølge aftalen skal vejen mod et grønt samfund bl.a. ske gennem direkte elektrificering og indirekte elektrificering via PtX. PtX kan bidrage til et integreret og fleksibelt energisystem, hvor PtX integreres i energisystemet på en måde, der understøtter og supplerer eksisterende forsyningssektorer, såsom el, gas og fjernvarme. PtX-teknologi gør det muligt at producere brændstoffer og kemikalier, der kan erstatte fossile produkter i en række svært omstillelige sektorer, som bl.a. søfart, luftfart, landbruget, dele af industrien og dele af den tunge vejtransport.

Danmarks ambitiøse klimamålsætning om 70 pct. reduktion af drivhusgasudledninger i 2030 og videre mod klimaneutralitet kræver en massiv elektrificering af det danske samfund med et markant øget elforbrug og store investeringer i udbygning af vedvarende energi (VE). Det samlede elforbrug vurderes således at stige betragteligt frem mod 2030, og langt størstedelen af stigningen forventes at ske på grund af store forbrugsanlæg som f.eks. elektrolyseanlæg (PtX-anlæg). Det øgede elforbrug udfordrer dermed indretningen af den kollektive elforsyning i forhold til individuel placering og udbygning,

Uden omstillingen af de svært omstillelige sektorer (som bl.a. søfart, luftfart, landbruget, dele af industrien og dele af den tunge vejtransport), vurderes Danmark ikke at kunne nå det fastsatte langsigtede mål om klimaneutralitet. PtX-processer genererer desuden store mængder overskudsvarme, som potentielt

kan udnyttes i fjernvarmesektoren. PtX-produkter kan både bidrage til CO₂-reduktioner, når de erstatter anvendelsen af fossile produkter, og give Danmark nye grønne erhvervs- og eksportmuligheder.

Som tidligere nævnt er hovedreglen for det danske elmarked, at al transport af elektricitet sker gennem det kollektive elforsyningsnet. Det fremgår af den politiske aftale, at det fortsat skal være udgangspunktet. Det danske kollektive elforsyningsnet er opbygget og planlagt ud fra et generelt kollektivt forsyningshensyn for alle forbrugere. Det har medført, at alle danske forbrugere har adgang til det kollektive elforsyningsnet, uanset hvor forbrugerne geografisk er placeret. Samtidig etableres der kollektivt elforsyningsnet, uanset om der er et selskabsøkonomisk incitament herfor. Denne tilgang har sikret alle forbrugere retten til at bruge det kollektive elforsyningsnet mod betaling og på ikke-diskriminerende og lige vilkår. Tilgangen betyder, at der er begrænsede muligheder for, at andre aktører end kollektive elforsyningsvirksomheder (netvirksomheder og Energinet, jf. afsnit om ”Gældende ret”) kan eje, drive eller etablere kollektivt elforsyningsnet. Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det stigende elforbrug og elproduktion kan imødekommes ved at understøtte en mere effektiv anvendelse af det kollektive elforsyningsnet for eksempel i samspil med direkte linjer.

Det fremgår af den politiske aftale, at direkte linjer skal muliggøres, og formålet med de direkte linjer er, at sikre en øget grad af samplacering af forbrug og produktion. Det er ministeriets vurdering, at dette bedst gøres ved, at de nuværende regler for direkte elforsyningsnet justeres. I den forbindelse finder ministeriet det mest hensigtsmæssigt, at terminologien ”direkte elforsyningsnet” ændres til ”direkte linjer”, da det er den terminologi, som anvendes i elmarkedsdirektivet (fremadrettet omtales direkte elforsyningsnet som direkte linjer). En sådan ændring vil tydeliggøre, at der er tale om en elektricitetsforbindelse mellem produktion og forbrug og ikke en særegen type af elnet, som potentielt kan transportere elektricitet til en ubestemt kreds af elkunder. Endvidere vil det også tydeliggøre, at der ikke er tale om elnet, der er etableret i henhold til Energistyrelsens praksis om internt net eller anden form for nettype, jf. afsnit om Gældende ret.

Det fremgår af den politiske aftale, at formålet med direkte linjer er at fremme en omkostningseffektiv grøn omstilling ved blandt andet at understøtte en indpasning af øget vedvarende energi samt en hensigtsmæssig placering af elforbrug og elproduktion i det danske energisystem. Derved udnyttes kapaciteten i elnettet mere effektivt, hvilket kan bidrage til at reducere behovet for investeringer i elnettet samt skabe bedre rammebetingelser for grønne teknologier som f.eks. PtX.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at der også kan etableres direkte linjer med vedvarende energiproduktion på land og havet med teknologier, der omfatter elforbrug og energilagre. Energilagring og et energilager er defineret i elforsyningsloven og følger definitionen i elmarkedsdirektivet. Definitionen præciserer, at et energilageranlæg kan omfatte anlæg, der omdanner elektrisk energi til anden energiform, der kan lagres, lagring af denne anden energiform, samt efterfølgende anvendelse. En sådan energikonvertering kan eksempelvis omfatte teknologier såsom elektrolyseanlæg, varmepumper, elpatroner eller lignende, som forbruger el og producerer en anden energibærer, f.eks. brint eller varmt vand, der kan lagres. Det betyder, at energilageranlæg kan omfatte anlæg, der omdanner el til andre energibærere og flytter energien fra elsektoren til andre dele af energisystemet. Det er ministeriets vurdering, at elektrolyseanlæg, varmepumper, elpatroner eller lignende bør reguleres på samme måde som andre forbrugsteknologier, såfremt disse alene forbruger el og konverterer dette til en anden energibærer, der anvendes et andet sted i energisystemet. Muliggørelsen af direkte linjer i dansk ret har således til hensigt at sikre en ensartet og transparent regulering på tværs af teknologier, der ønsker at blive koblet til elproduktion før tilslutningspunktet til det kollektive elforsyningsnet.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at hvis der etableres et batteri før tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, og batteriet er begrænset til ikke at kunne trække elektricitet fra det kollektive

elforsyningsnet, er der intet i elforsyningsloven eller VE-loven, der forhindrer anlægsejeren i at installere batterier sammen med VE-anlægget. Denne mulighed understøtter en hensigtsmæssig anvendelse af de danske VE-ressourcer, da anlægsejere kan udsætte den endelige afsætning af elektricitet til et senere tidspunkt, f.eks. når vinden ikke blæser, og hvor efterspørgslen efter den grønne strøm er høj. Det vil ligeledes være muligt at koble batterier på det interne opsamlingsnet mellem VE-anlæg, der er opstillet enkeltvis, i grupper eller parker på havet, frem til tilslutningspunktet. Det er dog en forudsætning, at batterierne kun kan aftage elproduktionen fra VE-anlægget og ikke fra det kollektive elforsyningsnet, da de ellers vil blive betragtet som forbrugsenheder, der i udgangspunktet ikke må tilsluttes i interne opsamlingsnet, men i stedet vil skulle tilsluttes med direkte linjer (se endvidere afsnit 3.4. om interne elektricitetsforbindelser).

Derimod vil det fortsat være muligt for elforbrug og energilager, der kobles med elproduktion via en direkte linje, at aftage el fra det kollektive elforsyningsnet. Eftersom enhver har ret til at anvende det kollektive elforsyningsnet til transport af elektricitet mod betaling (tredjepartsadgang), vil etableringen af direkte linjer ikke afskærer det forbundne energilager eller elforbrug fra adgangen til det kollektive elforsyningsnet, dermed sikres muligheden for samspil med det øvrige elsystem. Retten til tredjepartsadgang medfører, at der er mulighed for at aftage el fra det kollektive forsyningsnet, hvis f.eks. prisen for elektriciteten findes fordelagtig, hvilket kan bidrage til en samlet forbedring af samfundsøkonomien.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at adgangen til at anlægge elforbrug og energilagre bag ved et nettilslutningspunkt fremover bør omfattes af de almindeligt gældende regler om direkte linjer og interne elektricitetsforbindelser. Det vil sikre ensrettede og transparente regler for anvendelsen af disse teknologier. Med de nye regler om direkte linjer bliver der mulighed for at ansøge om etablering af en direkte linje, så den direkte linjes kapacitet kan nyttiggøres direkte i f.eks. et PtX-anlæg, såfremt der meddeles tilladelse hertil.

Det forventes, at reglerne vil blive udformet på en måde, så der ved etableringen af havvindskapacitet vil kunne gives tilladelse til at etablere en direkte linje til nyttiggørelse af evt. overplanting-kapacitet i f.eks. et PtX-anlæg. F.eks. er der i koncessionsaftalen for at nettilslutte Thor Havvindmøllepark givet adgang til, at koncessionshaveren kan anmode Energistyrelsen om tilladelse til at udvide eller ændre elproduktionsanlægget med henblik på udnyttelse af vindenergi til produktion af andre energiformer, som egenproducent bag nettilslutningspunktet (herunder PtX mv.). Derudover er det i Beslutning for udbudsrammer fra 29. juni 2020 for Hesselø Havvindmøllepark besluttet, at parken skal have en kapacitet på 800-1.200 MW, imens der tilbydes nettilslutning på 1.000 MW til det kollektive net. Dette efterlader 200 MW til såkaldt overplanting, som f.eks. kan anvendes til at levere mere strøm til det kollektive elforsyningsnet i vindstille perioder. Det indgår i aftalen, at udbuddet og forundersøgelserne tilrettelægges, så mulighederne for PtX og lagring søges forbedret.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at hvis en aktør etablerer direkte linjer og samplacerer forbrug og produktion før tilslutningspunktet til det kollektive elforsyningsnet, kan det potentielt medføre en reduceret tariffbetaling fra aktøren til Energinet og netvirksomhederne. Muligheden for en konkret tarifbesparelse afhænger dog af den konkrete tarifmodel, som Energinet og netvirksomhederne har kompetencen til at udarbejde. Tarifmodellen skal efterfølgende godkendes af Forsyningstilsynet.

Direkte linjer kan desuden medvirke til at skabe rammebetingelser, der fremmer grønne teknologier, understøtter en øget indpasning af vedvarende energi samt sikrer en hensigtsmæssig placering af elforbrug og elproduktion i det danske energisystem. Dermed er der en mulighed for, at kapaciteten i elnettet udnyttes bedre og langt størstedelen af stigningen af elforbruget forventes at ske på grund af store forbrugsanlæg som f.eks. elektrolyseanlæg (PtX-anlæg). Det øgede elforbrug udfordrer hermed indretningen

af den kollektive elforsyning i forhold til individuel placering og udbygning mere effektivt, hvilket kan bidrage til at reducere behovet for investeringer i elnettet og indfrielsen af Danmarks klimamål.

For at muliggøre en reel anvendelse af direkte linjer vurderer Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at de lovgivningsmæssige rammer for at udstede tilladelse til etablering af direkte linjer bør ændres, så tilladelsen ikke betinges af, at der er givet afslag til ansøgeren om transport af elektricitet via det kollektive elforsyningsnet. I stedet bør klima-, energi- og forsyningsministeren kunne fastsætte kriterier og vilkår for etableringen af direkte linjer, der sikrer, at det så vidt muligt kun er projekter, som understøtter samfundsmæssige hensyn, der realiseres. De samfundsmæssige hensyn skal ses i relation til brugen af det kollektive elforsyningsnet, f.eks. ved at direkte linjer medfører et reduceret behov for udbygning af det kollektive elforsyningsnet. Foruden disse hensyn skal det sikres, at elmarkedsdirektivet overholdes.

Energistyrelsens analyse af direkte linjer fra december 2021 viser, at de største samfundsmæssige fordele ved at tillade direkte linjer kan opnås blandt kundegrupper på de højere spændingsniveauer (≥ 10 kV). Det skyldes, at direkte linjer kan give store elforbrugere som f.eks. PtX-anlæg, datacentre og større produktionsvirksomheder incitament til i højere grad at samplacere forbrug med VE-produktion, hvilket kan understøtte øget indpasning af VE og samtidig aflaste det kollektive elforsyningsnet og medføre mindre behov for forstærkninger og udbygning af elforsyningsnettet. På de lavere spændingsniveauer (0,4 kV), hvor kunderne typisk består af husstande, viser analysen derimod, at en direkte linje ikke medfører en væsentlig samfundsmæssig fordel i form af en reduceret belastning af det kollektive elforsyningsnet. Det er derfor Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at muligheden for at etablere direkte linjer, som udgangspunkt bør afgrænses til produktionsenheder og forbrugsenheder på spændingsniveau 10 kV eller derover, og således ikke omfatte elektricitetsforbindelser på de lavere spændingsniveauer (0,4 kV).

Det følger af Elmarkedsdirektivet, at såfremt der gives tilladelse til etablering af direkte linjer, er denne betinget af overholdelsen af visse objektive og ikke-forskelsbehandlende kriterier. Kriterierne fastsættes af det pågældende medlemsland. Det følger af den politiske aftale, at man i kriteriefastlæggelsen skal understøtte samfundsmæssige hensyn herunder; reduktion af behovet for udbygning af det kollektive elforsyningsnet, belastning og aflastning af det kollektive elforsyningsnet, netplanlægning og krav om at ét af de etablerede anlæg skal være nyt. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer endvidere at de hensyn, som medlemslandene, i henhold til elmarkedsdirektivets artikel 9, kan lægge til grund for at pålægge virksomheder i energisektoren offentlige serviceforpligtelser, også anses som samfundsmæssige hensyn i kriteriefastlæggelsen.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker i den sammenhæng, at der kan være særlige forhold i forbindelse med etablering af direkte linjer med vedvarende energiproduktion på havet, f.eks. lange afstande, som kan afspejles i kriterierne.

Det fremgår af den politiske aftale, at der både skal muliggøres automatisk og individuel sagsbehandling af ansøgninger om tilladelse til direkte linjer. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at muliggørelsen af en kombineret automatiseret og individuel behandling af ansøgninger kan sikre realiseringen af samfundøkonomiske gevinster, samtidig med at det understøtter den administrative proces.

Idet transport af elektricitet som hovedregel sker via det kollektive elforsyningsnet, findes det desuden hensigtsmæssigt, at undtagelser fra denne hovedregel finansieres af de aktører, som ønsker at blive undtaget herfra. Derfor pålægges behandlingen af ansøgning om tilladelse til etablering af direkte linjer et gebyr.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at nærværende lovforslag blot er en justering af gældende regler. På den baggrund vil tilladelser udstedt med hjemmel i den justerede § 23 stadig være

omfattet af de samme bestemmelser i elforsyningsloven som hidtil (se afsnit 3.2.1. ”Gældende ret”), herunder i særdeleshed kapitel 12 om beredskab, fortrolighed, kontrol, oplysningspligt og påbud samt kapitel 13 om sanktionsbestemmelser og kapitel 14 om klager, Energiklagenævn mm. og § 51 a, stk. 2 og 3, som pålægger ansøgerne af en tilladelse til etablering af direkte linjer at betale for omkostninger forbundet med myndighedsbehandling og tilsyn. Det vurderes at klima-, energi- og forsyningsministeren har de fornødne beføjelser i medfør af elforsyningsloven til, at føre et effektivt tilsyn med overholdelsen af kriterierne og vilkårene i tilladelsen til at etablere direkte linjer.

Det vurderes, at overtrædelse af kravet om tilladelse til at etablere direkte linjer eller overtrædelse af tilladelsens kriterier og vilkår straffes med bøde efter elforsyningslovens § 87, stk.1, nr. 2. Denne bestemmelse skal dog konsekvensændres på baggrund af den foreslåede justering af definitionen af direkte elforsyningsnet, idet bestemmelsen omtaler net og ikke direkte linjer.

Endvidere vurderes det at anlæg som er forbundet via direkte linjer og tilsluttet det kollektive elforsyningsnet, fortsat vil være omfattet af de tekniske forskrifter, som udstedes på området, herunder betingelserne for nettilslutning.

Det skal sluttelig bemærkes, at den foreslåede ordning ikke har til hensigt, at ændre på, hvorledes den nuværende ordning vedrørende tilslutning til det kollektive elforsyningsnet fungerer, men alene muliggøre anvendelsen af direkte linjer.

3.2.3. Den foreslåede ordning

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet foreslår, at der foretages justeringer til reglerne om direkte elforsyningsnet både i terminologien og i forhold til rammerne for selve udstedelsen af tilladelsen.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet foreslår, at terminologien for direkte elforsyningsnet ændres, så begrebet harmoniseres med begrebet fra elmarkedsdirektivet. Direkte elforsyningsnet ændrer derfor betegnelse til »direkte linjer«. Samtidig præciseres definitionen af direkte elforsyningsnet, så den indholdsmæssigt – men ikke ordlydsmæssigt – stemmer overens med elmarkedsdirektivets definition af direkte linjer.

Direkte linjer er en undtagelse til hovedreglen om, at alt transport af elektricitet sker via det kollektive elforsyningsnet. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet foreslår, at etablering af direkte linjer tillades, hvor det fremmer formålet med den politiske aftale samt på baggrund af samfundsmæssige hensyn ved f.eks. at reducere behovet for netudbygning af det kollektive elforsyningsnet. Disse hensyn gør sig gældende for direkte linjer i forbindelse med energiproduktion på både sø- og landterritoriet.

Det følger af den foreslåede definition af en direkte linje, at en direkte linje er en elektricitetsforbindelse, der kan erstatte eller delvist erstatte benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet. Det bemærkes, at den foreslåede definition ikke skelner mellem etablering af direkte linjer, som transporterer elektricitet på et højere spændingsniveau (transmissionsniveau) eller på mellem og/eller lavere spændingsniveauer (distributionsniveau). Muligheden for at etablere direkte linjer gælder således både på distributionsniveau og transmissionsniveau.

Ligeledes sondres der ikke mellem direkte linjer på land eller til havs i den foreslåede definition. Direkte linjer vil således kunne etableres både i forbindelse med elproduktion på land og til havs, herunder f.eks. i forbindelse med fremtidige energiøer.

Produktions- og forbrugsanlæg, der forbindes via en direkte linje, har samtidig ret til at være tilsluttet det kollektive elforsyningsnet. Endvidere skal produktions- og forbrugsanlæg være ejet af en juridisk enhed.

Det er altid muligt at koble ét forbrugsanlæg med ét produktionsanlæg via en direkte linje, uden at dette får karakter af kollektivt elforsyningsnet. Muligheden for at koble mere end to anlæg via en direkte linje vil bero på en konkret vurdering, der skal sikre, at elektricitetsforbindelsen ikke får karakter af kollektivt elforsyningsnet.

Idet en direkte linje er en elektricitetsforbindelse og ikke et elforsyningsnet, er ejere af produktions- og forbrugsanlæg, der etablerer en direkte linje, ikke underlagt samme forpligtelser som netvirksomheder og Energinet. F.eks. er der ikke pligt til at give tredjepartsadgang til at transportere elektricitet via den direkte linje. Hvis det ved ansøgning om etablering af direkte linjer vurderes, at konstellationen pga. antallet af sammenkoblede produktions- og forbrugsanlæg får karakter af et kollektivt elforsyningsnet, vil dette stride imod Energinets eller netvirksomhedernes de facto eneret til, at drive kollektivt elforsyningsnet, hvorfor ansøgningen ikke vil kunne imødekommes.

Elforbrug gennem direkte linjer undtager som udgangspunkt *ikke* ejerne af forbrugsanlæggene fra at skulle betale moms og afgifter, herunder elafgift.

Etablering, drift af direkte linjer samt nettilslutning af anlæg forbundet via direkte linjer vil være omfattet af de til enhver tid gældende nettilslutningsaftaler og tekniske forskrifter, som vil være fastsat af netvirksomhederne og/eller Energinet, herunder, betingelser, tekniske krav og forskrifter fastsat i medfør elforsyningslovens § 26, Kommissionens forordning (EU) 2016/631 af 14. april 2016 om fastsættelse af netregler om krav til nettilslutning for produktionsanlæg og Kommissionens forordning (EU) 2016/1388 af 17. august 2016 om fastsættelse af netregler om nettilslutning af forbrugs- og distributionssystemer.

Endvidere vil etableringen og driften af direkte linjer skulle ske inden for gældende plan-, miljø- og regler, som ejerne af produktions- og forbrugsanlæggene er forpligtet til selv at sikre og dokumentere i forbindelse med etableringen af den direkte linje.

3.2.3.1. Hensyn og kriterier

Det foreslås at videreføre den nuværende ordning, hvor klima-, energi- og forsyningsministeren har kompetencen til at udstede tilladelse til etablering af direkte linjer.

Dertil foreslås det, at de nuværende rammer for, hvornår der kan udstedes tilladelse til etablering af direkte linjer, erstattes med en bemyndigelsesbestemmelse, så klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte kriterier og vilkår for en tilladelse til etablering af direkte linjer. Kriterier og vilkår vil skulle være objektive og ikke-forskelsbehandlende i overensstemmelse med elmarkedsdirektivet.

De objektive og ikke-forskelsbehandlende kriterier udarbejdes på baggrund af en afvejning og vurdering af en række hensyn. Således kan visse af kriterierne være rent objektive mens andre kriterier beror på en skønsvurdering. Kriterierne udmøntes og præciseres i en bekendtgørelse.

Det forudsættes, at første gang ministeren udmønter bemyndigelsen til at fastsætte konkrete kriterier, vil disse kriterier hvile på hensynet til samplacering af produktion og forbrug og reduceret udbygning af det kollektive elforsyningsnet i henhold til formålet med den politiske aftale af 15. marts om udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer (Power-to-X strategi). Såfremt der vil blive behov for, at ændre kriteriernes omfang, så disse hviler på bredere og mere samfundsmæssige hensyn (se nedenfor), vil ministeren skulle inddrage det til enhver tid siddende Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg for at kunne fastsætte disse kriterier.

Såfremt der fastsættes kriterier, som medfører, at der skal indhentes oplysninger vedrørende det kollektive elforsyningsnet, så finder elforsyningslovens § 84, stk. 5-7 og stk. 10 fortsat anvendelse.

Nedenstående hensyn kan, både separat og i samspil med hinanden, indgå i ministerens afvejning, som ligger til grund for udarbejdelsen af de konkrete kriterier eller vilkår, som skal opfyldes for, at der kan udstedes en tilladelse til etablering af direkte linjer.

For det første kan objektive hensyn indgå i udarbejdelsen af de konkrete kriterier. For eksempel vil målbare størrelser, herunder afstande, spændingsniveauer, vægt eller lign., anses for at være objektive, idet de relativt let kan besvares be- eller afkræftende. De kan derfor indgå i vurderingen af, hvorvidt et kriterie er objektivt og ikke-forskelsbehandlende.

For det andet kan nettekniske forhold indgå i udarbejdelsen af de konkrete kriterier. Med nettekniske forhold menes f.eks. tilkoblingen til det kollektive elforsyningsnet samt en effektiv udnyttelse af det kollektive elforsyningsnet, herunder planlægning af, hvorledes det kollektive elforsyningsnet skal udbygges og/eller hvorledes reduceret netudbygning kan realiseres.

For det tredje kan samfundsmæssige hensyn (i energisektoren) indgå i udarbejdelsen af de konkrete kriterier. Forhold som vil være omfattet af offentlige serviceforpligtelser af almindelig økonomisk interesse, der vedrører energisektoren, i henhold til elmarkedsdirektivets artikel 9, kan indgå som et hensyn i den afvejning, som foretages når de specifikke kriterier fastsættes på bekendtgørelsesniveau. Disse hensyn har til formål, at sikre de samfundsmæssige interesser i energisektoren. Hensynene omfatter forsynings-sikkerhed, regelmæssighed af levering af elektricitet, kvalitet og pris på elektricitet samt miljøbeskyttelse endvidere indgår energieffektivitet, energi fra vedvarende energikilder og klimabeskyttelse også som hensyn med samfundsmæssige interesse.

3.3. Forbud mod ny elproduktion på kul

3.3.1. Gældende ret

Når et nyt elproduktionsanlæg ønskes etableret, og når et eksisterende elproduktionsanlæg ønskes ændret, kræver det en række tilladelser fra forskellige myndigheder, herunder fra klima-, energi- og forsyningsministeren.

Det følger af § 11, stk. 1, i elforsyningsloven, at etablering af nye elproduktionsanlæg samt væsentlige ændringer i bestående anlæg, kun kan foretages efter forudgående tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Det følger af § 11, stk. 2, at meddelelse af tilladelse er betinget af, at ansøgeren dokumenterer opfyldelsen af nærmere angivne offentliggjorte betingelser vedrørende det ansøgte anlægs energieffektivitet, brændselsanvendelse og miljøforhold i øvrigt. Ved en tilladelse vægter hensynet til bl.a. klima og miljø højt.

Efter § 11, stk. 6, kan nukleare produktionsanlæg ikke etableres i medfør af elforsyningsloven. Denne bestemmelse følger op på Folketingets beslutning i 1985 om offentlig energiplanlægning uden atomkraft.

3.3.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Folketinget vedtog i 2020 den danske klimalov, hvori rammerne for den danske klimapolitik er beskrevet. Den danske klimapolitik er i høj grad drevet af de nationale drivhusgasreduktionsmål fastsat i klimaloven fra 2020. Dertil kommer opfyldelsen af Danmarks internationale klimaforpligtelser samt opfyldelsen af nationale målsætninger på energiområdet, der har en stor effekt på udledningen af drivhusgasser fra Danmark.

Ifølge EU's 2030-mål, skal EU's samlede drivhusudledninger reduceres med 55 procent fra 1990 til 2030, hvilket indebærer andre overordnede EU-mål, herunder 61 pct. reduktion i 2030 i forhold til

2005-udledningen fra de store udledere af CO₂ omfattet af EU's system for handel med CO₂-kvoter såsom kraftværker og olie-gassektoren.

Formålet med klimaloven er, at Danmark skal reducere udledningen af drivhusgasser i 2030 med 70 pct. i forhold til niveauet i 1990, og at Danmark opnår at være et klimaneutralt samfund senest i 2050. Med klimaneutralitet menes, at der ikke udledes flere drivhusgasser, end der optages. Med klimaloven bliver reduktionsmålene således juridisk bindende.

Danmark har endvidere den 23. september 2021 tilsluttet sig en ny international erklæring, 'A global energy compact for no new coal power', som har sin baggrund i, at det er nødvendigt at stoppe opførelsen af ny kulkapacitet nu, hvis global klimaneutralitet i 2050 skal være mulig.

Danmark og 44 andre lande har i forbindelse med COP26 tiltrådt "No new Coal compact", om ikke at godkende nye anlæg med nyt forbrug af kul.

I tråd med ovenstående, foreslås indsat en ny bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om kulstop for nye produktionsanlæg. Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at den foreslåede nye bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter der kan fastsættes regler, som vil kunne hindre etableringen af nye produktionsanlæg, som anvender kul som brændsel, og som vil kunne hindre en væsentlig ændring af et eksisterende produktionsanlæg, hvis denne ændring medfører en øget forbrænding af kul, er i tråd med EU-reguleringen.

3.3.3. Den foreslåede ordning

Der foreslås, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om, at det ikke længere vil være muligt at etablere et nyt produktionsanlæg i Danmark, der anvender kul som brændsel, ligesom det ikke vil være muligt at få tilladelse til væsentlig ændring af et produktionsanlæg, som medfører en øget forbrænding af kul.

Formålet med lovændringen er at opfylde de danske og internationale forpligtelser om reduktion af drivhusgasser. Endvidere er lovændringen en opfølgning på, at Danmark og 44 andre lande i forbindelse med COP26 har tiltrådt "No new Coal compact", om ikke at godkende nye anlæg med nyt forbrug af kul.

Den foreslåede ændring medfører, at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at det ikke vil være muligt at etablere nye produktionsanlæg, som anvender kul som brændsel. Ministeren bemyndiges også til at fastsætte regler om, at det ikke vil være muligt at ændre væsentligt på et eksisterende produktionsanlæg, hvis denne ændring medfører en øget forbrænding af kul, uanset om der er tale om et produktionsanlæg, som i forvejen anvender kul som brændsel. Det er f.eks. hensigten, at det ikke vil være muligt at udvide et eksisterende produktionsanlæg, hvis denne udbygning medfører en øget forbrænding af kul. Det er også hensigten, at det ikke vil være muligt at ombygge et eksisterende produktionsanlæg, som ikke anvender kul som brændsel, såfremt ombygningen vil betyde, at der fremover vil anvendes kul som brændsel. Endelig er det hensigten, at det ikke vil være muligt at skifte brændsel til kul på et eksisterende produktionsanlæg uden kultilladelse. Dette følger af, at et brændselsskift anses for at være en væsentlig ændring, også selvom der ikke måtte være behov for en ombygning af anlægget.

Det vil således være i strid med elforsyningsloven og regler fastsat af klima-, energi- og forsyningsministeren både at etablere et nyt produktionsanlæg, der anvender kul som brændsel, og at foretage en væsentlig ændring af et eksisterende produktionsanlæg, som medfører en øget forbrænding af kul, og det vil således heller ikke være muligt at få en tilladelse hertil efter elforsyningsloven og regler fastsat i medfør heraf.

3.4. Interne elektricitetsforbindelser

3.4.1. Gældende ret

Foruden hovedreglen vedrørende kollektivt elforsyningsnet, der er underlagt reguleringen, har Energistyrelsen etableret en administrativ praksis for at tillade såkaldte interne net. Interne net er ikke underlagt offentlig regulering i medfør af elforsyningsloven i øvrigt. I praksis sondres der mellem internt net i produktionsleddet og internt net i distributionsleddet.

Der er en fast administrativ praksis for, at et internt net i produktionsleddet er en elektricitetsforbindelse, der kan bruges til tilslutning af en elkundes produktionsanlæg, placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted, til egen forbrugsinstallation og fordeling af elektricitet derfra til elkundens eget forbrug og lagring bag forbrugsstedet. Det indgår i Energistyrelsens praksis, at der skal være en tæt og reel geografisk sammenhæng mellem elkundens produktion og forbrug.

Elkundens produktionsanlæg kan således være placeret enten på det område, der dækkes af elkundens forbrugssted eller på et område umiddelbart tilstødende forbrugsstedet forudsat, at elkunden har råderet over det samlede område. Forbrug og lagring skal være placeret bag forbrugsstedet. Forbrugssted er efter den gældende bestemmelse i elforsyningslovens § 5, nr. 17, defineret som et punkt, hvorfra der aftages elektricitet til ét samlet matrikelnummer eller til sammenhængende bygninger fordelt på flere matrikelnumre med kun én forbruger af elektricitet. Sammenhængen mellem bygninger kan både være fysisk eller brugsmæssigt.

Energistyrelsens praksis om interne net i produktionsleddet giver mulighed for, at produktionsanlægget kan ejes enten af elkunden selv eller af en tredjepart. Såfremt produktionsanlægget ejes af en tredjepart, vil denne imidlertid skulle være underlagt elkundens instrukser og tredjeparten må ikke selv forbruge strøm fra anlægget, da nettet alternativt vil være omfattet af elforsyningslovens regler om kollektivt elforsyningsnet eller direkte elforsyningsnet. For en nærmere beskrivelse af reglerne for direkte elforsyningsnet henvises der til afsnit 3.2.1.4. og efterfølgende afsnit i lovforslagets almindelige bemærkninger vedr. direkte linjer. Med kravet om elkundens instruksret i tilfælde af, at produktionsanlægget ejes af en tredjepart, tager Energistyrelsens praksis højde for artikel 21, stk. 5, i VE II-direktivet om egenforbrugere. Efter denne bestemmelse kan en VE-egenforbrugers produktionsanlæg ejes af en tredjepart eller forvaltes af en tredjepart med hensyn til installation og drift, herunder måling, samt vedligeholdelse, forudsat at tredjeparten forbliver underlagt VE-egenforbrugers instrukser. Tredjeparten betragtes i medfør af bestemmelsen ikke selv som en VE-egenforbruger.

Det bemærkes, at der kan være tekniske krav vedrørende tilslutning og drift, herunder i medfør af de såkaldte netregler på EU-niveau eller Energinets forskrifter, der stilles til det samlede anlæg, dvs. produktionsinstallationen eller –anlægget, inklusive de elektricitetsforbindelser, der udgør det interne net. Ansvar for opfyldelse af disse krav følger af disse regler.

Energistyrelsens praksis om interne net i produktionsleddet er udviklet for at afgrænse visse elektricitetsforbindelser fra elforsyningslovens hovedregel om, at transport af elektricitet sker via det kollektive elforsyningsnet, der er underlagt offentlig regulering. Hovedreglen kommer blandt andet til udtryk i elforsyningslovens regler om de kollektive elforsyningsvirksomheders kerneopgaver, jf. § 20, stk. 1, sammenholdt med bestemmelsen om, at varetagelse af transmissionsvirksomhed og netvirksomhed kræver bevilling, jf. §19, eller varetages af Energinet efter lov om Energinet. Hermed har de kollektive elforsyningsvirksomheder i udgangspunktet eneret til at etablere net og tilslutte produktion og forbrug.

En elkundes mulighed for at etablere internt net i produktionsleddet er en undtagelse til elforsyningslovens udgangspunkt om kollektivitet i landets elforsyning og de kollektive elforsyningsvirksomheders

eneret. Et internt net i produktionsleddet må derfor ikke stride mod den bevillingshavende netvirksomhed eller Energinets de facto eneret til at etablere kollektivt net, ligesom der ikke må være tale om etablering af direkte elforsyningsnet efter elforsyningslovens § 23, hvilket kræver tilladelse.

Energistyrelsens praksis er delvist udviklet i forbindelse med indførelsen af aktørbegrebet ”egenproducent” i nettoafregnings- og øjebliksafregningsbekendtgørelserne som en forudsætning for de to ordninger. Således omfatter praksis om internt net i produktionsleddet en implicit accept af, at reglerne om netto- og øjebliksafregning forudsætter, at elkunden har adgang til at etablere internt net mellem produktion og forbrug.

Energistyrelsens praksis om interne net i distributionsleddet er udviklet for at afgrænse visse netkonstellationer fra kollektivt distributionsnet. Konkret er interne net i distributionsleddet karakteriseret som enten en konstruktion, hvor der er et fordelingsnet, der fordeler elektricitet, der leveres fra det kollektive elforsyningsnet, bag elkundens forbrugssted, eller en konstruktion, hvor der er tale om net i én bygning (f.eks. et højhus).

Den første konstruktion er kendetegnet ved, at al elektricitet bliver leveret fra det kollektive net, dvs. at der ikke samtidigt indgår produktion bag forbrugsstedet. Det betyder i givet fald også, at der i denne konstruktion ikke ville kunne tilsluttes lagerenheder, der er sat op til at kunne sende den lagrede elektricitet tilbage til det kollektive elforsyningsnet.

Endvidere er der i den første konstruktion efter Energistyrelsens praksis kun tale om et internt net i distributionsleddet, hvis der foreligger ”fuld og reel” identitet mellem ejeren af forbindelsen og den, der forsynes via forbindelsen. Med fuld og reel identitet søger Energistyrelsens praksis at udtrykke, at der kun kan forsynes én forbruger af elektricitet via et internet net i distributionsleddet, dvs. at der skal være identitet mellem elkunden, som den, der er aftager fra forbrugsstedet og den, der forsynes bag forbrugsstedet.

Om der foreligger juridisk ejerskab af selve forbindelsen, er på denne baggrund ikke af afgørende betydning for vurderingen af, om der kun er tale om forsyning af én forbruger af elektricitet via et internt net i distributionsleddet.

Det bemærkes også i denne forbindelse, at der kan være tekniske krav vedrørende tilslutning og drift, herunder i medfør af de såkaldte netregler på EU-niveau eller Energinets forskrifter, der stilles til det samlede anlæg, dvs. forbrugsinstallationen eller -anlægget inklusive de elektricitetsforbindelser, der udgør det interne net. Ansvar for opfyldelse af disse krav følger af disse regler.

Herudover indgår det i Energistyrelsens praksis, at der skal være en tæt og reel geografisk sammenhæng. Med ”tæt og reel geografisk sammenhæng” forstås ét sammenhængende område bag elkundens forbrugssted, uanset om den samme kunde har et eller flere aftagepunkter for samme forbrugssted. Forbrugssted forstås som beskrevet i ovenstående afsnit vedrørende interne net i produktionsleddet.

Net i én bygning er historisk blevet anset som ikke værende kollektiv elforsyningsnet. På denne baggrund er der i praksis blevet tilladt opsætning af såkaldt kollektiv måling i bygningens forbrugsenheder, uanset privat eller erhvervsmæssig brug og boform (leje, eje eller andel), forudsat der ikke inddrages net, der er ejet og administreret af netvirksomheden. Ved kollektiv måling forstås muligheden for at opsætte én eller flere fælles hovedmålere, alt efter de tilslutningsmæssige forhold i teknisk henseende, mens forbruget i de bagved liggende forbrugsenheder i bygningen måles via såkaldte bimålere, også kaldet fordelingsmålere, med det formål at fordele det registrerede forbrug på hovedmåleren til de bagvedliggende forbrugsenheder. Bimålere opsættes ikke af netvirksomhederne og fremgangsmåden betyder, at der ingen aftaleretlige forhold etableres mellem netvirksomheden og elforbrugerne med bimålere. Bimålerne kendes

ikke formelt af netvirksomheden, og det er kun abonnenten på hovedmåleren for bygningen, fx bolig- eller ejerforeningen, som opnår status som elkunde i forhold til netvirksomheden. Det bemærkes, at det på baggrund af elforsyningslovens krav om frit leverandørvalg i medfør af § 6 i lov om elforsyning, ikke kan vedtages ved flertalsbeslutning, at alle elforbrugere i én bygning skal være omfattet af den kollektive måling, ligesom det står enhver frit at træde ud af ordningen. Dette betyder også, at der inden for samme bygning kan eksistere kollektiv målte elforbrugere og individuelle elkunder med deres eget aftennummer. Selv hvis der ikke etableres kollektiv måling og alle elforbrugere er tilsluttet individuelt som elkunde, anses net i én bygning som ikke værende kollektiv elforsyningsnet.

3.4.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Den grønne omstilling er i vidt omfang afhængig af en omfattende elektrificering af det danske samfund. Her forventes VE-egetforbrug at spille en central rolle.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer på den baggrund, at det er hensigtsmæssigt, at gældende praksis for interne net i henholdsvis produktionsleddet og distributionsleddet tydeliggøres og præciseres ved en kodificering således, at der i elforsyningsloven indsættes en definition af det fra praksis kendte begreb ”internt net”, som i den anledning skifter navn til ”intern elektricitetsforbindelse”. Der indsættes endvidere en bemyndigelse, hvorefter klima-, energi-, og forsyningsministeren kan fastsætte regler om interne elektricitetsforbindelser, så der vil kunne udstedes en bekendtgørelse med regler om interne elektricitetsforbindelser, der ligeledes som udgangspunkt viderefører gældende praksis. Hvis fremtidige udviklinger i elsektoren bevirker, at det er nødvendigt at fastsætte anden regulering af interne elektricitetsforbindelser, giver bemyndigelsesbestemmelsen dog også adgang til dette.

Det vurderes, at der med udstedelse af regler bl.a. vil kunne sikres en tydeliggørelse af muligheden for at bruge en intern elektricitetsforbindelse til 1) tilslutning af en elkundes produktionsanlæg, placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted, til egen forbrugsinstallation og fordeling af elektricitet derfra til elkundens eget forbrug og lagring bag forbrugsstedet, 2) fordeling af elektricitet, der leveres fra det kollektive elforsyningsnet til en elkundes forbrugssted og som er til elkundens eget forbrug, bag forbrugsstedet, eller 3) fordeling af elektricitet inden for én bygning med en eller flere elkunder.

En tydeliggørelse af en elkundes mulighed for at bruge en intern elektricitetsforbindelse vil også implicit medføre en tydeliggørelse af sondringen mellem interne elektricitetsforbindelser og andre former for nettyper, som f.eks. direkte linjer, jf. pkt. 3.2.1 om ”Gældende ret”.

3.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes et nyt nummer 21 i § 5 i elforsyningsloven, som definerer begrebet intern elektricitetsforbindelse. Det foreslås, at en intern elektricitetsforbindelse defineres som en elektricitetsforbindelse, der ikke er ejet af en kollektiv elforsyningsvirksomhed, og som bruges til:

- 1) Tilslutning af en elkundes produktionsanlæg, placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted, til egen forbrugsinstallation og fordeling af elektricitet derfra til elkundens eget forbrug og lagring bag forbrugsstedet.
- 2) Fordeling af elektricitet, der leveres fra det kollektive elforsyningsnet til en elkundes forbrugssted og som er til elkundens eget forbrug, bag forbrugsstedet.
- 3) Fordeling af elektricitet inden for én bygning med en eller flere elkunder.

Den foreslåede definition af intern elektricitetsforbindelse skal ses i sammenhæng med, at det med lovforslaget desuden foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i elforsyningslovens § 23 a, hvorefter klima-,

energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om internt elektricitetsforbindelser, herunder om de kriterier, der skal være opfyldt for, at en elkunde kan bruge en intern elektricitetsforbindelse.

Det bemærkes, at den foreslåede definition i øvrigt skal ses i sammenhæng med lovforslagets definition af VE-egenforbruger og tilhørende bemyndigelsesbestemmelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 6 og nr. 9.

Det foreslåede vil medføre, at begrebet ”intern elektricitetsforbindelse” defineres og anvendes i elforsyningsloven. Det foreslåede vil samtidig medføre et sprogligt begrebsskifte fra det i praksis benyttede begreb ”internt net” til ”intern elektricitetsforbindelse”.

Endvidere vil det foreslåede medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren gives en generel hjemmel til at fastsætte regler om interne elektricitetsforbindelser, herunder om de kriterier, der skal være opfyldt for, at en elkunde kan bruge en intern elektricitetsforbindelse. Ministeren vil i reglerne bl.a. kunne fastsætte nærmere, hvornår en elkundes produktionsanlæg kan anses for at være placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted, og forudsætninger for tilslutning til elkundens forbrugsinstallation og fordeling af elektricitet derfra til elkundens eget forbrug og lagring bag forbrugsstedet, herunder kriterier for tæt og reel sammenhæng mellem elkundens produktion og forbrug.

Ministerens vil endvidere kunne fastsætte nærmere, hvilke kriterier, der skal være opfyldt for, at en intern elektricitetsforbindelse kan bruges til fordeling af elektricitet, der leveres fra det kollektive elforsyningsnet til en elkundes forbrugssted til elkundens eget forbrug, bag forbrugsstedet, herunder kriterier for fuld og reel identitet og tæt og reel geografisk sammenhæng.

Ministerens vil herudover i reglerne bl.a. kunne fastsætte nærmere rammer for fordeling af elektricitet inden for én bygning med en eller flere elkunder, hvor elektriciteten leveres enten fra det kollektive net eller fra en elkundes produktionsanlæg, placeret i tilknytning til bygningen. Ministerens vil også kunne fastsætte regler vedrørende muligheden for at etablere såkaldt ”kollektiv måling” i en bygning.

Ligeledes vil der i reglerne kunne differentieres mellem forskellige kategorier af elkunder. Reglerne vil desuden kunne indeholde forpligtelser for elhandelsvirksomheder, netvirksomheder, transmissionsvirksomheder og Energinet, forudsat at de har sammenhæng med reglerne om interne elektricitetsforbindelser. Det forventes, at der på baggrund af bemyndigelsen vil blive udstedt en bekendtgørelse med regler om interne elektricitetsforbindelser, der som udgangspunkt viderefører gældende praksis.

Den foreslåede hjemmel er dog ikke begrænset til at fastsætte regler, der viderefører Energistyrelsens gældende praksis for interne elektricitetsforbindelser. Hvis fremtidige udviklinger i elsektoren bevirker, at det er nødvendigt at fastsætte anden regulering af interne elektricitetsforbindelser, giver bemyndigelsesbestemmelsen i § 23 a adgang til dette.

3.5. VE-egenforbrugere

3.5.1. Gældende ret

VE-egenforbrugere er et begreb, der blev introduceret i artikel 2 og artikel 21 i VE II-direktivet, der fik virkning den 30. juni 2021. Begrebet har ikke været anvendt i dansk ret, hvor betegnelser som egenproducent og egenforbrug af elektricitet har været anvendt til at beskrive samme kreds af aktører.

VE-egenforbrugere er i VE II-direktivets artikel 2, stk. 1, nr. 14, defineret som ”en slutkunde, der opererer på sin lokalitet inden for afgrænsede områder eller, hvis en medlemsstat tillader det, på andre lokaliteter, og som producerer vedvarende elektricitet til eget forbrug og som kan lagre eller sælge egenproduceret vedvarende elektricitet, forudsat at disse aktiviteter – for så vidt angår andre VE-egenforbrugere end husholdninger - ikke udgør deres primære forretnings- eller erhvervsmæssige virksomhed”.

VE II-direktivets definition omfatter ikke VE-egenforbrugere, der har produktion, lagring og salg af VE som hovederhverv, men VE II-direktivet udelukker omvendt ikke, at sådanne producenter omfattes af VE-egenforbrugerbegrebet i national lovgivning og gives lignende rettigheder, som VE-egenforbrugere har efter VE II-direktivet.

Det fremgår af VE II-direktivets artikel 21, stk. 1, at medlemsstaterne skal sikre, at forbrugerne har ret til at blive VE-egenforbrugere i overensstemmelse med bestemmelserne i artiklen.

Efter VE II-direktivets artikel 21, stk. 2, litra a-d, skal medlemsstaterne sikre, at VE-egenforbrugere, individuelt eller gennem aggregatorer, har ret til følgende:

a) at producere vedvarende energi, herunder til eget forbrug, at lagre og at sælge deres overskydende produktion af vedvarende elektricitet, herunder via VE-elkøbsaftaler, elleverandører og peer-to-peer-handelsordninger, uden at være underlagt diskriminerende eller uforholdsmæssige procedurer og gebyrer og netgebyrer, som ikke afspejler omkostningerne, i forbindelse med den elektricitet, de forbruger fra eller tilfører nettet eller deres egenproducerede elektricitet fra vedvarende energikilder, som forbliver på deres lokalitet.

b) at installere og drive ellagringsystemer, som er kombineret med anlæg, der producerer vedvarende elektricitet til eget forbrug, uden ansvar for nogen dobbeltgebyrer, herunder netgebyrer for lagret elektricitet, som forbliver på deres lokalitet.

c) at opretholde deres rettigheder og forpligtelser som endelige forbrugere.

d) at modtage betaling, herunder eventuelt gennem støtteordninger, for egenproduceret vedvarende elektricitet leveret til nettet, der afspejler markedsværdien og kan tage hensyn til dens langsigtede værdi for nettet, miljøet og samfundet.

Det fremgår af VE II-direktivets artikel 21, stk. 3, litra a-c, i hvilke tilfælde medlemsstaterne kan opkræve ikkediskriminerende og forholdsmæssige gebyrer og afgifter fra VE-egenforbrugere i forbindelse med deres egenproducerede vedvarende elektricitet, som forbliver på deres lokalitet.

Det fremgår af VE II-direktivets artikel 21, stk. 4, at medlemsstaterne sikrer, at VE-egenforbrugere, som befinder sig i samme bygning, herunder boligejendomme, har ret til i fællesskab at deltage i de i stk. 2 omhandlede aktiviteter, og at de er tilladt at foranstalte deling indbyrdes af vedvarende energi, der er produceret på stedet, med forbehold af gældende netgebyrer og andre relevante gebyrer, afgifter og skatter påhvillende hver enkelt VE-egenforbruger. Medlemsstaterne kan differentiere mellem individuelle VE-egenforbrugere og et fællesskab af VE-egenforbrugere. Enhver sådan forskellig behandling skal være forholdsmæssig og behørigt begrundet.

Det fremgår af VE II-direktivets artikel 21, stk. 5, at VE-egenforbrugerens anlæg kan ejes af en tredjepart eller forvaltes af en tredjepart med hensyn til installation og drift, herunder måling, samt vedligeholdelse, forudsat at tredjeparten forbliver underlagt VE-egenforbrugerens instrukser. Tredjeparten betragtes ikke selv som en VE-egenforbruger.

Det fremgår af VE II-direktivets artikel 21, stk. 6, at medlemsstaterne indfører en befordrende ramme for at fremme og lette udviklingen af VE-egetforbrug på grundlag af en vurdering af de eksisterende ubegrundede hindringer for og potentialet i forbindelse med VE-egetforbrug på deres område og i deres energinet. VE II-direktivets artikel 21, stk. 6, litra a-f, oplister en række krav til den befordrende ramme.

VE-egenforbrugere er i henhold til gældende dansk praksis blevet sikret de rettigheder, der følger af VE II-direktivets art. 21 via muligheden for at etablere interne net i produktionsleddet til egetforbrug.

”Interne net i produktionsleddet” er en betegnelse, der er udviklet i Energistyrelsens praksis om interne net som betegnelse for en elektricitetsforbindelse, der kan etableres af en elkunde til eget produktionsanlæg placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted.

Da interne net i produktionsleddet oprettes bag det målepunkt, som er omfattet af netvirksomhedens pligt til at måle levering og aftag af elektricitet i nettet, sikres VE-egenforbrugere mod diskriminerende eller uforholdsmæssige procedurer og gebyrer og netgebyrer, som ikke afspejler omkostningerne i forbindelse med den elektricitet, de forbruger fra eller tilfører nettet eller deres egenproducerede elektricitet fra vedvarende energikilder, som forbliver på deres lokalitet.

Energistyrelsens praksis for interne net i produktionsleddet sonderer i modsætning til VE-direktivets artikel 2 ikke mellem, hvorvidt en VE-egenforbruger har produktion, lagring og salg af vedvarende energi som hovederhverv eller ej. På den baggrund har også VE-elproducenter som f.eks. virksomheder, der både opstiller VE-anlæg og elforbrugsanlæg til f.eks. brintproduktion, fjernvarmeproduktion vha. store varmepumper eller anden elintensiv industriproduktion mulighed for at opnå fordele som VE-egenforbruger efter gældende praksis.

Energistyrelsens praksis om interne net i produktionsleddet er nærmere beskrevet ovenfor under pkt. 3.2.1.2., samt under de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 4 og 14, hvortil der henvises.

VE-egenforbrugere betaler i dag ikke Energinets transmissionstariffer af den del af elektriciteten, som forbruges direkte af egenproduktionen. Dog opkræver netvirksomhederne i dag en energibaseret rådighedstarif eller en fast rådighedsbetaling, som varierer på tværs af netvirksomheder, og som afhænger af, hvilket spændingsniveau den enkelte VE-egenforbruger er tilsluttet i henhold til den nuværende tarifmodel. Energinet og netvirksomhederne udvikler og tilpasser deres tarifmodel løbende, hvilket betyder, at der kan gælde andre tariffer for f.eks. VE-egenforbrugere i fremtiden.

Endvidere skal der efter elafgiftsloven ikke betales elafgift ved forbrug af elektricitet, som fremstilles ved vindkraft, vandkraft, biogas, biomasse, solenergi, bølge- og tidevandsenergi og geotermisk varme, og som direkte forbruges af producenten selv eller af en lejer i en udlejningsejendom, når anlægget er placeret i forbindelse med udlejningsejendommen og den udlejede ejendom udlejes af elproducenten.

I henhold til Energistyrelsens praksis for interne net skal VE-produktionsanlægget ejes af elkunden selv eller af en tredjepart, der er underlagt elkundens instrukser, og ikke selv forbruger strøm fra anlægget. Elafgiftsfritagelse forudsætter imidlertid, at producenten selv ejer anlægget, eller at elektriciteten forbruges af en lejer i en udlejningsejendom, som anlægget er placeret i forbindelse med, og som udlejes af producenten.

Begrebet VE-egenforbruger er i dag ikke implementeret i elforsyningsloven, og elforsyningsloven indeholder ikke en hjemmel til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om VE-egenforbrugere eller interne net i en bekendtgørelse.

Det fremgår af elforsyningslovens § 9, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler vedrørende aktive kunder, borgerenergifællesskaber, VE-fællesskaber og aggregatorvirksomheder, herunder bestemmelser om deltagelse på elektricitetsmarkeder, produktion og forbrug og lagring af elektricitet, aggregering, betaling af tariffer, regler om etablering og regler om balanceansvar og balancering. Reglerne kan indeholde forpligtelser for elhandelsvirksomheder, netvirksomheder og transmissionsvirksomheder.

I elforsyningslovens § 5, nr. 4, er aktiv kunde defineret som en slutkunde eller en gruppe af slutkunder, som handler i fællesskab, og som forbruger eller lagrer elektricitet, der er produceret på dennes lokalitet,

eller som sælger egenproduceret elektricitet eller deltager i fleksibilitetsordninger eller energieffektivitetsordninger, forudsat at disse aktiviteter ikke udgør dennes primære forretnings- eller erhvervsmæssige virksomhed.

3.5.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Den grønne omstilling er i vidt omfang afhængig af en omfattende elektrificering af det danske samfund. Her forventes VE-egetforbrug at spille en central rolle.

Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet vurderer på denne baggrund, at det er hensigtsmæssigt, at begrebet VE-egenforbruger defineres i elforsyningsloven, og at der udstedes en bekendtgørelse med regler om VE-egenforbrugerens rettigheder og forpligtelser i overensstemmelse med VE II-direktivets regler.

Det bemærkes, at ministeriet finder det hensigtsmæssigt, at der i reglerne benyttes samme terminologi som i VE II-direktivet, og det således er begrebet VE-egenforbruger, der foreslås benyttet i stedet for f.eks. VE-egenproducent.

Ministeriet vurderer, at afgrænsningen af begrebet VE-egenforbrugere i dansk ret skal ske i overensstemmelse med Energistyrelsens gældende praksis om interne net i produktionsleddet, herunder at producenter, der har produktion, lagring og salg af vedvarende energi som hovederhverv fortsat skal være omfattet af muligheden for at etablere et internt net og egenforbruge elektricitet.

Dette vurderes at imødekomme interessen hos VE-elproducenter som f.eks. virksomheder, der både opstiller VE-anlæg og elforbrugsanlæg til f.eks. brintproduktion, fjernvarmeproduktion vha. store varmepumper eller anden elintensiv industriproduktion.

Det bemærkes, at hjemlen i elforsyningslovens § 9 til at fastsætte regler om bl.a. aktive kunder, ikke giver tilstrækkelig hjemmel til at fastsætte de påtænkte regler om VE-egenforbrugere.

3.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes et nyt nummer 34 i § 5, i elforsyningsloven, som definerer VE-egenforbrugerbegrebet. Det foreslås, at en VE-egenforbruger defineres som en elkunde, der i tilknytning til sit forbrugssted producerer vedvarende elektricitet til eget forbrug.

Den foreslåede definition af VE-egenforbruger skal fortolkes bredt og hænger sammen med, at det med lovforslaget desuden foreslås, at § 9 i elforsyningsloven ændres, så klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om VE-egenforbrugere.

Den foreslåede ændring vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren gives en generel hjemmel til at fastsætte regler om VE-egenforbrugerens rettigheder og forpligtelser. Ministeren vil i reglerne kunne fastsætte nærmere, hvornår vedvarende elektricitet til eget forbrug kan anses for at blive produceret i tilknytning til elkundens forbrugssted, og der vil i reglerne kunne differentieres mellem forskellige kategorier af VE-egenforbrugere. Reglerne vil desuden kunne indeholde forpligtelser for elhandelsvirksomheder, netvirksomheder og transmissionsvirksomheder, forudsat at de har sammenhæng med reglerne om VE-egenforbrugere. Hjemlen vil også kunne anvendes til at fastsætte regler med henblik på at implementere eventuelt nye EU-regler om VE-egenforbrugere. Hjemlen vil ikke være begrænset til at fastsætte regler, der viderefører Energistyrelsens gældende praksis vedrørende mulighed for at egenforbruge elektricitet via interne net.

Det forventes, at der på baggrund af bemyndigelsen vil blive udstedt en bekendtgørelse om VE-egenfor-

brugere, der fastsætter regler for VE-egenforbrugere i overensstemmelse med VE II-direktivets artikel 21 og Energistyrelsens gældende praksis om interne net i produktionsleddet.

For nærmere om de foreslåede ændringer henvises til de specielle bemærkningerne til § 1, nr. 6.

3.6. Registreringer i Stamdataregistret

3.6.1. Gældende ret

Det nuværende Stamdataregister indeholder oplysninger om elproducenter, der modtager pristillæg, jf. § 85 a, stk. 2, nr. 2, jf. nr. 1. Stamdataregistret blev oprindeligt etableret med henblik på tilsyn og kontrol med anlæg, der modtog støtte. Før udfasningen af elforbrugernes finansiering af visse offentlige forpligtelser, som støtte til fremme af solcelleanlæg, vindmøller m. v. (PSO-systemet) ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love indeholdt registret ligeledes stamdata om forbrugsenheder godkendt til reduceret PSO-tarif, som f.eks. elpatroner.

Derudover er der en række anlæg som f.eks. elforbrugsanlæg, der i dag ikke vil skulle registreres i Stamdataregistret. Elforbrugsanlæg er anlæg såsom f.eks. varmepumper, ladestandere og elektrolyseanlæg. Tilsvarende vil der i dag ikke skulle foretages registrering af energilageranlæg, såsom f.eks. batterier.

De nærmere regler om Stamdataregistret fremgår af bekendtgørelse nr. 2651 af 28. december 2021 om stamdataregistret for elproducerende anlæg m.v.

Energistyrelsen har ansvaret for drift og udvikling af registret. Stamdataregistret rummer en række data om ejerforhold, fysiske tilslutningsforhold i nettet, installeret effekt, idriftsættelse o.l. Disse data benævnes i det daglige som stamdata. Stamdata registreres i Stamdataregistret af netvirksomheder, som har ansvaret for, at stamdata i registret stemmer overens med de faktiske forhold for deres respektive netområder. Netvirksomhederne foretager registreringen af stamdata via Energistyrelsens selvbetjeningsportal.

Energinet har adgang til en lang række af de ovennævnte stamdata i registret til brug for varetagelsen af deres opgaver. Herunder kan nævnes tekniske stamdata til brug for estimeringer og prognoser. Stamdata indgår som et element i Energinets systemdrift, der sikrer den overordnede transport af elektricitet fra producenter til forbrugerne.

Derudover giver elforsyningslovens § 22, stk. 4, ministeren mulighed for at fastsætte regler om netvirksomhedernes indhentelse af oplysninger til brug for udarbejdelse af netvirksomhedernes netudviklingsplaner. Den viden, som de indhentede oplysninger bidrager med, kan blive videreformidlet i aggregeret form eller i udviklingsplanerne.

De nærmere bestemmelser herom er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 1499 af 29. juni 2021 om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter. Af bekendtgørelsens § 15 fremgår det, at netvirksomheder til brug for udarbejdelse af deres netudviklingsplaner kan indhente oplysninger om de tekniske specifikationer og den geografiske placering af nettilsluttede produktions-, forbrugs- og energilageranlæg, herunder ladestandere, varmepumper, solceller, batterianlæg og andre anlæg, der potentielt kan agere fleksibilitet.

Den pågældende bestemmelse giver alene en mulighed for indhentelse af oplysninger for netvirksomhederne, men ikke en egentlig pligt hertil. Derudover er der alene mulighed for at indhente oplysninger til brug for udarbejdelse af netudviklingsplaner og ingen krav om registrering eller deling.

Databeskyttelsesforordningen indeholder regler om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger.

En personoplysning er enhver form for information, der direkte eller indirekte kan henføres til en identificeret eller identificerbar fysisk person, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 1.

Databeskyttelsesforordningen skelner mellem forskellige typer af persondata, navnlig personoplysninger (ikke-følsomme oplysninger) og særlige kategorier af personoplysninger (følsomme oplysninger).

Artikel 6 indeholder bestemmelser om lovlig behandling af personoplysninger, der ikke falder under en af de særlige kategorier af personoplysninger, der er nævnt i artikel 9, stk. 1. Det fremgår bl.a. af artikel 6, stk. 1, litra c, at behandling af personoplysninger er lovlig, hvis og i det omfang, at behandlingen er nødvendigt for at overholde en retlig forpligtelse, som påvirker den dataansvarlige. Endvidere fremgår der en hjemmel til at behandle persondata af artikel 6, stk. 1, litra e. Herefter er behandling af persondata lovlig, hvis og i det omfang, behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som led i myndighedsudøvelse.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 7, at en dataansvarlig er en fysisk person, virksomhed, myndighed eller et andet organ, der afgør, til hvilke formål og med hvilke hjælpemidler, der må foretages behandling af personoplysninger.

En dataansvarlig kan benytte sig af en databehandler, hvor denne behandler data på vegne af den dataansvarlige og efter instruks jf. databeskyttelsesforordningens art. 4, nr. 8.

Det fremgår af præambelbetragtningens punkt 26, at forordningen ikke vedrører behandling af anonyme oplysninger. Af samme præambelbetragtning følger, at anonyme oplysninger er oplysninger, der ikke vedrører en identificeret eller identificerbar fysisk person, eller personoplysninger, som er gjort anonyme på en sådan måde, at den registrerede ikke eller ikke længere kan identificeres.

3.6.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Med udfasning af PSO-systemet ved udgangen af 2021 foretages der nu registrering af stamdata for færre typer af anlæg end tidligere, og forudsætningerne for at anvende stamdata til brug for analyse er således blevet mindre. Derudover er der en række anlæg som f.eks. elforbrugsanlæg, der i dag ikke vil skulle registreres i Stamdataregistret.

Indsamling af stamdata på anlæg, der tilsluttes det kollektive elforsyningsnet, vil kunne give netvirksomhederne mulighed for at identificere placeringen og kapaciteten af anlæg, hvilket vil kunne blive et vigtigt redskab i den løbende udbygning og vedligehold af elforsyningsnettet.

Et forbedret datagrundlag vil således kunne benyttes til flere formål, herunder netvirksomhedernes udarbejdelse af netudviklingsplaner, opfølgning på energi- og miljøpolitiske målsætninger m.v. Indsamling af data om flere anlægstyper vil kunne bidrage til fremme af sektorintegration, fleksibilitetsmarkeder, løbende udbygning med VE-kapacitet og den høje elforsyningssikkerhed, som vi kender i Danmark.

Indsamling af data for flere anlægstyper vil desuden kunne være et vigtigt element i de netudviklingsplaner, som netvirksomheder er pålagt at offentliggøre fra 1. december 2022.

I forhold til registreringen af data for flere anlægstyper vil dette skulle ske i det eksisterende Stamdataregister, som ejes af Energistyrelsen. Behandlingen af data vil, ligesom det sker i dag ift. det eksisterende register, skulle foretages af Energinet, netvirksomhederne og Energistyrelsen. Behandlingen vil bl.a. skulle ske ved indberetning og registrering i Stamdataregistret, deling af data mellem Energinet, netvirksomhederne og Energistyrelsen samt anvendelse af data til brug for analyser mv.

Det skal bemærkes, at det data, der ønskes registreret alene vedrører anlægget og anlægsadressen. Det kunne f.eks. være anlæggets placering, nettilslutning, kapacitet og tekniske forhold i øvrigt, såsom f.eks.

effekt, tilknyttet forbrugsmålepunkt. Der vil ikke være behov for at registrere anlæggets ejerforhold. I de tilfælde hvor adresseoplysninger vil kunne henføres til en enkeltmandsvirksomhed eller en fysisk person, vil al behandling af personoplysninger skulle ske i fuld overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Data, der kan henføres til fysiske personer, vil skulle anonymiseres inden det f.eks. kan offentliggøres ifm. netudviklingsplaner mv. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at der vil være hjemmel til at behandle de personhenførbare oplysninger, som registreres i Stamdataregistret, og efterfølgende deles med Energinet og netvirksomhederne. Det skyldes, at behandlingen vil ske med det formål at sikre, at der foreligger et tilstrækkeligt og samlet datagrundlag til brug for understøttelse af elforsynings-sikkerheden. Hermed vurderes behandlingen at være nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse og dermed omfattet af behandlingshjemlen i artikel 6, stk. 1, litra e, i databeskyttelsesforordningen.

Al behandling af oplysninger, der kan henføres til fysiske personer i forbindelse med anonymiseringen vil skulle ske i fuld overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

3.6.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes en bemyndigelse i elforsyningslovens § 85 e, der giver klima-, energi og forsyningsministeren mulighed for at fastsætte regler om registrering og deling af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg til understøttelse af elforsynings-sikkerheden. Registreringen af data vil skulle ske i det register, der er nævnt i § 85 a, stk. 2, nr. 2, og det foreslås desuden, at ministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om hvem, der vil skulle foretage registreringen. Elproducenter og ejere af energilager- og elforbrugsanlæg vil efter anmodning skulle give de oplysninger, der vil være nødvendige for registreringen.

Den foreslåede bemyndigelse vil bl.a. kunne anvendes til at fastsætte regler om hvilke typer af anlæg, der vil skulle registreres i Stamdataregistret, og hvem registreringerne vil kunne deles med.

Hensigten med bemyndigelsesbestemmelsen vil være at sikre, at der også fremover foreligger et tilstrækkeligt og samlet datagrundlag til understøttelse af elforsynings-sikkerheden gennem øget kendskab til den tilsluttede kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Stamdataregistret indeholder i dag kun stamdata for elproducerende anlæg, men for at sikre det optimale datagrundlag for analyse i systemdriften af transmissionsnettet vil der være behov for også at kende til elforbrugsanlæg og eventuelt andre energilageranlæg, som vil kunne påvirke forbruget af elektricitet i et område. Dette vil gøre det muligt at planlægge nødvendige tilpasninger af det kollektive elforsyningsnet m.v.

Med en bemyndigelsesbestemmelse vil det være muligt for klima-, energi- og forsyningsministeren løbende at tilpasse kravene til registrering af data i takt med udviklingen af nye teknologier og typer af anlæg, der anvender elektricitet, f.eks. PtX-anlæg udvikles og kommercialiseres. Bemyndigelsesbestemmelsen vil således kunne anvendes til at fremtidssikre, at den nødvendige data registreres i Stamdataregistret, når behovet opstår.

Indsamling af stamdata på f.eks. batterier vil være et redskab, der vil kunne bidrage til fleksibilitet i elnettet ved at udjævne forskelle mellem produktion og forbrug. Ved udvidelse af Stamdataregisteret med oplysninger om energilageranlæg og elforbrugsanlæg, vil Energistyrelsen såvel som Energinet kunne opnå viden om den akkumulerede kapacitet og forbedre analysegrundlaget betydeligt. Uden stamdata på disse anlæg, vil der kunne være risiko for, at bl.a. modeller til brug for drift af transmissionsnettet ikke

vil være retvisende. Den forventede udbygning af f.eks. ladestanderkapacitet og batterier vil have stor betydning for prognoserne, og det findes derfor hensigtsmæssigt, at stamdata på disse anlæg vil skulle registreres, særligt med hensyn til den akkumulerede effekt der vil forventes at opstå.

Bemyndigelsesbestemmelsen vil desuden give mulighed for at fastsætte bestemmelser om deling af den registrerede stamdata. Dette skal gøre det muligt at dele den registrerede stamdata med bl.a. Energinet og netvirksomhederne i de tilfælde, hvor de ikke selv vil have kendskab til eller vil have foretaget registreringen af den pågældende stamdata.

For at sikre registreringen af data i Stamdataregistret vil der desuden være behov for at kunne fastsætte regler om hvem, der vil skulle forestå registreringen, ligesom elproducenter og ejere af energilager- og elforbrugsanlæg vil skulle være forpligtet til at give nødvendige oplysninger efter anmodning.

3.7. Intern modregning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg

3.7.1. Gældende ret

Det følger af elafgiftslovens § 2, stk. 1, litra c, at elektricitet, som fremstilles på elproduktionsanlæg ved anvendelse af vedvarende energikilder i form af vindkraft, vandkraft, biogas, biomasse, solenergi, bølge- og tidevandsenergi og geotermisk varme, og som direkte forbruges af elproducenten, er fritaget for elafgift.

Dette medfører, at statslige organer er fritaget for at betale elafgift ved deres direkte forbrug af elektricitet fra egne solcelleanlæg.

Kommuners og regioners elproduktion skal, efter elforsyningslovens § 4, stk. 1 og 6, udøves i selskaber med begrænset ansvar. Bekendtgørelse om undtagelse af visse kommunale og regionale solcelleanlæg fra kravet om selskabsmæssig udskillelse giver dog i visse tilfælde kommuner og regioner mulighed for at blive undtaget fra kravet for så vidt angår elproduktion fra solcelleanlæg, der opsættes i forbindelse med nybyggeri eller gennemrenovering af bygninger.

I det omfang en kommunes eller regions elproduktion fra et solcelleanlæg udøves i et selskab, vil kommunen eller regionen ikke være fritaget for at betale elafgift ved sit direkte forbrug af elektricitet, der fremstilles på anlægget. Dette skyldes, at fritagelsen for at betale elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra vedvarende energianlæg kun finder anvendelse, når elforbrugeren og elproducenten er den samme fysiske eller juridiske person. Dette er ikke tilfældet, når kommunens eller regionens elproduktion udøves i et selskab.

Bortset fra de situationer, hvor kommuner og regioner har mulighed for at blive undtaget fra kravet om selskabsmæssig udskillelse, har staten således en afgiftsbesparelse, som kommuner og regioner ikke har.

Kravet om selskabsmæssig udskillelse gælder ikke for selvejende institutioner, der har en driftsoverenskomst med en kommune eller en region, og kravet gælder heller ikke for kommunalt eller regionalt ejede selskaber med begrænset ansvar. Sådanne selvejende institutioner og selskaber er således fritaget for at betale elafgift ved deres direkte forbrug af elektricitet fra egne solcelleanlæg.

3.7.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Med aftale af 18. december 2020 om implementering af VE-II art. 21 om en særordning for kommunale solceller og solcelleanalyse blev det aftalt, at der skal foretages en intern modregning for den sparede elafgift på statslige solcelleanlæg, som skal gælde fremover for kommende, nye statslige anlæg. Det blev hertil besluttet, at den konkrete metode skulle fastlægges i forbindelse med implementeringen.

Hensigten med aftalen om den interne statslige modregning er at ligestille staten med kommuner og regioner i forhold til besparelse af elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg.

Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet har på denne baggrund undersøgt forskellige muligheder for implementering af aftalen, og ministeriet er nået frem til en metode, hvor den afgiftsfordel, som staten har i forhold til kommuner og regioner, modregnes gennem implementering af en såkaldt produktionsmålermodel.

Produktionsmålermodellen forudsætter, at der etableres produktionsmålere på solcelleanlæg omfattet af kravet om modregning. For elproduktionsanlæg på over 50 kW er der allerede i dag krav om produktionsmålere, men det vil være et nyt krav for solcelleanlæg på 50 kW og derunder. Hvorvidt kravet om produktionsmåling medfører, at solcelleanlæg med en kapacitet på 50 kW og under overgår til at betale rådighedstarif i stedet for rådighedsbetaling, vil afhænge af gældende tarifmodeller. Det er ministeriets vurdering, at det er uklart, om det følger af den nuværende tarifmodel 3.0 (som i forhold til rådighedstari-fering og rådighedsbetaling for egenproducenter er godkendt tidsbegrænset indtil udgangen af 2023), at produktionsmåling medfører, at solcelleanlæg med en kapacitet på 50 kW og under skal betale rådigheds-tarif. Det er forsyningstilsynet, der har kompetencen til at tage stilling til spørgsmål om tarifmodeller. Det bemærkes, at det ikke er et formål med produktionsmålermodellen, at produktionsmålingen skal medføre, at solcelleanlæg med en kapacitet på 50 kW og under overgår til at betale rådighedstarif i stedet for rådighedsbetaling. Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af art. 21, stk. 3, i VE II-direktivet, i hvilke tilfælde medlemsstaterne kan opkræve ikkediskriminerende og forholdsmæssige gebyrer og afgifter fra VE-egenforbrugere i forbindelse med deres egenproducerede vedvarende elektricitet, som forbliver på deres lokalitet.

Etablering af produktionsmålere er en forudsætning for, at netvirksomhederne kan hjemtage data om anlæggenes samlede produktion. Netvirksomhederne vil skulle sende målerdata om anlæggets samlede produktion til Datahubben, som administreres af Energinet. Herefter vil den sparede elafgift ved direkte forbrug af elektricitet, der fremstilles på et anlæg i løbet af et år, kunne beregnes.

Hensigten er, at Energistyrelsen vil skulle indhente den nødvendige data fra Datahubben, foretage beregninger vedrørende de sparede elafgifter og årligt opkræve beløb svarende til besparelserne hos de statslige ejere af VE-anlæggene. Midlerne indbetales til statskassen.

Det er ministeriets forventning, at kravet om modregning for sparet elafgift vil skulle gælde for alle statslige organer, der normalt henregnes til den offentlige forvaltning. Dog forventes det, at kravet ikke vil skulle gælde for selvejende institutioner, fonde, foreninger m.v., der er oprettet på privatretligt grundlag, da sådanne organer på det regionale og kommunale område ikke er omfattet af kravet om selskabsudskillelse og dermed er fritaget for at betale elafgift ved deres direkte forbrug af elektricitet fra egne solcelleanlæg. Statsejede virksomheder, der er organiseret i selskabsform, henregnes normalt ikke til den offentlige forvaltning, og det forventes således, at kravet om modregning ikke vil skulle gælde for disse. Det er hensigten, at de omfattede statslige organer vil skulle have ansvaret for at meddele den relevante netvirksomhed, at organet er omfattet af reglerne, og at der derfor skal foretages produktionsmåling. Det er således ikke hensigten, at netvirksomhederne vil skulle påse dette.

Det er desuden ministeriets forventning, at statslige organer vil skulle være undtaget fra kravet om mod-regning i samme omfang, som kommuner og regioner har mulighed for at blive undtaget fra kravet om selskabsmæssig udskillelse i henhold til bekendtgørelse om undtagelse af visse kommunale og regionale solcelleanlæg.

Det er ministeriets vurdering, at regler om modregning af statslige organers elafgiftsbesparelser vil skulle stå i elforsyningslovens kapitel 2, der vedrører elkundernes stilling. Statslige organer er således omfattet

af begrebet elkunde, der i elforsyningslovens § 5, nr. 13, er defineret som en fysisk eller juridisk person, der råder over et aftagenummer.

3.7.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes en ny § 6 h i elforsyningsloven, som vil være en bemyndigelse, hvorefter klima-, energi-, og forsyningsministeren kan fastsætte regler om modregning af den besparelse, som statslige organer har i forhold til elafgift ved direkte forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg, herunder om hvordan modregningen skal ske, hvilke statslige organer og solcelleanlæg reglerne gælder for, krav om opsætning af målere samt aflæsning og videregivelse af oplysninger. Reglerne kan indeholde forpligtelser for netvirksomheder og transmissionsvirksomheder.

Den foreslåede ændring vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne udstede regler om modregning af den besparelse, som statslige organer har i forhold til elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg. Dette med henblik på at ligestille staten med kommuner og regioner i forhold til besparelse af elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg.

Det er forventningen, at bemyndigelsen vil blive udmøntet således, at kravet om modregning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra nye solcelleanlæg implementeres med en produktionsmålermodel, som beskrevet under pkt. 3.7.2. Det forventes, at kravet om modregning kommer til at omfatte alle statslige organer, der normalt henregnes til den offentlige forvaltning med undtagelse af selvejende institutioner, fonde, foreninger m.v., der er oprettet på privatretlig grundlag, og at de omfattede statslige organer skal være undtaget fra kravet om modregning i samme omfang, som kommuner og regioner har mulighed for at blive undtaget fra kravet om selskabsmæssig udskillelse i henhold til bekendtgørelse om undtagelse af visse kommunale og regionale solcelleanlæg. Reglerne skal gælde for kommende, nye anlæg. Hvordan den interne statslige modregning implementeres vil dog først blive endeligt fastlagt i forbindelse med udmøntningen.

For nærmere om den foreslåede ændring henvises til lovforslagets § 1, nr. 8, og bemærkningerne hertil.

3.8. Konsekvensrettelse som følge af Energinets indtræden i Nordic RCC

3.8.1. Gældende ret

Det følger af § 28 c, at klima-, energi- og forsyningsministeren skal godkende Energinets samarbejde med andre landes systemansvarlige virksomheder, når samarbejdet sker igennem et selskab, hvor Energinet eller Energinets helejede datterselskaber indtræder som medejer. Opgaverne for sådanne selskaber kan være grænseoverskridende systemansvarsopgaver og opgaver vedrørende sammenkobling af elmarkeder. Klima-, energi- og forsyningsministeren skal desuden godkende ændringer i Energinets medejerskab i et sådan selskab, hvis ændringen medfører, at Energinets økonomiske forpligtelser eller risici øges.

3.8.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

EU-reguleringen forpligter i stigende og detaljeret grad Energinet til samarbejde med andre landes systemansvarlige virksomheder. I visse tilfælde kan Energinet være forpligtet til at varetage disse opgaver igennem medejerskab af et selskab, hvori nærmere bestemte opgaver er bundet.

Elmarkedsforordningen indeholder detaljerede og direkte gældende forpligtelser for Energinet om Energinets samarbejde med andre transmissionssystemoperatører. Det fremgår herunder af artikel 35, at Energinet er forpligtet til at indtræde som medejer i et regionalt koordinationscenter, der skal varetage opgaver inden for det relevante regionale systemdriftsområde. Forpligtelsen har ledt til, at Energinet den

1. juli 2022 indtræder som medejer i Nordic RCC A/S sammen med de øvrige nordiske systemoperatører, Statnett, Svenska Kraftnät og Fingrid.

Energinets indtræden som medejer i Nordic RCC A/S er omfattet af den gældende § 28 c, stk. 1, hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren skal godkende Energinets indtræden i selskabet. Imidlertid fremgår det samtidig klart i elmarkedsforordningen, at det er medlemsstaternes regulerende myndigheder, der skal godkende oprettelsen af regionale koordinationscentre, herunder Nordic RCC A/S, hvor den kompetente danske myndighed er Forsyningstilsynet. Ministeriet vurderer, at klima-, energi- og forsyningsministeren ikke i overensstemmelse med elmarkedsforordningen kan afvise eller stille betingelser for at godkende Energinets indtræden i Nordic RCC A/S. Ministeriet vurderer derfor, at § 28 c, stk. 1, bør konsekvensrettes, sådan at § 28 c, stk. 1, ikke udgør dobbeltregulering. I de tilfælde hvor Energinet eller Energinets helejede datterselskaber er forpligtet af EU-reguleringen til at varetage et præcist angivet samarbejde med andre landes systemansvarlige virksomheder igennem ejerskab af et selskab, og kompetencen til godkendelse af Energinets indtræden i dette selskab i overensstemmelse med denne EU-regulering tilkommer en anden end medlemsstaten eller en af medlemsstaten valgt kompetent myndighed, bør klima-, energi- og forsyningsministeren ikke have en dobbelt godkendelsesbeføjelse.

3.8.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at det indføres i § 28 c, stk. 1, at klima-, energi- og forsyningsministeren ikke skal godkende, at Energinet indtræder som medejer af et selskab, der er omfattet af 1. pkt., når der følger en anden godkendelseskompetence af EU-regulering. Det foreslåede vil medføre, at det sikres, at klima-, energi- og forsyningsministerens godkendelseskompetence ikke udøves parallelt med direkte anvendelige EU-regler.

3.9. Angivelse af afgiften af elektriciteten fra registrerede virksomheder efter elafgiftslovens § 4, stk. 2-5

3.9.1. Gældende ret

Efter gældende ret skal der betales afgift af elektricitet, som forbruges her i landet. Elafgiften svares af den, der leverer elektricitet til forbrug her i landet, og af den, der til eget forbrug fremstiller elektricitet, jf. elafgiftslovens § 3, stk. 1, nr. 1 og 2. Ved den, der leverer elektricitet til forbrug her i landet, forstås net- og transmissionsvirksomheder, der er omfattet af § 19 i lov om elforsyning (herefter elforsyningsloven), jf. elafgiftslovens § 3, stk. 2.

Den, der skal svare afgift efter elafgiftslovens § 3, skal anmelde sin virksomhed til registrering hos Skatteforvaltningen, jf. elafgiftslovens § 4, stk. 1.

Efter elafgiftslovens § 4, stk. 2, omfatter registreringspligten desuden den, der uden at være omfattet af elforsyningslovens § 19 leverer elektricitet til forbrug her i landet. Derudover kan virksomheder med et årligt elektricitetsforbrug på over 100.000 kWh og virksomheder med et årligt forbrug på over 4.000 GJ varme blive registreret efter elafgiftslovens § 4, stk. 3 og 4. Mellemlandere, som transporterer varme, kan registreres efter elafgiftslovens § 4, stk. 5.

3.9.2. Skatteministeriets overvejelser

Med lovforslagets § 1, nr. 11 og 12, foreslås det at ændre i elforsyningslovens § 23, stk. 1 og 2, sådan at det gøres muligt at etablere direkte linjer.

En registrering efter elafgiftslovens § 4, stk. 2-5, indebærer, at de registrerede virksomheder indtræder i pligten til at svare afgift af forbruget af elektricitet. Dette fremgår dog ikke direkte af elafgiftslovens § 3, stk. 1, nr. 1.

Skatteministeriet finder, at det bør præciseres, at virksomheder, der etablerer direkte linjer, også er omfattet af ordlyden i elafgiftslovens § 3, der regulerer, hvem der skal svare afgift.

3.9.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at elafgiftslovens § 3 præciseres, således at virksomheder, der er registreret efter elafgiftslovens § 4, stk. 2-5, skal svare afgift af elleverancer til forbrug her i landet.

Ændringen vil medføre, at der ikke efterlades tvivl om, at de pågældende virksomheder skal svare afgift af leverancer af elektricitet til forbrug her i landet.

3.10. Måling, regnskabsføring og fakturering af elektricitet, der leveres via direkte linjer

3.10.1. Gældende ret

Netvirksomheder og transmissionsvirksomheder omfattet af elafgiftslovens § 3, stk. 1, nr. 1, skal som udgangspunkt måle forbruget af elektricitet hos de forbrugere, der er tilsluttet virksomhedens net, samt eget forbrug af elektricitet. Virksomheden skal føre et regnskab over det nævnte forbrug samt over mængden af elektricitet, der leveres og distribueres for andre registrerede virksomheder, som kan danne grundlag for opgørelsen af de afgiftspligtige elmængder, det opkrævede afgiftsbeløb i hver afgiftsperiode og for kontrollen af afgiftsbetalingen, jf. elafgiftslovens § 7, stk. 1, 1. og 2. pkt.

Afgiftspligtige virksomheder omfattet af elafgiftslovens § 3, stk. 1, nr. 2, skal måle og føre regnskab over fremstillingen, afsætningen og eget forbrug af elektricitet, der kan danne grundlag for opgørelsen af det opkrævede afgiftsbeløb i hver afgiftsperiode og for kontrollen af afgiftsbetalingen, jf. § 7, stk. 2.

Virksomheder, der er registreret efter elafgiftslovens § 4, stk. 2, og som uden at være omfattet af elforsyningslovens § 19 leverer elektricitet til forbrug her i landet, omfatter blandt andet elproducenter, der leverer elektricitet via en direkte linje. En direkte linje defineres med lovforslagets § 1, nr. 1. Direkte linjer har tidligere været kendt som ”direkte elforsyningsnet”, jf. bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1. En registrering efter elafgiftslovens § 4, stk. 2, indebærer, at de registrerede virksomheder indtræder i pligten til at svare afgift af forbruget af elektricitet, selv om disse virksomheder ikke fremgår direkte af elafgiftslovens § 3, stk. 1, nr. 1, der henviser til lovens § 7. De krav, der fremgår af § 7 om måling og afregning af elektricitet, gælder således tilsvarende for elproducenter, der er registreret efter § 4, stk. 2.

I det omfang, der sker behandling af personoplysninger, finder databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven anvendelse på enhver behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og på ikkeautomatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register, jf. databeskyttelsesforordningens art. 2, stk. 1, og databeskyttelseslovens § 1, stk. 2.

3.10.2. Skatteministeriets overvejelser

Med lovforslagets § 1, nr. 11 og 12, foreslås det at ændre i elforsyningslovens § 23, stk. 1 og 2, sådan at det gøres muligt at etablere direkte linjer.

Elafgiftslovens § 7 regulerer kun leverancer af elektricitet til det kollektive net og ikke leverancer via direkte linjer. Det bør derfor sikres, at elproducenter, der registreres efter elafgiftslovens § 4, stk. 2, og som leverer elektricitet via direkte linjer, har det fornødne grundlag for at kunne opgøre afgiften af forbruget af elektricitet, som elproducenten skal angive til Skatteforvaltningen. Dette grundlag omfatter regulering af måling, regnskabsføring og fakturering af elektricitet, der leveres via elproducentens direkte linje.

3.10.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at indsætte en ny § 7 a i elafgiftsloven, der indeholder bestemmelser om, hvem der skal måle forbruget af elektricitet leveret via direkte linjer og krav til regnskabsføring og opbevaring af regnskabsmateriale. Bestemmelsen indeholder desuden krav om, hvilke oplysninger en faktura til opkrævning af afgift for forbrug af elektricitet leveret via en direkte linje skal indeholde.

Med det foreslåede § 7 a sikres det, at måle-, fakturerings- og regnskabskrav for forbrug af elektricitet leveret via en direkte linje svarer til de krav, der gælder efter elafgiftslovens § 7 for netvirksomheder og transmissionsvirksomheder omfattet af § 3, stk. 1, nr. 1, afgiftspligtige omfattet af § 3, stk. 1, nr. 2, elhandelsvirksomheder m.v.

I det omfang, der sker behandling af personoplysninger, skal det ske i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 5.

3.11. Kontrol af salg af elektricitet, der leveres via direkte linjer, og sanktioner heraf

3.11.1. Gældende ret

Elafgiftslovens § 7, stk. 1, omhandler netvirksomheder og transmissionsvirksomhedernes måleansvar samt netvirksomhedens forpligtelse til løbende at stille oplysninger om det målte forbrug til rådighed for transmissionsvirksomheden. § 7, stk. 2, omhandler ansvaret for afgiftspligtige omfattet af § 3, stk. 1, nr. 2, til at måle og føre regnskab over fremstillingen, afsætningen og eget forbrug af elektricitet, der kan danne grundlag for opgørelsen af det i hver afgiftsperiode opkrævede afgiftsbeløb og for kontrollen af afgiftsbetalingen. Disse bestemmelser svarer til det foreslåede § 7 a, stk. 1-3, der regulerer måleransvar for netvirksomheder og elproducenter, netvirksomhedernes forpligtelse til at løbende at stille oplysninger om det målte forbrug til rådighed for elproducenterne, samt elproducenternes forpligtelse til løbende at føre regnskab, der kan danne grundlag for opgørelsen af afgiftsbeløbet og kontrollen med afgiftsbetalingen.

Elafgiftslovens § 7, stk. 4, regulerer, at de afgiftspligtige skal opbevare regnskabsmateriale i 5 år efter regnskabsårets udløb. Denne bestemmelse svarer til det foreslåede § 7 a, stk. 10.

Elafgiftslovens § 7, stk. 3, 6. pkt., indebærer fakturakrav ved salg af afgiftspligtig elektricitet fra andre end elhandelsvirksomheder til visse virksomheder. Denne bestemmelse svarer til det foreslåede § 7 a, stk. 7.

Elafgiftslovens § 9 indeholder bestemmelser om, at Energinet skal stille datahubbens oplysninger om særlige afgiftsforhold eller ændringer i særlige afgiftsforhold til rådighed for en registreret virksomhed, der leverer elektricitet til et aftagenummer, med henblik på, at virksomhedens fakturering sker i overensstemmelse med § 7, stk. 3. § 9 indeholder desuden bestemmelser om krav til verifikation af disse oplysninger, til meddelelse såfremt et afgiftsforhold ikke kan verificeres, ændring af registrerede oplysninger, hvilke aktører, der skal stille oplysninger til rådighed for verifikationen og en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter skatteministeren kan fastsætte nærmere regler for dokumentation for verifikation af et særligt afgiftsforhold både ved elhandelsvirksomhedens indmelding heraf i datahubben og efterfølgende af Energinet.

Elafgiftslovens § 12 indeholder bestemmelser, der giver Skatteforvaltningen mulighed for at kontrollere, om der er betalt korrekt afgift af forbrug af elektricitet. Efter § 12, stk. 1, er Skatteforvaltningen bl.a. berettiget til at foretage eftersyn hos den, der udsteder en faktura efter § 7, stk. 3., 6. pkt. Efter § 12, stk.

4, skal den, der udsteder en faktura efter § 7, stk. 3, 6. pkt., på begæring meddele Skatteforvaltningen oplysning om viderefakturering af afgift til køberen af elektricitet.

Elafgiftslovens § 15 indeholder strafbestemmelser. Det følger af § 15, stk. 1, litra a, at med bøde straffes den, som forsætligt eller groft uagtsomt afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger til brug for afgiftskontrollen, eller undlader at verificere oplysninger eller forhold efter § 9, stk. 2 eller 5, eller § 9 a, stk. 1 eller 2, eller undlader at meddele oplysninger, som ikke kan verificeres, efter § 9, stk. 3 eller 6.

Det følger af § 15, stk. 1, litra b, at med bøde straffes den, som forsætligt eller groft uagtsomt overtræder § 4, stk. 1 eller 2, § 7, stk. 1 eller 2 eller stk. 3, 4. pkt., jf. dog pkt. 5, eller 7. pkt., eller stk. 4, eller § 9, stk. 4, § 12, stk. 2, eller § 19, stk. 3.

Elafgiftslovens § 15, stk. 3, fastsætter, at den, der begår en af de nævnte overtrædelser med forsæt til at unddrage statskassen afgift, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens § 289. Efter stk. 4 kan der pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Det følger af § 16, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1083 af 7. september 2015 om dokumentation af elafgiftsforhold og om registrerede virksomheders overførsel af oplysninger om elafgiftsforhold til Energinet.dk (herefter verifikationsbekendtgørelsen), at den der afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger til brug for beregningen af afgiften, eller undlader at overføre oplysninger til Energinet.dk efter § 15, stk. 1, straffes med bøde.

Det følger af § 16, stk. 2, at bestemmelserne i elafgiftslovens § 15, stk. 4, der giver mulighed for at pålægge juridiske personer strafansvar, og § 16, der giver Skatteforvaltningen mulighed for at afslutte en bøde med administrativt bødeforelæg, jf. opkrævningslovens § 18, finder anvendelse.

3.11.2. Skatteministeriets overvejelser

Efter elafgiftslovens §§ 9, 12 og 15 gælder der en række verifikations-, kontrol- og strafbestemmelser, herunder med henvisning til elafgiftslovens § 7, der i dag er formuleret, således at den kun finder anvendelse på leverancer af elektricitet via det kollektive net. Med lovforslagets § 1, nr. 11 og 12, foreslås det at ændre i elforsyningslovens § 23, stk. 1 og 2, sådan at det gøres muligt at etablere direkte linjer. Med det foreslåede § 7 a vil det være muligt at opkræve elafgift af leverancer af elektricitet via direkte linjer. Det bør sikres, at de verifikations-, kontrol- og strafbestemmelser, der gælder i dag for leverancer via det kollektive net, finder tilsvarende anvendelse for leverancer via direkte linjer.

Det gældende § 7 er målrettet det kollektive elnet, og bestemmelsen indeholder derfor formuleringer, som medfører usikkerhed om, hvad der er gældende ret, når de anvendes på direkte linjer. For at skabe klarhed om retstilstanden bør der laves særskilte bestemmelser, der regulerer måleregler, fakturakrav m.v. for elektricitet leveret via direkte linjer.

I forbindelse med at det bliver muligt at etablere direkte linjer, bør det sikres, at overtrædelser af de foreslåede bestemmelser om måling, faktura og regnskabsførelse for leverancer af elektricitet via direkte linjer, svarer til det, der gælder for de tilsvarende bestemmelser for elleverancer på det kollektive net.

Elafgiftslovens kontrol- og strafbestemmelser i §§ 12 og 15 bør derfor også finde anvendelse for de foreslåede bestemmelser, der indeholder tilsvarende krav, som dem, der følger af de bestemmelser, der i dag henvises til i §§ 12 og 15.

Elafgiftslovens § 9, stk. 1, indeholder en pligt for Energinet til at stille visse oplysninger til rådighed for

en registreret virksomhed med henblik på, at denne virksomhed kan opfylde kravene til fakturering efter § 7, stk. 3. Bestemmelsens ordlyd medfører, at pligten kun består, når leverancen sker via det kollektive net.

Det foreslåede § 7 a, stk. 4 og 6, indeholder et krav tilsvarende det, der følger af § 7, stk. 3, om, at afgiftens størrelse på fakturaen skal angives med separat oplysning for udleveret elektricitet omfattet af et særligt afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1. Det er derfor nødvendigt at sikre, at Energinet også har pligt til at stille oplysninger om særlige afgiftsforhold til rådighed for de elproducenter, der skal kunne angive oplysninger herom på fakturaer udstedt til forbrugere af elektricitet, jf. det foreslåede § 7 a, stk. 4 og 6.

Elafgiftslovens § 9 indeholder i øvrigt bestemmelser om, hvordan oplysninger om særlige afgiftsforhold skal verificeres. Bestemmelsen er målrettet det kollektive elnet, og bestemmelsen indeholder derfor formuleringer, som medfører usikkerhed om, hvad der er gældende ret, når de anvendes på direkte linjer. For at skabe klarhed om retstilstanden bør der laves særskilte bestemmelser, der regulerer, hvordan oplysninger om særlige afgiftsforhold skal verificeres, når det relevante aftagenummer er tilknyttet direkte linjer.

3.11.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås i elafgiftslovens § 9, stk. 1, at indsætte krav om, at Energinet også skal stille datahubbens oplysninger vedrørende særlige afgiftsforhold eller ændringer i særlige afgiftsforhold, der gør sig gældende ved salg af elektricitet fra en elproducent, der er omfattet af § 4, stk. 2, og som har etableret en direkte linje, til rådighed for elproducenten med henblik elproducentens fakturering i overensstemmelse med det foreslåede § 7 a, stk. 4.

Det foreslåede § 7 a, stk. 4, indebærer, at ved salg af afgiftspligtig elektricitet via en direkte linje skal fakturaen fra elproducenten indeholde en række oplysninger, herunder oplysning om afgiftens størrelse, herunder med separat oplysning for solgt elektricitet omfattet af § 9, stk. 1. Med det foreslåede indsættes en henvisning til § 7 a, stk. 4, der vil forpligte Energinet til at stille datahubbens oplysninger om særlige afgiftsforhold til rådighed for elproducenten, der efter § 7 a, stk. 4, er forpligtet til at angive disse forhold i en faktura. Det foreslåede § 7 a, stk. 4, svarer til lovens § 7, stk. 3, 1. pkt., der i dag henvises til i § 9, stk. 1.

Det foreslås desuden at indsætte et nyt § 9 b, som indeholder yderligere bestemmelser om særlige afgiftsforhold, der gør sig gældende ved salg af elektricitet via en direkte linje, herunder om krav til verifikation af disse oplysninger, til meddelelse, såfremt et afgiftsforhold ikke kan verificeres, ændring af registrerede oplysninger, hvilke aktører, der skal stille oplysninger til rådighed for verifikationen, og en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter skatteministeren kan fastsætte nærmere regler for dokumentation for verifikation af et særligt afgiftsforhold både ved elproducentens indmelding heraf i datahubben og efterfølgende af Energinet. Disse bestemmelser svarer til de bestemmelser, der følger af § 9, stk. 2-12, dog tilpasset de forhold, der gælder for direkte linjer.

Med det foreslåede § 9 b, stk. 2, skal netvirksomheden verificere de oplysninger, som netvirksomheden indmelder i datahubben i overensstemmelse med § 9 b, stk. 1, om særlige afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1. Verifikationen skal ske på grundlag af aftalen mellem en elproducent omfattet af § 4, stk. 2, der har etableret direkte linjer, og køberen af elektricitet eller oplysninger indgivet til netvirksomheden af køberen af elektricitet. De nærmere regler for indmelding i datahubben, herunder hvilke oplysninger, der kan anvendes som grundlag for indmeldingen, vil blive præciseret nærmere ved en ændring af verifikationsbekendtgørelsen, jf. det foreslåede § 7 b, stk. 9. Netvirksomheden skal på forlangende over for Skatteforvaltningen kunne fremvise dokumentation for den foretagne verifikation. Bestemmelsen svarer til lovens § 9, stk. 4.

I bekendtgørelsen vil der desuden blive foretaget en justering af bekendtgørelsens eksisterende straffebestemmelse, så den, der overtræder reglerne, der fastsættes heri, jf. ovenfor, straffes med bøde. Bødesager herom vil kunne afsluttes af Skatteforvaltningen med administrativt bødeforelæg, hvis betingelserne, der følger af opkrævningslovens § 18, er opfyldt.

Med det foreslåede § 9 b, stk. 3, skal Energinet pr. aftagenummer verificere særlige afgiftsforhold eller ændringer i særlige afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, der ifølge oplysninger i datahubben gør sig gældende ved salg af elektricitet fra en elproducent omfattet af § 4, stk. 2, der har etableret en direkte linje, til et aftagenummer. Verifikationen skal ske ved brug af uafhængige kilder. Energinet skal på forlangende over for Skatteforvaltningen fremvise dokumentation for verifikationen. Bestemmelsen svarer til lovens § 9, stk. 2.

Med det foreslåede § 9 b, stk. 4, skal Energinet, hvis Energinet i forbindelse med verifikationen efter stk. 3 konstaterer at et særligt afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, ikke kan verificeres for et aftagenummer, straks meddele dette med angivelse af aftagenummeret med stamoplysninger m.v. til den elproducent, som aftagenummeret vedrører. Bestemmelsen svarer til lovens § 9, stk. 3.

Forslaget om at indsætte en § 9 b vil dermed sikre, at der stilles samme krav til indmeldelse, verifikation og procedure ved fejlagtige angivelser for særlige afgiftsforhold for et aftagenummer tilknyttet en direkte linje, som der gør for et aftagenummer tilknyttet det kollektive net.

Det foreslås i elafgiftslovens § 12, stk. 1, at Skatteforvaltningen er berettiget til at foretage eftersyn hos den, der udsteder fakturaer efter § 7 a, stk. 7, der vedrører fakturakrav ved viderefakturering af afgiftspligtig elektricitet leveret via en direkte linje fra en mellemhandler. Det vil medføre, at viderefakturering af afgift af elektricitet leveret via en direkte linje kan kontrolleres på samme måde som viderefakturering af afgift af elektricitet efter elafgiftslovens § 7, stk. 3, 6. pkt.

Det foreslås i elafgiftslovens § 15 at indsætte en henvisning til de foreslåede § 7 a, stk. 1 og 3, således at manglende overholdelse af bestemmelseernes krav til måling og regnskabsførelse kan straffes med bøde.

Med § 7 a, stk. 1, forpligtes elproducenten omfattet af § 4, stk. 2, til at måle eget forbrug af elektricitet. Dette svarer til lovens § 7, stk. 1, 1. pkt. Det medfører, at en elproducent kan straffes i overensstemmelse med § 15, såfremt elproducenten omfattet af § 4, stk. 2, ikke måler eget forbrug af elektricitet.

Det foreslåede § 7 a, stk. 2, omhandler netvirksomheders ansvar for at foretage målinger af forbruget af elektricitet hos forbrugere, som er tilsluttet elproducenten via en direkte linje og til løbende at stille oplysninger om det målte forbrug til rådighed for elproducenten, der har etableret en direkte linje. Det medfører, at netvirksomheder kan straffes i overensstemmelse med § 15, såfremt netvirksomheden, der har ansvaret herfor efter elforsyningsloven, ikke måler forbruget af elektricitet hos de forbrugere, som er tilsluttet elproducentens direkte linje, eller hvis netvirksomheden ikke løbende stiller oplysninger om det målte forbrug til rådighed for elproducenten.

Med § 7 a, stk. 3, forpligtes elproducenten til at føre et regnskab over fremstillingen, afsætningen og forbruget af elektricitet efter stk. 1 og 2, som kan danne grundlag for opgørelsen af de afgiftspligtige mængder af elektricitet, jf. § 8, stk. 2, det opkrævede afgiftsbeløb i hver afgiftsperiode og for kontrollen af afgiftsbetalingen.

Det medfører, at en elproducent kan straffes i overensstemmelse med § 15, såfremt elproducenten ikke fører et regnskab over fremstillingen, afsætningen og forbruget af elektricitet efter stk. 1 og 2, som kan danne grundlag for opgørelsen af de afgiftspligtige mængder af elektricitet, jf. § 8, stk. 2, det opkrævede afgiftsbeløb i hver afgiftsperiode og for kontrollen af afgiftsbetalingen.

Den, der begår en af overtrædelserne i § 15, stk. 1, med forsæt til at unddrage statskassen afgift, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens § 289, jf. lovens § 15, stk. 3. Det kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, jf. lovens § 15, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til lovforslagets § 2, nr. 5 og 9, 11-12.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Nedenfor gennemgås lovforslagets hovedpunkter enkeltvis for en nærmere vurdering af økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Folketingets partier indgik i januar 2018 en aftale om digitaliseringsklar lovgivning, som skal sikre et mere enkelt og klart lovgrundlag, som er let at forstå og omsætte til sikre og brugervenlige digitale løsninger. Digitaliseringsstyrelsens vejledning herom fra maj 2018 indeholder syv principper for digitaliseringsklar lovgivning, som er blevet vurderet for dette lovforslag, jf. afsnittene nedenfor.

Der er ikke i øvrigt vurderet at være økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige, herunder kommuner og regioner, ud over det som fremgår nedenfor.

4.1. Direkte linjer

Lovforslaget forventes at have negative offentlige økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for staten, som beskrevet nedenfor, i forhold til muligheden for at etablere direkte linjer.

Med lovforslaget etableres en ansøgningsprocedure for tilladelse til etablering af direkte linjer. Som led heri skal der udvikles en ansøgningsplatform.

Afholdelse af omkostninger til driften af ansøgningsplatformen holdes inden for Energistyrelsens eksisterende bevilling, da det vurderes, at administrationsomkostningerne ved gebyropkrævning af de forholdsvis begrænsede driftsomkostninger, vil overstige de faktiske driftsomkostninger.

Omkostninger til myndighedsbehandling af alle former for tilladelser til etablering af direkte linjer vil blive finansieret ved gebyropkrævning. Eksempelvis kan tilladelser for mindre projekter på 10 kV med maksimalt to sammenkoblede anlæg ske ved en automatisk ansøgning om etablering af en direkte linje, mens tilladelser for projekter på 10 kV med mere end to sammenkoblede anlæg samt alle projekter på højere spændingsniveau end 10 kV-nettet vil skulle ske efter individuel ansøgning.

Det er usikkert, hvor mange ansøgninger der vil være tale om. Det forventes, at administrationsomkostningerne for de foreslåede ansøgningsprocedurer i et eksempel med 25 individuelle ansøgninger om året vil beløbe sig til mellem 1,46-1,71 mio. kr. om året. Merudgifterne gebyrfinansieres.

Potentielt kan der fastsættes kriterier, som medfører at der skal indhentes oplysninger fra de kollektive elforsyningsvirksomheder vedrørende den effektive brug af det kollektive elforsyningsnet, jf. elforsyningsloven § 84, stk. 5-7. Disse oplysninger vil kunne påklages Forsyningstilsynet. Det vurderes dog, at det i realiteten vil være minimalt, hvor mange ansøgere der vil påklage disse oplysninger, idet disse blot vil være en delmængde af den konkrete afgørelse (som kan påklages Energiklagenævnet).

Lovforslagets § 2 om ændring af elafgiftsloven har ingen nævneværdige økonomiske konsekvenser for det offentlige.

4.2. Modregning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg

De regler, der forventes at blive udstedt efter den bemyndigelse om modregning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg, der foreslås indsat med lovforslaget, vurderes at ville medføre øgede omkostninger for statslige myndigheder ved etablering og drift af nye solcelleanlæg. Reglerne vurderes desuden at medføre implementeringsomkostninger for Energistyrelsen på omkring 300.000 kr. til it-udvikling samt andre mindre negative implementeringskonsekvenser i form af behov for yderligere administration og vejledning.

Det forventes således, at reglerne vil pålægge statslige myndigheder at indbetale et beløb til statskassen årligt, svarende til den sparede elafgift, som statslige myndigheder opnår ved at forbruge egenproduceret el fra sådanne nye solcelleanlæg. Det forventes desuden, at reglerne vil medføre krav om etablering af produktionsmålere på solcelleanlæggene, hvilket vil være et nyt krav for solcelleanlæg med en kapacitet på 50 kW og under, hvilket desuden kan medføre, at disse solcelleanlæg overgår til at betale rådighedstarif i stedet for rådighedsbetaling. Omkostningerne pr. anlæg forbundet med etablering af produktionsmålere varierer fra netvirksomhed til netvirksomhed. Der er indhentet et eksempel fra en netvirksomhed på en engangsbetaling på 6.500 kr. for installation og tilslutning af en produktionsmåler, samt 400 kr. i årligt abonnement. Omkostningerne forbundet med at betale rådighedstarif i stedet for rådighedsbetaling vil afhænge af anlæggets størrelse og estimeres til at kunne udgøre en meromkostning på omkring 400 kr. årligt for et anlæg på 4 kW og 6.100 kr. årligt for et anlæg på 50 kW.

De samlede økonomiske konsekvenser for staten forbundet med de nye krav er svære at kvantificere. De samlede udgifter forbundet med selve modregningen vil være nul, da udgiften indbetales til statskassen. Konsekvensen ved krav om yderligere måling og administration af modregning vil dog samlet resultere i yderligere udgifter. De samlede udgifter forbundet med etablering af produktionsmålere og betaling af rådighedstarif vil afhænge af, hvor mange og hvor store nye statslige solcelleanlæg, der bliver etableret. Dette er generelt svært at forudsige, og det er desuden svært at forudsige hvilken betydning, det vil have, at de nye krav gør det mindre fordelagtigt for statslige myndigheder at etablere solcelleanlæg. De samlede udgifter for de statslige myndigheder forbundet med betaling for sparret elafgift er på samme måde svære at kvantificere. De nye krav vil ikke gælde for statslige selskabers opstilling af solcelleanlæg, og de vil heller ikke gælde for private selskabers opstilling af solceller på statens arealer.

Reglerne forventes i øvrigt at medføre mindre negative konsekvenser i form af løbende administration.

4.3. Bemyndigelsen i forbindelse med registreringer i Stamdataregistret

Bemyndigelsen i forbindelse med registreringer i Stamdataregistret i § 85 e vurderes kun at have mindre negative økonomiske konsekvenser for det offentlige. Ved udnyttelse af bemyndigelsen kan der dog være mindre negative økonomiske konsekvenser i forbindelse med administration af registret, herunder eventuelt i forbindelse med anmodning om oplysninger. Derudover vil der være nogle økonomiske omkostninger i forbindelse med udvikling af database m.v. De nærmere konsekvenser af initiativet vil bero på udmøntningen af bemyndigelsen og kan ikke beregnes på nuværende tidspunkt.

Lovforslaget om ændring af elafgiftsloven har ingen nævneværdige økonomiske konsekvenser for det offentlige.

4.4. Digitaliseringsklar lovgivning

Lovforslagets § 1 vurderes, at være i overensstemmelse med principperne om digitaliseringsklar lovgivning, idet navnlig princip 4 om ensartede begreber og genbrug af data navnlig er relevant i forhold til konsekvensændringer af forbrugerbegrebet samt i forhold til en ny bemyndigelse om oplysninger til stamdataregisteret. De øvrige principper vurderes ikke at være relevante for lovforslaget.

Initiativet om en ny bemyndigelse om registrering i Stamdataregistret vil sikre registrering i det eksisterende register, hvor data kan genbruges af relevante aktører.

Lovforslagets § 2 om ændring af elafgiftsloven vurderes overordnet at overholde principperne for digitaliseringsklar lovgivning, idet princip 1, 4 og 7 er særligt relevante for ændringen. Forslaget vurderes at overholde princip 1 om enkle og klare regler, idet det bidrager til at skabe klarhed om, at virksomheder, der er registreret efter elafgiftslovens § 4, stk. 2-5, skal svare afgift af elleverancer til forbrug her i landet. Forslaget vurderes at overholde princip 4 om sammenhæng på tværs ved genbrug af begreber og data, idet det sikres, at måle-, fakturerings- og regnskabskrav for forbrug af elektricitet leveret via en direkte linje svarer til dem, der gælder efter elafgiftslovens § 7 for netvirksomheder og transmissionsvirksomheder omfattet af § 3, stk. 1, nr. 1, m.v. Lovforslaget vurderes desuden at overholde princip 7 om forebyggelse af snyd og fejl, idet lovforslaget muliggør Skatteforvaltningens kontrol med efterlevelsen af de foreslåede regler på baggrund af en pligt blandt udstedere af faktura efter elafgiftslovens § 7 a, stk. 7, til at meddele oplysninger om viderefakturering af afgift til køberen af elektricitet til Skatteforvaltningen.

Lovforslaget om ændring af elafgiftsloven har derudover ingen nævneværdige implementeringsmæssige konsekvenser.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslagets muliggørelse af etablering af direkte linjer har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. Lovforslaget er kun forbundet med udgifter og administrative tiltag for de aktører, som ønsker at etablere en direkte linje i henhold til den foreslåede regulering.

Udstedelse af regler om modregning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg kan have adfærdsregulerende effekt på statslige myndigheders indløb af solceller.

I forhold til bemyndigelsen i forbindelse med registreringer i Stamdataregistret vil dette ikke i sig selv have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Med lovforslaget foreslås det, at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om registrering og deling af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg til understøttelse af elforsyningssikkerheden. Der kan endvidere fastsættes regler om, hvem der skal foretage registreringen.

Omfanget af de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet vil afhænge af, hvordan de nærmere regler udformes i en bekendtgørelse. Da der er tale om registrering af data for anlæg, der ikke er registreret i Stamdataregistret i dag, vil der kunne være administrative omkostninger relateret til en udnyttelse af bemyndigelsen. De administrative omkostninger forventes dog begrænset mest muligt ved at lade registreringen foretage af aktører, der allerede i dag har andre opgaver i forhold til de pågældende anlæg og ved eventuel etablering af simple digitale løsninger til brug for registreringen. Derudover forventes der alene at skulle ske registrering af få og standardiserede oplysninger, hvorfor de administrative konsekvenser for erhvervslivet forventes at være begrænsede.

I nogle tilfælde vil registreringen af data i Stamdataregistret eventuelt kunne have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, idet nogle private aktører eventuelt vil kræve betaling af ejeren af anlægget for registreringen. De økonomiske konsekvenser forventes dog at være begrænsede, idet der som nævnt ovenfor forventes anvendelse af simple digitale løsninger og en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af registreringen af data.

Lovforslagets muliggørelse af geografisk differentierede forbrugstariffer medfører ikke direkte økonomi-

ske eller administrative konsekvenser for Energinet og netvirksomhederne, da det ikke pålægges dem af udvikle metoder for geografisk differentierede forbrugstariffer. Det er et forbud, der ophæves og dermed en mulighed, de kan benytte. Geografisk differentierede forbrugstariffer kan have afledte adfærdsmæssige konsekvenser for elkunderne, herunder erhvervslivet, da tarifferne – såfremt de udvikles af Energinet og netvirksomhederne – vil kunne differentieres afhængig af geografisk placering. Dette vil potentielt have økonomiske konsekvenser for eksisterende store elforbrugere samt betydning for valget af geografisk placering af nye store forbrugsanlæg og deraf afledte økonomiske konsekvenser.

Den samlede tarifopkrævning forventes ikke at stige, men vil kunne variere afhængigt af geografisk område, hvilket kan medføre tariffstigninger for nogle større elkunder og besparelser for andre.

Muligheden for geografisk differentierede forbrugstariffer har til formål at sikre incitamentet til en mere hensigtsmæssig placering af større forbrugsanlæg, og dermed sikre en mere effektiv udnyttelse af det kollektive elnet, hvilket på sigt kan medføre besparelser på den samlede tarifopkrævning.

De potentielle erhvervsøkonomiske konsekvenser kan ikke specificeres nærmere, idet tarifmetoderne udvikles af branchen, og godkendes af Forsyningstilsynet ud fra principperne i EU-reguleringen herunder eksempelvis omkostningsægthed.

Tilsvarende indebærer lovforslagets muliggørelse af geografisk differentiering af sammenslutninger af netbrugere ikke direkte konsekvenser for Energinet og netvirksomhederne, da det ikke pålægges dem af udvikle metoder for lokal kollektiv tarifiering. Lokal kollektiv tarifiering kan have afledte adfærdsmæssige konsekvenser for elforbrugere, da tarifferne – såfremt de udvikles af Energinet og netvirksomhederne – vil kunne lede til ændrede tariffer, der tager højde for de fordele og konsekvenser sammenslutninger af netbrugere bidrager med til elnettet.

De potentielle erhvervsøkonomiske konsekvenser kan ikke specificeres nærmere på nuværende tidspunkt.

Lovforslagets regler om interne elektricitetsforbindelser og VE-egenforbrugere forventes ikke at medføre økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslagets § 2 om ændring af elafgiftsloven har ingen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v. Forslaget om ændring af elafgiftsloven medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v., der vurderes at være under 4 mio. kr.

5.1. Vurdering af agil erhvervsrettet regulering

Dele af lovforslagets tiltag retter sig mod netvirksomheder, der udøver bevillingspligtig monopolvirksomhed. Disse dele af lovforslaget er derfor ikke erhvervsrettede og vurderes ikke nærmere.

Herudover gennemføres med lovforslaget ændringer, der indebærer øgede muligheder for etablering af direkte linjer mellem forbrug og produktion af el, herunder f.eks. i forbindelse med etablering af Power-to-X (PTX), hvilket styrker mulighederne for nye og innovative forretningsmodeller i relation til den grønne omstilling. Desuden indebærer muliggørelsen af geografisk differentierede tariffer og lokal kollektiv tarifiering, at der kan sendes prissignaler, der kan fremme nye forretningsmodeller og innovative løsninger for erhvervsvirksomheder og lokale sammenslutninger af netbrugere.

Der vil derfor være mulighed for en øget indpasning af VE, som kan imødekomme den stigende efterspørgsel på el, som følge af den pågående elektrificering af samfundet, herunder levering af el til f.eks. datacentre, varmesektoren og PtX-anlæg. Samtidig vil der være grobund for virksomheder med grønne forretningsmodeller, som ønsker at komme ind på de førnævnte markeder.

Lovforslaget er derfor primært relevant for princip 1 og 2 om henholdsvis muliggørelse af nye forretningsmodeller og gennemførelse af mere enkel og formålsbestemt lovgivning.

Det vurderes herudover, at forslaget ikke påvirker virksomhedernes eller iværksætternes innovationsmuligheder.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes at ville medføre mindre negative administrative konsekvenser for borgerne. Disse vil dog umiddelbart alene opstå i de tilfælde, hvor en borger anmodes om at fremsende oplysninger, der er nødvendige for registrering af data i Stamdataregistret, hvilket f.eks. vil ske i forbindelse med fejl eller mangler i de foretagne registreringer.

Lovforslaget indebærer derudover ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen direkte klimamæssige konsekvenser.

Lovforslaget udgør imidlertid en forudsætning for gennemførelsen af forbedring af rammerne for den grønne omstilling ved at understøtte en optimal indbyrdes placering af vedvarende el-produktion og de store aftagere.

Den grønne omstilling frem mod 70 pct. CO₂-reduktion i 2030 og videre mod klimaneutralitet er afhængig af en omfattende direkte og indirekte elektrificering af det danske samfund, hvor energikilderne er både vedvarende og bæredygtige. Geografisk differentierede forbrugstariffer, direkte linjer og lokal kollektiv tarifiering skal alle sikre bedre samplacering og øget indpasning af vedvarende energi, og dermed en mere effektiv udbygning af elnettet, som kan transportere den ekstra strøm fra flere producenter til flere forbrugere.

Lovforslaget skal desuden sikre rammerne for udbredelse af bl.a. Power-to-X og dermed udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer, der kan erstatte fossile brændstoffer i en række svært omstillelige sektorer, men også muligheden for at anvende vedvarende energi i transport og varmesektoren. Samtidig gives bemyndigelse til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at udelukke nye tilladelser til – eller væsentlige ændringer af – elproduktion baseret på kul.

Rammerne sikrer samlet en robust og fremtidssikret regulering, der understøtter rettidige og omkostnings-effektive investeringer i elnettet ifm. elektrificeringen af samfundet, så den grønne omstilling ikke bliver dyrere end nødvendigt for forbrugere og erhvervslivet.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen direkte miljø- og naturmæssige konsekvenser.

Lovforslaget skal imidlertid understøtte den grønne omstilling frem mod 70 pct. CO₂-målsætningen i 2030 og klimaneutralitet, hvilket forudsætter en fortsat hensigtsmæssig etablering og udbygning af vedvarende og grønne energikilder.

Lovforslaget indebærer ikke etablering af nye el-produktionsanlæg eller ændring af reglerne om vurdering af miljø- eller naturmæssige konsekvenser ved etablering af nye el-produktionsanlæg.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ændringer af bestemmelser i elforsyningsloven, som justerer bestemmelserne om

direkte elforsyningsnet, således at disse præciseres i forhold til elmarkedsdirektivets bestemmelser. Endvidere ændres betegnelsen for direkte elforsyningsnet til direkte linjer. Lovforslaget gennemfører dele af elmarkedsdirektivets artikel 2, nr. 41 som vedrører definitionen af en direkte linje. Endvidere implementeres dele af artikel 7, stk. 1, 2 og 3, som omhandler betingelser for etablering af en direkte linje samt tredjepartsadgang.

Dele af den lovgivningsmæssige gennemførelse af elmarkedsdirektivets bestemmelser om direkte linjer udmøntes på bekendtgørelsesniveau ved at give klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om betingelser og vilkår for etablering af direkte linjer.

Lovforslaget indebærer endvidere, at begrebet VE-egenforbrugere defineres i elforsyningsloven, og at der indsættes en bemyndigelse i elforsyningsloven, hvorefter klima-, energi-, og forsyningsministeren forventes at fastsætte regler om VE-egenforbrugere i en bekendtgørelse i overensstemmelse med VE II-direktivets regler.

VE-egenforbrugere er i henhold til gældende dansk praksis blevet sikret de rettigheder, der følger af VE II-direktivets art. 21 via muligheden for at etablere interne net i produktionsleddet til egetforbrug.

Lovforslagets definition af begrebet VE-egenforbrugere omfatter i overensstemmelse med Energistyrelsens gældende praksis om interne net i produktionsleddet alle elkunder med et VE-baseret elproduktionsanlæg, herunder også producenter, der har produktion, lagring og salg af vedvarende energi som hovederhverv. VE II-direktivets definition omfatter ikke VE-egenforbrugere, der har produktion, lagring og salg af VE som hovederhverv, men VE II-direktivet udelukker omvendt ikke, at sådanne producenter omfattes af VE-egenforbrugerbegrebet i national lovgivning og gives lignende rettigheder, som VE-egenforbrugere har efter VE II-direktivet.

Den del af lovforslaget, der vedrører ændring af elafgiftsloven, har ingen EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslagets § 2 om angivelse af afgiften af elektriciteten fra registrerede virksomheder efter elafgiftslovens § 4, stk. 2-5, og om måling, regnskabsføring og fakturering af elektricitet, der leveres via direkte linjer, har ikke været i høring. Det skyldes, at der er tale om en præcisering af, at de regler, der i dag gælder for måling, regnskabsføring og fakturering vedrørende det kollektive elnet, også gælder efter vedtagelse af den foreslåede ændring af elforsyningsloven, hvor etablering af direkte linjer muliggøres. Den del af lovforslaget, der angår ændring af elforsyningsloven, har været i ekstern høring.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 30. maj 2022 til 28. juni 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v. Endvidere har et supplerende lovforslag i perioden 1. juli 2022 til 15. august 2022 og 16. september 2022 til 30. september 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: Advokatrådet – Advokatsamfundet, Akademikerne, Akademisk Arkitektforening, Affald Plus, AffaldVarme Aarhus, Aluminium Danmark, Ankenævnet på Energiområdet, Antenneforeningen Vejen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdstilsynet, ARI (Affald- og ressourceindustrien under DI), Asfaltindustrien, BAT-kartellet, Better Energy, Billund Vand A/S, Biobrændselsforeningen, Biofos A/S, Blik- og Rørarbejderforbundet, Brancheforeningen Dansk Luftfart, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brancheforeningen for Husstandsvindmøller, Brancheforeningen for Skov, Have og Park-Forretninger, Brancheforeningen for Små- og Mellemstore Vindmøller, Brintbranchen, Brunata, Bryggeriforeningen, Bornholms Energi og Forsyning (BEOF), Bopa Law, Business Danmark, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BATT-kartellet), Byggecentrum, Bygningssagkyndige & Energikonsulenter, Byggeskadefonden, C4 – Carbon Capture Cluster Copenhagen, Crossbridge Energy Fredericia, Center for Electric Power and Energy (DTU), CEPOS, Cerius, Cevea, Center for Electric Po-

wer and Energy (DTU), CTR, CO-industri, Concito, COWI, Copenhagen Merchants, ADB (Association Dansk Biobrændsel), DAKOFA, Dana Petroleum, DANAK (Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond), DANICA RESOURCES APS, Danske halmleverandører, Danmarks Almene Boliger (BL), Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Frie Autocampere, Danmarks Jordbrugsforskning, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibskredit, Danmarks Vindmølleforening, Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Danoil Exploration A/S, Dansk Affaldsforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Biotek, Dansk Byggeri, Danske Bygningscenter, Dansk Center for Lys, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Facilities Management (DFM), Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Gas Forening, Dansk Gasteknisk Center (DGC), Dansk Industri, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Maskinhandlerforening, Dansk Metal, Dansk Methanolforening, Dansk Miljøteknologi, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Producentansvarssystem, Dansk Retursystem A/S, Dansk Shell A/S, Dansk Skovforening, Dansk Solcelleforening, Dansk Standard, Dansk Told- og Skatteforbund, Dansk Transport og Logistik (DLTL), Dansk Varefakta Nævn, Danske Advokater, Danske Annoncører og Markedsførere, Danske Arkitektvirksomheder, DANSKE ARK, Danske Commodities A/S, Danske Energiforbrugere (DENFO), Danske Maritime, Danske Mediedistributører, Danske Regioner, Danske Tegl, Danske Udlejere, DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), DANVAK, Datatilsynet, DCC Energi Naturgas, De frie Energiselskaber, DELTA Dansk Elektronik, Rådet for grøn omstilling, DI, DKCPC, DLA Piper Danmark, Dommerfuldmægtigforeningen, Drivkraft Danmark, DTU – Institut for Vindenergi, DTU – Myndighedsbetjening, EA Energianalyse, E. ON Danmark A/S, EmballageIndustrien, Energi Danmark, Energi Fyn, Energiforum Danmark, Energiklagenævnet, Energisammenslutningen, Energi- og Bygningsrådgivning A/S (EBAS), Energycluster, Energisystemer ApS, Energitjenesten, Equinor, Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES-DAA), European Energy, Eurowind Energy A/S, Evida, Everfuel, EWE Energie AG, Fagligt Fælles Forbund (3F), FDO, FH - Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finansforbundet, Finansrådet, Realkreditforeningen og Realkreditrådet - Finans-Danmark, Fjernvarme Fyn, Fonden Kraka, Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske El-bilister (FDEL), Foreningen af Danske Skatteankenævn, Foreningen af fabrikanten og importører af elektriske belysningsarmaturer (FABA), Foreningen af fabrikanten og importører af elektriske husholdningsapparater (FEHA), Foreningen Biogasbranchen, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen Danske Kraftvarmeværker, Foreningen for Platformsøkonomi i Danmark (FPD), Foreningen Danske Revisorer, Foreningen for Slutbrugere af Energi, Fors A/S, Forsikring & Pension, Forsikringsmæglerforeningen, Forsyningstilsynet, Fredericia Spildevand A/S, Frederiksberg Forsyning, Frie Funktionærer, FSE, FSR Danske revisorer, GAFSAM, Gaz-system, GRAKOM, Greenpeace, Green Power Denmark, GreenTech Advisor, Gentofte og Gladsaxe Fjernvarme, GreenWays, GTS (Godkendt Teknologisk service), Havarikommissionen for Offshore Olie- og Gasaktiviteter, Havarikommissionen, Hess Denmark ApS, HK-Kommunal, HK-Privat, HOFOR A/S, HOFOR Fjernkøling A/S, HOFOR Vind A/S, HOFOR el og varme, HORESTA, SMV danmark, Hulgaard advokater, IBIS, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Institut for produktudvikling (IPU), Intelligent Energi, Ineos Danmark, Investering Danmark, IT-Branchen, Justitia, Kjærgaard A/S, KlimaEnergi A/S, Kommunernes Landsforening, Kooperationen (Den Kooperative arbejdsgiver- og interesseorganisation i Danmark), Kraka, Kræftens Bekæmpelse, Københavns Kommune - Teknik- og Miljøforvaltningen, Københavns Kommune – Økonomiforvaltningen, Københavns Kulturcenter, Københavns Universitet, Landbrug & Fødevarer, Landsbygefonden, Landsforeningen af Solcelleejere, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller, Landsforeningen Polio-, Trafik- og Ulykkesskadede, LCA Center, Lederne Søfart, Ledernes Hovedorganisation, Lokale Pengeinstitutter, Lundsby Biogas, MOE Rådgivende ingeniører, Mellempfolkeligt Samvirke, Metalemballagegruppen, Middelgrundens Vindmøllelaug, Mineralolie Brancheforeningen, Mærsk Drilling, Maabjerg Energy Center – MEC, Nasdaq OMX Copenhagen A/S, Nationalbanken, Nationalt Center for Miljø og Energi, NEAS Energy A/S, NGF Nature Energy - Muligvis ændres til bare Nature Energy, N1 A/S, NetVarme, Niras, NOAH Energi og Klima, Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Nordisk Ener-

girådgivning ApS, Noreco, Norlys, NRGi Renewables A/S, Nærbutikkernes Landsforening, Nævnenes Hus, Olie Gas Danmark, Oxfam IBIS, Partnerskabet for Bølgekraft, Planenergi, Plan og Projekt, Plesner Advokatpartnerselskab, Plastindustrien, Radius Elnet A/S, Rambøll, Rejsearbejdere.dk, Rejsearrangører i Danmark, Ren Energi Oplysning (REO), Regstrup Natur og miljøforening, Restaurationsbranchen.dk, Rådet for Bæredygtig Trafik, SEAS-NVE, SEGES, Serviceforbundet, Siemens Gamesa, SKAD - Auto-skade- og Køretøjsopbyggerbranchen i Danmark, SMVDanmark, Solar Elements A/S, Solar Lightning Consultants ApS, Solaropti, Spirit Energy, Spyker Energy ApS, SRF Skattefaglig Forening, Statens ByggeforskningsInstitut, Syd Energi (SE), Synergi, TEKNIQ Arbejdsgiverne, Teknologisk Institut, Total S. A., T-REGS, TREFOR/EWII, Varmepumpefabrikantforeningen, Vattenfall A/S, Vedvarende Energi, Vejle Spildevand, VELTEK – VVS- og El-Tekniske Leverandørers Brancheforening, Verdens Skove, VEKS, VELTEK, Verdo Randers, Vestforbrænding, Vestas Wind systems A/S, Vindenergi Danmark, Vin og Spiritus Organisationen i Danmark, Vindmølleindustrien, VisitDenmark, VNG Danmark AS, Wind Estate A/S, Wintershall Nordszee B. V., WWF Verdensnaturfonden, Ældre Sagen, Økologisk Landsforening, Ørsted, Aalborg Portland A/S, Aalborg Energikoncern, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, 123, 92-Gruppen og til følgende kommuner: Albertslund Kommune, Allerød Kommune, Assens Kommune, Ballerup Kommune, Billund Kommune, Bornholms Regionskommune, Brøndby Kommune, Brønderslev Kommune, Dragør Kommune, Egedal Kommune, Esbjerg Kommune, Fanø Kommune, Favrskov Kommune, Faxe Kommune, Fredensborg Kommune, Fredericia Kommune, Frederiksberg Kommune, Frederikshavn Kommune, Frederikssund Kommune, Furesø Kommune, Faaborg-Midtfyn Kommune, Gentofte Kommune, Gladsaxe Kommune, Glostrup Kommune, Greve Kommune, Gribskov Kommune, Guldborgsund Kommune, Haderslev Kommune, Halsnæs Kommune, Hedensted Kommune, Helsingør Kommune, Herlev Kommune, Herning Kommune, Hillerød Kommune, Hjørring Kommune, Holbæk Kommune, Holstebro Kommune, Horsens Kommune, Hvidovre Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Hørsholm Kommune, Ikast-Brande Kommune, Ishøj Kommune, Jammerbugt Kommune, Kalundborg Kommune, Kerteminde Kommune, Kolding Kommune, Københavns Kommune, Køge Kommune, Langeland Kommune, Lejre Kommune, Lemvig Kommune, Lolland Kommune, Lyngby-Taarbæk Kommune, Læsø Kommune, Mariagerfjord Kommune, Middelfart Kommune, Morsø Kommune, Norddjurs Kommune, Nordfyns Kommune, Nyborg Kommune, Næstved Kommune, Odder Kommune, Odense Kommune, Odsherred Kommune, Randers Kommune, Rebild Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune, Ringsted Kommune, Roskilde Kommune, Rudersdal Kommune, Rødovre Kommune, Samsø Kommune, Silkeborg Kommune, Skanderborg Kommune, Skive Kommune, Slagelse Kommune, Solrød Kommune, Sorø Kommune, Stevn Kommune, Struer Kommune, Svendborg Kommune, Syddjurs Kommune, Sønderborg Kommune, Thisted Kommune, Tønder Kommune, Tårnby Kommune, Vallensbæk Kommune,

Varde Kommune, Vejen Kommune, Vejle Kommune, Vesthimmerlands Kommune, Viborg Kommune, Vordingborg Kommune, Ærø Kommune, Aabenraa Kommune, Aalborg Kommune og Aarhus Kommune.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen nævneværdige.	Initiativet om direkte linjer vil have mindre økonomiske konsekvenser for staten til administration af ansøgninger om direkte linjer. Omkostningerne dækkes af gebyrer.

		Initiativet om modregning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg forventes at medføre mindre øgede omkostninger for statslige myndigheder ved etablering og drift af nye solcelleanlæg. Det konkrete omfang vil afhænge af den nærmere udmøntning af reglerne for de statslige myndigheder. Initiativet om bemyndigelse i forbindelse med registreringer i Stamdataregistret i § 85 e vurderes at have mindre negative økonomiske konsekvenser for det offentlige, herunder kan der ved udnyttelse af bemyndigelsen være mindre negative økonomiske konsekvenser i forbindelse med administration af registret, herunder eventuelt i forbindelse med anmodning om oplysninger.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget om ændring af elafgiftsloven vurderes at overholde princip 1, 4, og 7 for digitaliseringsklar lovgivning, mens de øvrige principper ikke vurderes relevante.	Initiativerne om direkte linjer, intern statslig modregning og bemyndigelse i forbindelse med registreringer i Stamdataregistret vil have mindre implementeringskonsekvenser i form af IT-udvikling i forhold til ansøgningsmodel, database og udvikling af Stamdataregistret. Lovforslaget vurderes, at være i overensstemmelse med principperne om digitaliseringsklar lovgivning.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Muligheden for geografisk differentierede forbrugstariffer har til formål at sikre incitamenter til en mere hensigtsmæssig placering af større forbrugsanlæg, og dermed sikre en mere effektiv udnyttelse af det kollektive elnet, hvilket på sigt kan medføre besparelser på den samlede tarifopkrævning. Lokal kollektiv tarifiering kan have afledte adfærdsmæssige konsekvenser for elforbrugere, da tarifferne	Udstedelse af regler om modregning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg kan have adfærds-regulerende effekt på statslige myndigheders indløb af solceller. Geografisk differentierede forbrugstariffer kan have afledte adfærdsmæssige konsekvenser for elkunderne, herunder erhvervslivet, da tarifferne vil kunne differentieres afhængig af geografisk placering. Dette vil potenti-

	– såfremt de udvikles af Energinet og net-virksomhederne– vil kunne lede til ændrede tariffer, der tager højde for de fordele og konsekvenser sammenslutninger af netbrugere bidrager med til elnettet.	elt have økonomiske konsekvenser for eksisterende store elforbrugere samt betydning for valget af geografisk placering af nye store forbrugsanlæg og deraf afledte økonomiske konsekvenser.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen nævneværdige.	Lovforslagets initiativ om bemyndigelse i forbindelse med registreringer i Stamdataregistret vil ved udmøntningen kunne medføre mindre administrative konsekvenser for erhvervslivet, da der er tale om registrering af data for anlæg, der ikke er registreret i Stamdataregistret i dag. Lovforslaget om ændring af elafgiftsloven medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v., der vurderes at være under 4 mio. kr.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Lovforslaget vurderes at ville kunne medføre mindre negative administrative konsekvenser for borgerne i de tilfælde, hvor en borger anmodes om at fremsende oplysninger, der er nødvendige for registrering af data i Stamdataregistret,
Klimamæssige konsekvenser	Ingen direkte konsekvenser, men lovforslaget indeholder initiativer, herunder navnlig initiativerne om geografisk differentierede forbrugstariffer og direkte linjer, der understøtter den grønne omstilling og elektrificeringen. Derudover understøtter lovforslaget arbejdet mod et fossilfrit Danmark.	Ingen.
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen direkte konsekvenser, men lovforslaget understøtter arbejdet mod et fossilfrit Danmark.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder initiativer, der har betydning for tidligere implementeringer af elmarkedsdirektivet og VE-direktivet.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Elforsyningslovens § 5 indeholder lovens definitionsbestemmelser. Et direkte elforsyningsnet defineres i § 5, nr. 8, som ”Elektricitetsnet, som er beregnet til levering af elektricitet fra en elproduktionsvirksomhed til en anden elproduktionsvirksomhed eller bestemte forbrugere, og som helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet”.

Direkte elforsyningsnet - både definitionen i § 5, nr. 8, og den materielle regel i § 23 - er en implementering af elmarkedsdirektivets bestemmelse om direkte linjer.

Det følger af den foreslåede nyaffattelse af § 5, nr. 8, at en direkte linje vil være en ”Elektricitetsforbindelse, der ikke etableres, vedligeholdes og ejes af net- eller transmissionsvirksomhed, som er beregnet til direkte levering af elektricitet fra en virksomheds elproduktionsanlæg til virksomhedens egne faciliteter eller dattervirksomheder eller bestemte kunder, og som helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet”.

Med den foreslåede ændring vil terminologi og definition blive justeret således, at direkte elforsyningsnet vil ændre betegnelse til ”direkte linjer”. Herved tydeliggøres det, at der med en direkte linje er tale om en enkeltstående, direkte kobling mellem elproduktionsanlæg og forbrugsanlæg i modsætning til et elforsyningsnet.

Samtidig præciseres definitionen af direkte elforsyningsnet, så den indholdsmæssigt – men ikke ordlydmæssigt – stemmer overens med elmarkedsdirektivets definition af direkte linjer.

Direkte linjer er ikke geografisk afgrænsede, hvorfor der ikke sondres mellem direkte linjer på land eller til havs i den foreslåede definition. Direkte linjer kan således både etableres på land, havet samt i fremtiden i forbindelse med energier.

Det følger endvidere af den foreslåede definition af direkte linjer, at direkte linjer er en elektricitetsforbindelse og ikke et elforsyningsnet. Elektricitetsforbindelse skal i denne sammenhæng forstås som en direkte kobling mellem et elproduktionsanlæg og et forbrugsanlæg. Det medfører, at der er en begrænsning på, hvor mange forbrugsanlæg, som kan kobles til et produktionsanlæg via parallelle direkte linjer. Hvorvidt sammenkoblingen mellem et elproduktionsanlæg og flere forbrugsanlæg udgør et distributionsnet, vil bero på en konkret vurdering.

Etablering, drift af direkte linjer samt nettilslutning af anlæg forbundet af via direkte linjer vil være omfattet af de til enhver tid gældende tekniske forskrifter, som er fastsat af netvirksomhederne og/eller Energinet, herunder tekniske krav og forskrifter fastsat i medfør af Kommissionens forordning (EU) 2016/631 af 14. april 2016 om fastsættelse af netregler om krav til nettilslutning for produktionsanlæg og Kommissionens forordning (EU) 2016/1388 af 17. august 2016 om fastsættelse af netregler om nettilslutning af forbrugs- og distributionssystemer.

Der skelnes ikke mellem etablering af direkte linjer, som transporterer elektricitet på transmissionsniveau

eller distributionsniveau. Muligheden for at etablere en direkte linje gælder således både for transport af elektricitet på distributionsniveau og transmissionsniveau.

Elproduktionsanlæg skal forstås som et anlæg, der producerer elektricitet. Der er ingen begrænsning i forhold til, hvilken energikilde der anvendes til at producere elektriciteten. Endvidere skal elproduktionsanlægget etableres i overensstemmelse med gældende regulering for det respektive elproduktionsanlæg.

Med egne faciliteter menes kontorbygninger, lagerhaller, anlæg, ejendomme samt anden form for forbrugsanlæg, der ejes direkte af virksomheden.

Med dattervirksomheder menes virksomheder, som er underlagt bestemmende indflydelse af et moderselskab, jf. selskabsloven, som i dette tilfælde skal være virksomheden, der ejer elproduktionsanlægget.

Begrebet bestemt kunde er bredere end begrebet elkunde, som eller anvendes i elforsyningsloven. Med bestemt kunde menes en virksomhed, der har et dokumenterbart aftaleforhold med den elproducerende virksomhed, f.eks. en PPA-aftale (power purchase agreement). Kunden er ikke begrænset til at skulle have et aftagenummer, som ellers er kravet for en elkunde. Uanset hvordan elektricitetsforbindelsen rent teknisk er anlagt, må elektricitetsforbindelsen således kun benyttes til kundens eget forbrug og produktion og ikke til videredistribution eller –transmission.

Til nr. 2

Elforsyningslovens § 5, nr. 9, definerer et distributionsnet som et kollektivt elforsyningsnet, som har til formål at levere elektricitet til en ubestemt kreds af elkunder, samt net, som ejes af en kollektiv elforsyningsvirksomhed, og som har til formål at forbinde en forbruger direkte med transmissionsnettet.

Ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love blev begreberne forbrugere og elforbruger erstattet af begrebet elkunde, og en definition af en elkunde blev lovfæstet i elforsyningslovens § 5, nr. 13. Definitionen af en elkunde følger indholdsmæssigt den praksisbestemte definition af en elforbruger, og det sproglige begrebsskift medførte derfor ikke materielle ændringer i loven.

Af hensyn til at skabe klarhed om reguleringen af elforbrugerens stilling, blev der ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love indført en formel definition af begrebet elkunde i elforsyningsloven.

Denne ændring har i nogle tilfælde medført uklarheder i forhold til tilfælde, hvor der ikke er tale om en elkunde, der råder over et aftagenummer, som defineret i elforsyningslovens § 5, nr. 13, men i stedet tale om forbrugere af elektricitet, der ikke nødvendigvis råder over et aftagenummer.

Det foreslås i elforsyningslovens § 5, *nr. 9*, at »elkunder« ændres til: »elforbruger«.

Overalt i loven anvendes begrebet forbruger og elforbruger i udgangspunktet synonymt med begrebet elkunde. Den sproglige begrebstilpasning medfører derfor ikke materielle ændringer i loven, men understreger, at elforbrugeren ikke nødvendigvis råder over et aftagenummer.

Til nr. 3

Elforsyningslovens § 5, nr. 13, definerer en elkunde som en fysisk eller juridisk person, der råder over et aftagenummer.

Det foreslås i § 5, *nr. 13*, at en elkunde defineres som en fysisk eller juridisk person, der råder over et aftagenummer og aftager elektricitet på dette.

Præciseringen skyldes, at det hidtil alene har fremgået i definitionens bemærkninger, at aftag af elektricitet på aftagenummeret, er en betingelse for, at en fysisk eller juridisk person, der råder over et aftagenummer, er omfattet af definitionen på en elkunde.

Til nr. 4

§ 5 i elforsyningsloven indeholder definitionsbestemmelser. Der findes ingen definition af begrebet intern elektricitetsforbindelse i § 5. Der findes imidlertid fast administrativ praksis for, hvad der efter denne praksis betegnes som internt net. Der skelnes mellem internt net i produktionsleddet og internt net i distributionsleddet.

Efter praksis omfatter begrebet internt net i produktionsleddet en elektricitetsforbindelse, der ikke er ejet af en kollektiv elforsyningsvirksomhed, og som bruges til tilslutning af en elkundes produktionsanlæg, placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted, til egen forbrugsinstallation og fordeling af elektricitet derfra til elkundens eget forbrug og lagring bag forbrugsstedet. Det indgår i den administrative praksis, at der skal være en tæt og reel geografisk sammenhæng mellem elkundens produktion og forbrug.

Begrebet internt net i distributionsleddet omfatter konstruktioner, hvor der er tale om et fordelingsnet, der fordeler elektricitet, der leveres fra det kollektive elforsyningsnet til et sammenhængende område bag elkundens forbrugssted. Også i denne konstruktion forudsætter praksissen en tæt og reel geografisk sammenhæng samt fuld og reel identitet. Herudover omfatter begrebet internt net i distributionsleddet net i én bygning (f.eks. et højhus).

For en nærmere beskrivelse af gældende praksis for interne net i hhv. produktions- og distributionsleddet henvises der til afsnit 3.4.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger vedr. interne elektricitetsforbindelser.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse, § 5, nr. 20, i elforsyningsloven, hvorefter en intern elektricitetsforbindelse defineres som

en elektricitetsforbindelse, der ikke er ejet af en kollektiv elforsyningsvirksomhed, og som bruges til:

- 1) Tilslutning af en elkundes produktionsanlæg, placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted, til egen forbrugsinstallation og fordeling af elektricitet derfra til elkundens eget forbrug og lagring bag forbrugsstedet.
- 2) Fordeling af elektricitet, der leveres fra det kollektive elforsyningsnet til en elkundes forbrugssted og som er til elkundens eget forbrug, bag forbrugsstedet.
- 3) Fordeling af elektricitet inden for én bygning med en eller flere elkunder.

Det foreslåede vil medføre, at begrebet intern elektricitetsforbindelse defineres og anvendes i elforsyningsloven. Det foreslåede vil medføre, at reglerne for internt net i henholdsvis produktionsleddet og distributionsleddet tydeliggøres og præciseres ved en kodificering af gældende praksis. Det foreslåede vil samtidig medføre et sprogligt begrebsskifte fra det i praksis benyttede begreb interne net til ”intern elektricitetsforbindelse”.

Elkunde skal forstås som defineret i elforsyningslovens § 5, nr. 13. Efter denne bestemmelse er elkunden defineret som en fysisk eller juridisk person, der råder over et aftagenummer. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3, hvorefter det foreslås, at definitionen af begrebet elkunde præciseres, således at der ved elkunde forstås en fysisk eller juridisk person, der råder over et aftagenummer og aftager elektricitet på dette. Det følger af forarbejderne til den gældende bestemmelse i § 5, nr. 13, at samme fysiske eller juridiske person kan samtidig have flere aftagenumre og dermed elkundestatus på hvert aftagenummer (jf.

afsnit 3.1.2.2. i de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 2021-22, A, L 53 som fremsat, side 15). I sammenhæng med, at forslaget til definitionens litra a og litra b, bruger det sammensatte begreb ”elkundens forbrugssted”, ændrer det beskrevne forhold, at en fysisk eller juridisk person således kan være flere elkunder i juridisk forstand, ikke ved, at det er afgørende, at en elkundes brug af en intern elektricitetsforbindelse er begrænset til situationer, hvor den fordelte elektricitet er til elkundens eget forbrug på samme forbrugssted, uanset om den samme elkunde råder over flere aftagenumre i forbindelse med samme forbrugssted.

I definitionen af begrebet elkunde indgår begrebet aftagenummer. Dette begreb er defineret i elforsyningslovens § 5, nr. 1, som et nummer, der entydigt identificerer et målepunkt, som er omfattet af netvirksomhedens pligt til at måle levering og aftag af elektricitet i nettet, jf. § 20, stk. 1, nr. 4.

Forbrugssted skal forstås som defineret i elforsyningslovens § 5, nr. 17. Efter denne bestemmelse er forbrugssted defineret som et ”punkt, hvorfra der aftages elektricitet til ét samlet matrikelnummer eller til sammenhængende bygninger fordelt på flere matrikelnumre med kun én forbruger af elektricitet”. Sammenhængen mellem bygninger kan både være fysisk eller brugsmæssigt. Ved fysisk adskilte bygninger med brugsmæssig sammenhæng skal der være tale om et sammenhængende område, som elkunden har råderet over.

Produktionsanlæg er efter Kommissionens forordning (EU) 2016/631 af 14. april 2016 om fastsættelse af netregler om krav til nettilslutning for produktionsanlæg, artikel 2, nr. 5, defineret som et synkront produktionsanlæg eller et elproducerende anlæg.

Lagring, som bruges i den foreslåede definition litra a, relaterer til lagring af elektricitet. Lagring kan have karakter af forbrug eller produktion. Den vil have karakter af produktion, hvis lagerenheden er sat op til at sende den lagrede elektricitet til det kollektive elforsyningsnet.

Den foreslåede definition skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring i lovforslagets § 1, nr. 14, hvor det foreslås, at der indsættes bemyndigelse i elforsyningsloven til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om interne elektricitetsforbindelser, herunder om de kriterier, der skal være opfyldt for, at en elkunde kan bruge en intern elektricitetsforbindelse.

Det bemærkes, at den foreslåede definition i øvrigt skal ses i sammenhæng med lovforslagets definition af VE-egenforbruger og tilhørende bemyndigelsesbestemmelser, jf. lovforslagets § 1, nr. 6 og nr. 9.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.1. og 3.4.2. i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Elforsyningslovens § 5, nr. 22, definerer et kollektivt elforsyningsnet som transmissions- og distributionsnet, som på offentligt regulerede vilkår har til formål at transportere elektricitet for en ubestemt kreds af elleverandører og elkunder.

Ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love blev begreberne elforbruger erstattet af begrebet elkunde, og en definition af en elkunde blev lovfæstet i elforsyningslovens § 5, nr. 13. Definitionen af en elkunde følger indholdsmæssigt den praksisbestemte definition af en elforbruger, og det sproglige begrebsskift medførte derfor ikke materielle ændringer i loven.

Af hensyn til at skabe klarhed om reguleringen af elforbrugerens stilling, blev der ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love indført en formel definition af begrebet elkunde i elforsyningsloven.

Denne ændring har i nogle tilfælde medført uklarheder i forhold til tilfælde, hvor der ikke er tale om en elkunde, der råder over et aftagenummer, som defineret i elforsyningslovens § 5, nr. 13, men i stedet tale om forbrugere af elektricitet, der ikke nødvendigvis råder over et aftagenummer.

Det foreslås i elforsyningslovens § 5, nr. 22, at »elkunder« ændres til: »elforbruger«.

Overalt i loven anvendes begrebet forbruger og elforbruger i udgangspunktet synonymt med begrebet elkunde. Den sproglige begrebstilpasning medfører derfor ikke materielle ændringer i loven, men understreger, at elforbrugeren ikke nødvendigvis råder over et aftagenummer.

Til nr. 6

§ 5 i elforsyningsloven indeholder definitionsbestemmelser. Der findes ingen definitioner af begrebet VE-egenforbruger i § 5.

VE-egenforbrugere er et begreb, der blev introduceret i artikel 2 og artikel 21 i VE II-direktivet. Begrebet har ikke været anvendt i dansk ret, hvor betegnelser som egenproducent og egenforbrug af elektricitet har været anvendt til at beskrive samme kreds af aktører.

VE-egenforbrugere er i VE II-direktivets artikel 2, stk. 1, nr. 14, defineret som "en slutkunde, der opererer på sin lokalitet inden for afgrænsede områder eller, hvis en medlemsstat tillader det, på andre lokaliteter, og som producerer vedvarende elektricitet til eget forbrug og som kan lagre eller sælge egenproduceret vedvarende elektricitet, forudsat at disse aktiviteter – for så vidt angår andre VE-egenforbrugere end husholdninger – ikke udgør deres primære forretnings- eller erhvervsmæssige virksomhed".

Det følger af den foreslåede ændring af § 5, at der efter nr. 32, der bliver nr. 33, som nyt nummer indsættes: »34) *VE-egenforbruger*: Elkunde, der i tilknytning til sit forbrugssted producerer vedvarende elektricitet til eget forbrug.«

Den foreslåede ændring vil medføre, at begrebet VE-egenforbruger defineres i elforsyningsloven som en elkunde, der i tilknytning til sit forbrugssted producerer vedvarende elektricitet til eget forbrug.

Den foreslåede definition omfatter også producenter, der har produktion, lagring og salg af vedvarende energi som bierhverv og hovederhverv. VE II-direktivets definition omfatter ikke VE-egenforbrugere, der har produktion, lagring og salg af VE som hovederhverv, men VE II-direktivet udelukker ikke, at sådanne producenter omfattes af egenforbrugerbegrebet i national lovgivning og gives lignende rettigheder, som VE-egenforbrugere har efter VE II-direktivet.

VE-egenforbrugerens anlæg kan ejes af en tredjepart eller forvaltes af en tredjepart forudsat, at tredjeparten er underlagt VE-egenforbrugerens instrukser.

Med elkunde henvises til elforsyningslovens definition i § 5, nr. 13. Definitionen i § 5, nr. 13, er foreslået præciseret med lovforslagets § 1, nr. 3, således at en elkunde vil defineres som "en fysisk eller juridisk person, der råder over et aftagenummer og aftager elektricitet på dette". At en elkunde både kan være en fysisk eller juridisk person medfører, at elkunder bl.a. kan være husholdningsforbrugere og virksomheder, der aftager elektricitet.

Definitionen af VE-egenforbruger skal fortolkes bredt og forstås i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 9, hvor det foreslås, at der indsættes bemyndigelse i elforsyningslovens § 9 til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan udstede en bekendtgørelse med regler om VE-egenforbrugere, herunder regler om, hvornår vedvarende elektricitet til eget forbrug produceres i tilknytning til elkundens forbrugssted. Klima-, energi-, og forsyningsministeren vil efter bemyndigelsesbestemmelsen bl.a. kunne fastsætte

regler om VE-egenforbrugeres rettigheder og forpligtelser, herunder sonde mellem forskellige kategorier af VE-egenforbrugere.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.1. og 3.5.2. i de almindelige bemærkninger om gældende ret og Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriets overvejelser.

Til nr. 7

Ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love blev begreberne forbruger og elforbruger erstattet af begrebet elkunde, og en definition af en elkunde blev lovfæstet i elforsyningslovens § 5, nr. 13. Definitionen af en elkunde følger indholdsmæssigt den praksisbestemte definition af en elforbruger, og det sproglige begrebsskift medførte derfor ikke materielle ændringer i loven.

§ 6 d i elforsyningsloven anvender fortsat begrebet ”elforbrugere”.

Af hensyn til at skabe klarhed om reguleringen af elforbrugers stilling, blev der ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love indført en formel definition af begrebet elkunde i elforsyningsloven.

Det foreslås i elforsyningslovens § 6 d, at »elforbrugere« ændres til: »elkunderne«.

Overalt i loven anvendes begrebet forbruger og elforbruger i udgangspunktet synonymt med begrebet elkunde. Den sproglige begrebsretning medfører derfor ikke materielle ændringer i loven.

Til nr. 8

Det fremgår af § 2, stk. 1, litra c, i lov om afgift af elektricitet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1321 af 26. august 2020, at der ikke skal svares elafgift af elektricitet, som fremstilles på elproduktionsanlæg ved anvendelse af vedvarende energikilder i form af vindkraft, vandkraft, biogas, biomasse, solenergi, bølge- og tidevandsenergi og geotermisk varme, og som direkte forbruges af elproducenten eller af en lejer i en udlejningsejendom, når anlægget er placeret i forbindelse med udlejningsejendommen og den udlejede ejendom udlejes af elproducenten.

Dette medfører, at statslige organer er fritaget for at betale elafgift ved deres direkte forbrug af elektricitet fra egne solcelleanlæg.

Det foreslås at indsætte en ny § 6 h, hvorefter klima-, energi-, og forsyningsministeren kan fastsætte regler om modregning af den besparelse, som statslige organer har i forhold til elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg, herunder om hvordan modregningen skal ske, hvilke statslige organer og anlæg reglerne gælder, krav om opsætning af målere samt aflæsning og videregivelse af oplysninger. Reglerne kan indeholde forpligtelser for netvirksomheder og transmissionsvirksomheder.

Formålet med den foreslåede ændring er at skabe mulighed for, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler med henblik på at ligestille staten med kommuner og regioner i forhold til besparelse af elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg.

Den foreslåede ændring vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne udstede regler om modregning af den besparelse, som statslige organer har i forhold til elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg. Det er forventningen, at den foreslåede bemyndigelse vil blive udmøntet således, at kravet om modregning for nye solcelleanlæg implementeres med en produktionsmålermodel, som beskrevet under punkt 3.7.2., at kravet om modregning kommer til at omfatte alle statslige organer, der normalt henregnes til den offentlige forvaltning med undtagelse af selvejende institutioner,

fonde, foreninger m.v., der er oprettet på privatretlig grundlag, og at de omfattede statslige organer skal være undtaget fra kravet om modregning i samme omfang, som kommuner og regioner har mulighed for at blive undtaget fra kravet om selskabsmæssig udskillelse i henhold til bekendtgørelse nr. 2300 af 6. december 2021 om undtagelse af visse kommunale og regionale solcelleanlæg. Reglerne skal gælde for kommende, nye anlæg. Hvordan den interne statslige modregning implementeres vil dog først blive endeligt fastlagt i forbindelse med udmøntningen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

VE-egenforbrugere er et begreb, der blev introduceret i artikel 2 og artikel 21 i VE II-direktivet, der fik virkning den 30. juni 2021. Begrebet har ikke været anvendt i dansk ret, hvor betegnelser som egenproducent og egenforbrug af elektricitet har været anvendt til at beskrive samme kreds af aktører.

VE II-direktivets artikel 2, stk. 1, nr. 14, indeholder en definition af VE-egenforbrugere i direktivets forstand, og direktivets artikel 21 fastsætter en række rettigheder for disse VE-egenforbrugere.

Det fremgår af § 9 i elforsyningsloven, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler vedrørende aktive kunder, borgerenergifællesskaber, VE-fællesskaber og aggregatorvirksomheder, herunder bestemmelser om deltagelse på elektricitetsmarkeder, produktion og forbrug og lagring af elektricitet, aggregering, betaling af tariffer, regler om etablering og regler om balanceansvar og balancering. Regler efter 1. pkt. kan indeholde forpligtelser for elhandelsvirksomheder, netvirksomheder og transmissionsvirksomheder.

Det følger af den foreslåede ændring af § 9, 1. pkt., at efter »aktive kunder,« indsættes »VE-egenforbrugere,«.

VE-egenforbrugere foreslås med lovforslaget defineret som en elkunde, der i tilknytning til sit forbrugssted producerer vedvarende elektricitet til eget forbrug, jf. den foreslåede ændring i lovforslagets § 1, nr. 6.

Formålet med den foreslåede ændring af § 9, er at give klima-, energi- og forsyningsministeren mulighed for at implementere VE II-direktivets artikel 21 i en bekendtgørelse. Formålet er også at give ministeren mulighed for at fastsætte andre regler om VE-egenforbrugeres rettigheder og forpligtelser, som ikke har relation til VE II-direktivet, herunder regler om VE-egenforbrugere, som ikke er omfattet af VE II-direktivets definition af VE-egenforbrugere. Formålet er desuden at give ministeren hjemmel til at implementere eventuelt nye EU-regler om VE-egenforbrugere.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren gives en generel hjemmel til at fastsætte regler om VE-egenforbrugeres rettigheder og forpligtelser. Ministeren vil i reglerne kunne fastsætte nærmere, hvornår vedvarende elektricitet til eget forbrug kan anses for at blive produceret i tilknytning til elkundens forbrugssted, og der vil i reglerne kunne differentieres mellem forskellige kategorier af VE-egenforbrugere. Reglerne vil desuden kunne indeholde forpligtelser for elhandelsvirksomheder, netvirksomheder og transmissionsvirksomheder, forudsat at de har sammenhæng med reglerne om VE-egenforbrugere. Hjemlen vil også kunne anvendes til at fastsætte regler med henblik på at implementere eventuelt nye EU-regler om VE-egenforbrugere. Den foreslåede hjemmel er ikke begrænset til at fastsætte regler, der viderefører Energistyrelsens gældende praksis vedrørende mulighed for at egenforbruge elektricitet via interne net.

Ministeren vil i medfør af elforsyningslovens § 88 kunne fastsætte bødestraf for overtrædelse af regler, der udstedes i medfør af den foreslåede ændring af § 9. Ministeren vil også kunne fastsætte regler om

klageadgang i medfør af elforsyningslovens § 90. Det forventes dog ikke, at regler, der udstedes i medfør af den foreslåede ændring af § 9, vil komme til at indeholde regler om bødestraf eller klageadgang.

Det forventes, at Energistyrelsen på baggrund af bemyndigelsen vil udstede en bekendtgørelse om VE-egenforbrugere, der fastsætter regler for VE-egenforbrugere i overensstemmelse med VE II-direktivets artikel 21 og Energistyrelsens gældende praksis om interne net i produktionsleddet. Det bemærkes, at ministerens kompetencer i henhold til bemyndigelsen vil være delegeret til Energistyrelsen, jf. § 3 i bekendtgørelse nr. 1366 af 28. september 2022 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.1. og 3.5.2. i de almindelige bemærkninger om gældende ret og Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriets overvejelser.

Til nr. 10

Det fremgår af § 11, stk. 1, i elforsyningsloven, at etablering af nye elproduktionsanlæg samt væsentlige ændringer i bestående anlæg kun kan foretages efter forudgående tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Det fremgår endvidere af § 11, stk. 6, at nukleare elproduktionsanlæg ikke kan etableres i medfør af denne lov.

Det følger af det foreslåede § 11, stk. 7, at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at der ikke kan etableres nye produktionsanlæg, der anvender kul som brændsel eller foretages væsentlige ændringer i eksisterende produktionsanlæg, som medfører en øget forbrænding af kul.

Den foreslåede ændring vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om, at det ikke vil være muligt at etablere nye produktionsanlæg, som anvender kul som brændsel. Bestemmelsen indsættes i elforsyningsloven som en bemyndigelsesbestemmelse. Begrundelsen herfor er, at det vurderes hensigtsmæssigt af hensyn til at kunne opfylde de nødvendige krav i informationsprocedure-direktivet, herunder notifikation til Europa-Kommissionen. Det er hensigten, at reglerne om, at der ikke kan etableres nye anlæg, der anvender kul som brændsel, skal fastsættes i bekendtgørelse om tilladelse til etablering og ændring af elproduktionsanlæg samt elproduktion fra anlæg på land (elproduktionsbekendtgørelsen).

Produktionsanlæg skal forstås bredt og omfatter således både kulkraftværker og kulkraftvarmeværker. Det er hensigten, at det efter de nærmere fastsatte regler ikke vil være muligt at ændre væsentligt på et eksisterende produktionsanlæg, hvis denne ændring medfører en øget forbrænding af kul, uanset om der er tale om et produktionsanlæg, som i forvejen anvender kul som brændsel. Det er f.eks. hensigten, at det ikke vil være muligt at udvide et eksisterende produktionsanlæg, der anvender kul som brændsel, hvis denne udbygning medfører en øget forbrænding af kul. Det også hensigten, at det ikke vil være muligt at ombygge et eksisterende produktionsanlæg, som ikke har tilladelse til at anvende kul som brændsel, såfremt ombygningen vil betyde, at der fremover vil anvendes kul som brændsel. Endelig er det hensigten, at det ikke vil være muligt at skifte brændsel til kul på et eksisterende produktionsanlæg uden kultilladelse. Dette følger af, at et brændselsskift anses for at være en væsentlig ændring, også selvom der ikke måtte være behov for en ombygning af anlægget.

Kul skal i denne sammenhæng forstås som fossilt kul.

De fastsatte regler vil gælde for anlæg omfattet af elforsyningsloven. En tilsvarende bestemmelse om forbud mod anvendelsen af kul som brændsel til kollektive varmforsyningsanlæg fremgår i dag af § 10 i bekendtgørelse nr. 818 af 4. maj 2021 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Det vil således være i strid med elforsyningsloven og de nærmere fastsatte regler efter den foreslåede

bestemmelse både at etablere et nyt produktionsanlæg, der anvender kul som brændsel og at foretage en væsentlig ændring af et eksisterende produktionsanlæg, som medfører en øget forbrænding af kul, og det vil således heller ikke være muligt at få en tilladelse hertil fra Energistyrelsen.

Til nr. 11

Overskriften til § 23 er ”Direkte elforsyningsnet” hvilket afspejler, at de materielle bestemmelser vedrørende direkte elforsyningsnet fremgår af § 23.

Det foreslås, at *overskriften* for § 23 affattes således: »Direkte linjer«.

Den foreslåede ændring vil være en konsekvensændring af, at definitionen af direkte elforsyningsnet foreslås justeret i lovforslagets § 1, nr. 1, hvilket vil medføre at direkte elforsyningsnet ændrer betegnelse til direkte linjer.

Ændringen af overskriften har ingen materielle følger.

Til nr. 12

Efter den gældende § 23, stk. 1, i elforsyningsloven kan direkte elforsyningsnet kun anlægges efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Tilladelsen giver mulighed for, at en elproduktionsvirksomhed kan levere elektricitet til en anden elproduktionsvirksomhed eller til bestemte elkunder, uden at skulle anvende det kollektive elforsyningsnet.

Tilladelsen er endvidere omfattet af elforsyningslovens generelle bestemmelser om tilsyn, gebyrer, klageadgang, straf mv.

Det bemærkes, at tilladelsen alene gælder for klima-, energi- og forsyningsministerens ressortområde. Tilladelse medfører således ikke tilladelse til etablering efter planloven eller anden relevant lovgivning, herunder også tekniske krav, i forbindelse med etablering af direkte linjer, produktionsanlæg eller lignende.

Det foreslås i § 23, *stk. 1*, at betegnelsen »direkte elforsyningsnet« ændres til: »En direkte linje«.

Den foreslåede ændring vil være en konsekvensændring af, at definitionen af direkte elforsyningsnet foreslås justeret § 1, nr. 1, hvilket vil medføre at direkte elforsyningsnet ændrer betegnelse til direkte linjer.

Den foreslåede ændringer af § 23, medfører ingen ændringer i bestemmelsens samspil med regler på forsyningsområdet, herunder direktiver, forordninger samt elforsyningsloven, som redegjort for i 3.2.1.4. For eksempel vil den justerede ordning fortsat være omfattet af de nettilslutningsbetingelser og tekniske forskrifter for anlæg, som både er forbundet via direkte linjer men samtidig tilsluttet det kollektive elforsyningsnet. Dog skal det nævnes, at den nuværende strafbestemmelse i elforsyningslovens § 87, stk. 1, nr. 2, også vil blive konsekvensændret på baggrund af, at betegnelsen »direkte elforsyningsnet« ændres til »direkte linjer«.

Det bemærkes, at tilladelsen alene gælder for klima-, energi- og forsyningsministerens ressortområde. Tilladelse medfører således ikke tilladelse til etablering efter planloven eller anden relevant lovgivning, herunder også tekniske krav, i forbindelse med etablering af direkte linjer, produktionsanlæg eller lignende.

Til nr. 13

Efter den gældende § 23, stk. 1, i elforsyningsloven kan direkte elforsyningsnet kun anlægges efter

tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Tilladelsen er betinget af, at ansøgeren forinden har fået afslag på en anmodning om transport af elektricitet gennem det kollektive elforsyningsnet, og at spørgsmålet ikke har kunnet løses ved forelæggelse for Forsyningstilsynet jf. § 23, stk. 2.

Det følger af den foreslåede nyaffattelse af § 23 stk. 2, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om kriterier og vilkår efter stk. 1.

Den foreslåede nyaffattelse vil medføre, at den gældende § 23, stk. 2, erstattes med en bemyndigelsesbestemmelse til klima-, energi- og forsyningsministeren, der med forslaget vil kunne fastsætte regler om kriterier, som skal opfyldes og overholdes, før der gives meddelelse af tilladelse efter § 23 stk. 1, samt have mulighed for at fastsætte vilkår i selve den udstedte tilladelse, som kontinuerligt vil skulle overholdes.

Det forudsættes, at klima-, energi- og forsyningsministeren ved udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse sikrer, at kriterierne og vilkårene, som fastsættes efter stk. 2, vil være objektive og ikke-forskelsbehandlende.

Det er hensigten med den foreslåede bemyndigelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren ved fastsættelse af kriterier og vilkår efter stk. 2 vil inddrage hensynene, som fremgår af punkt 3.2.3.1. i de almindelige bemærkninger, se også nedenstående afsnit. Kriterier og vilkår vil blive udledt på baggrund af en afvejning, hvori et eller flere af disse hensyn indgår og efterfølgende fastsat på bekendtgørelsesniveau. Ministeren vil kunne fastsætte vilkår og kriterier på baggrund af de oplistede hensyn, som skønnes nødvendige f.eks. objektive kriterier om afstande, spændingsniveauer, nettekniske forhold og hensynet til den samfundsmæssige interesse. Fastsatte kriterier kan endvidere bestå af en vurdering af hensyn om, hvorvidt kriterierne er opfyldte.

Det forudsættes, at første gang ministeren anvender bemyndigelsen til, at fastsætte konkrete kriterier, vil disse kriterier hvile på hensynet til samplacering af produktion og forbrug og reduceret udbygning af det kollektive elforsyningsnet i henhold til formålet med den politiske aftale af 15. marts om udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer (Power-to-X strategi). Såfremt der vil blive behov for, at ændre kriteriernes omfang, så disse hviler på bredere og mere samfundsmæssige hensyn (se punkt 3.2.3.1.), vil ministeren skulle inddrage det til enhver tid siddende Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg for, at kunne fastsætte disse kriterier.

Såfremt opfyldelsen af et fastsat kriterie medfører, at ansøger skal indhente oplysninger om effektiv adgang eller udnyttelse af det kollektive elforsyningsnet, da vil elforsyningslovens § 84, stk. 7 også finde anvendelse. Bestemmelsen forpligter kollektive elforsyningsvirksomheder til at oplyse ansøgere om effektiv adgang eller udnyttelse af det kollektive elforsyningsnet. Disse oplysninger kan endvidere påklages til Forsyningstilsynet på baggrund af elforsyningsloven § 84, stk. 10.

Foruden de af klima-, energi- og forsyningsministeren fastsatte kriterier og vilkår, vil ansøgeren om en direkte linje også skulle overholde krav, som ikke er fastsat på baggrund af elforsyningsloven. Eksempelvis skal bestemmelserne i miljø- og planreguleringen overholdes når der etableres direkte linjer.

Endvidere vil ansøgeren også skulle overholde de godkendte tekniske forskrifter, som fastsættes af Energinet og/eller netvirksomhederne.

Ejeren af produktions- og/eller forbrugsanlæg, der forbindes med en direkte linje, er ikke underlagt pligt til at give tredjeparter adgang til at transportere elektricitet via den direkte linje. Når klima-, energi- og forsyningsministeren med den foreslåede bestemmelse vil skulle fastsætte kriterier for, hvor mange forbrugsanlæg, der vil kunne kobles til samme produktionsanlæg, må mængden af sammenkoblinger

ikke få karakter af et kollektivt elforsyningsnet. Det antages, at ét forbrugsanlæg vil kunne kobles til ét produktionsanlæg via parallelle direkte linjer, uden at dette vil få karakter af kollektivt elforsyningsnet. I udgangspunktet skønnes det, at maksimalt 3-4 forbrugsanlæg vil kunne kobles med parallelle direkte linjer til ét produktionsanlæg, før konstellationen vil få karakter af et kollektivt elforsyningsnet. Dette vil dog altid bero på en konkret vurdering i forhold til det specifikke etableringsprojekt, hvorfor det i sjældne tilfælde kan være muligt at sammenkoble flere produktionsanlæg og forbrugsanlæg. Selvom der er fuld ejermæssig identitet mellem to eller flere forbrugsanlæg, anses disse som separate forbrugsanlæg i relation til etableringen af direkte linjer. Hvis f.eks. et kapitalselskab ejer tre forbrugsanlæg, som kobles til samme produktionsanlæg, anses forbrugsanlæggene for at være tre separate forbrugsanlæg i vurderingen om, hvorvidt sammenkoblingen vil have karakter af et kollektivt elforsyningsnet – dette er uanset at forbrugsanlæggene reelt er samme juridiske person.

Det forudsættes, at ejeren af et produktions- og/eller forbrugsanlæg, vil være en juridisk person og ikke en fysisk person for, at få tilladelse til direkte linjer.

Klima-, energi- og forsyningsministeren vil have mulighed for, at fastsætte forskellige kriterier for tilladelse til etablering af direkte linjer afhængigt af, om der vil være særlige forhold, der gør sig gældende for forbrugs- og/eller produktionsanlæg, der sammenkobles via en direkte linje. Sådanne særlige forhold kan bl.a. være, at der sondres mellem, hvilket spændingsniveau forbrugs- eller produktionsanlægget, der sammenkobles med den direkte linje, vil skulle tilsluttes. I sådanne tilfælde vil det være muligt, at fastsætte forskellige kriterier, for etableringen af direkte linjer alt afhængig af om disse skal etableres på et højt spændingsniveau eller et middel-/lavt spændingsniveau. Andre særlige forhold kan være, at der skal fastsættes særlige kriterier for etableringen af direkte linjer, som sammenkobler et produktionsanlæg der vil være placeret på havet med forbrugsanlæg på landjorden, eller hvis den direkte linje sammenkobler forbrugs- og/eller produktionsanlæg, som har været i offentligt udbud.

Det forudsættes, at klima-, energi- og forsyningsministeren ved udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse fastsætter regler om, at direkte linjer mellem produktions- eller forbrugsanlæg, som udgangspunkt, ikke vil kunne blive tilsluttet et spændingsniveau på under 10 kV

Overtrædelse af kravet om tilladelse til at etablere direkte linjer eller overtrædelse af tilladelsens kriterier og vilkår straffes med bøde efter elforsyningslovens § 87, stk. 1, nr. 2.

Til nr. 14

Energistyrelsen har en administrativ praksis for, hvad der efter denne praksis betegnes som internt net. Efter praksissen skelnes mellem internt net i produktionsleddet og internt net i distributionsleddet.

Efter praksis omfatter begrebet internt net i produktionsleddet en elektricitetsforbindelse, der ikke er ejet af en kollektiv elforsyningsvirksomhed, og som bruges til tilslutning af en elkundes produktionsanlæg, placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted, til egen forbrugsinstallation og fordeling af elektricitet derfra til elkundens eget forbrug og lagring bag forbrugsstedet. Det indgår i den administrative praksis, at der skal være en tæt og reel geografisk sammenhæng mellem elkundens produktion og forbrug.

Begrebet internt net i distributionsleddet omfatter konstruktioner, hvor der er tale om et fordelingsnet, der fordeler elektricitet, der leveres fra det kollektive elforsyningsnet til et sammenhængende område bag elkundens forbrugssted. Praksissen forudsætter en tæt og reel geografisk sammenhæng samt fuld og reel identitet. Herudover omfatter begrebet internt net i distributionsleddet net i én bygning (f.eks. et højhus).

For en nærmere beskrivelse af gældende praksis for interne net i hhv. produktions- og distributionsleddet henvises der til afsnit 3.4.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der indføres en bemyndigelsesbestemmelse i § 23 a i elforsyningsloven, under overskriften »Interne elektricitetsforbindelser«, hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om interne elektricitetsforbindelser, herunder om de kriterier, der skal være opfyldt for, at en elkunde kan bruge en intern elektricitetsforbindelse.

En intern elektricitetsforbindelse foreslås med dette lovforslag defineret som en elektricitetsforbindelse, der ikke er ejet af en kollektiv elforsyningsvirksomhed, og som bruges til følgende:

- 1) Tilslutning af en elkundes produktionsanlæg, placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted, til egen forbrugsinstallation og fordeling af elektricitet derfra til elkundens eget forbrug og lagring bag forbrugsstedet.
- 2) Fordeling af elektricitet, der leveres fra det kollektive elforsyningsnet til en elkundes forbrugssted og som er til elkundens eget forbrug, bag forbrugsstedet.
- 3) Fordeling af elektricitet inden for én bygning med en eller flere elkunder.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er bl.a. at kunne fastsætte regler, som vil sikre en tydeliggørelse af muligheden for at bruge en intern elektricitetsforbindelse til 1) tilslutning af en elkundes produktionsanlæg, placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted, til egen forbrugsinstallation og fordeling af elektricitet derfra til elkundens eget forbrug og lagring bag forbrugsstedet, 2) fordeling af elektricitet, der leveres fra det kollektive elforsyningsnet til en elkundes forbrugssted og som er til elkundens eget forbrug, bag forbrugsstedet, eller 3) fordeling af elektricitet inden for én bygning med en eller flere elkunder.

En tydeliggørelse af en elkundes mulighed for at bruge en intern elektricitetsforbindelse vil også implicit medføre en tydeliggørelse af sondringen mellem interne elektricitetsforbindelser og andre former for nettyper, som f.eks. direkte linjer, jf. punkt 3.2.1. i de almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bemyndigelse vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren gives en generel hjemmel til at fastsætte regler om interne elektricitetsforbindelser, herunder om de kriterier, der skal være opfyldt for, at en elkunde kan bruge en intern elektricitetsforbindelse.

Den foreslåede bemyndigelse vil således medføre, at der bl.a. kan fastsættes regler om, hvornår en elkundes produktionsanlæg kan anses for at være placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted, og forudsætninger for fordeling af elektricitet derfra til elkundens eget forbrug og lagring bag forbrugsstedet, herunder kriterier for tæt og reel sammenhæng mellem elkundens produktion og forbrug. Endvidere vil der kunne fastsættes regler om rammer for brug af en intern elektricitetsforbindelse til fordeling af elektricitet, der leveres fra det kollektive elforsyningsnet til en elkundes forbrugssted og som er til elkundens eget forbrug, bag forbrugsstedet, herunder kriterier for fuld og reel identitet og tæt og reel geografisk sammenhæng. Ligeledes vil der kunne fastsættes rammer for brug af en intern elektricitetsforbindelse til fordeling af elektricitet inden for én bygning med en eller flere elkunder, hvor elektriciteten leveres enten fra det kollektive net eller fra en elkundes produktionsanlæg, placeret i tilknytning til bygningen.

Der vil også kunne fastsættes regler vedrørende muligheden for at etablere såkaldt ”kollektiv måling” i én bygning med en eller flere elkunder. Ved kollektiv måling forstås muligheden for at opsætte én eller flere fælles hovedmåler, alt efter de tilslutningsmæssige forhold i teknisk henseende, mens forbruget i de bagved liggende forbrugsenheder måles via såkaldte bimålere.

Ligeledes vil der i reglerne kunne differentieres mellem forskellige kategorier af elkunder. Reglerne vil desuden kunne indeholde forpligtelser for elhandelsvirksomheder, netvirksomheder, transmissionsvirksomheder og Energinet, forudsat at de har sammenhæng med reglerne om interne elektricitetsforbindelser.

Det forventes, at der på baggrund af bemyndigelsen vil blive udstedt en bekendtgørelse om regler om interne elektricitetsforbindelser, der som udgangspunkt viderefører gældende praksis.

Hjemlen er dog ikke begrænset til at fastsætte regler, der viderefører Energistyrelsens gældende praksis for interne elektricitetsforbindelser. Hvis fremtidige udviklinger i elsektoren bevirker, at det er nødvendigt at fastsætte anden regulering af interne elektricitetsforbindelser, giver den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 23 a adgang til dette.

Det bemærkes, at ministeren i medfør af elforsyningslovens § 88, vil kunne fastsætte bødestraf for overtrædelse af regler, der udstedes i medfør af den foreslåede bemyndigelse. Ministeren vil også kunne fastsætte regler om klageadgang i medfør af elforsyningslovens § 90.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.1. og 3.4.2. i de almindelige bemærkninger om gældende ret og Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriets overvejelser.

Til nr. 15

Det følger af § 28 c, stk. 1, at Energinet eller denne virksomheds helejede datterselskaber, som led i samarbejdet med andre landes systemansvarlige virksomheder, efter klima-, energi- og forsyningsministerens godkendelse, kan indtræde som medejer af selskaber med begrænset ansvar, der udfører grænseoverskridende systemansvaropgaver som nævnt i § 28, stk. 1, nr. 3, og opgaver vedrørende sammenkobling af elmarkeder.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 28 c, stk. 1, 2. pkt., at § 28 c, 1. pkt., ikke finder anvendelse, hvis der følger en anden godkendelseskompetence af EU-regulering.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at § 28 c, stk. 1, ikke udgør dobbeltregulering. Den foreslåede bestemmelse er begrundet af, at klima-, energi- og forsyningsministerens godkendelseskompetence i § 28 c, stk. 1, 1. pkt., er dobbelt, når der følger en anden kompetence af EU-regulering.

Et eksempel på en sådan EU-reguleret godkendelseskompetence findes i elmarkedsforordningens artikel 35, stk. 1, jf. stk. 2-5. Det fremgår af artikel 35, at Energinet er forpligtet til at indtræde som medejer i et regionalt koordinationscenter, der skal varetage opgaver inden for det relevante regionale systemdriftsområde. Forpligtelsen har ledt til, at Energinet den 1. juli 2022 indtræder som medejer i Nordic RCC A/S sammen med de øvrige nordiske systemoperatører, Statnett, Svenska Kraftnät og Fingrid. Det fremgår desuden af artikel 35, at det er medlemsstaternes regulerende myndigheder, der skal godkende oprettelsen af de regionale koordinationscentre, herunder Nordic RCC A/S, hvor den kompetente danske myndighed er Forsyningstilsynet.

Det er en betingelse for anvendelsen af § 28 c, stk. 1, 2. pkt., at godkendelseskompetencen for Energinet eller denne virksomheds helejede datterselskaber, indtræden i et selskab som medejer ikke kan udøves af klima-, energi- og forsyningsministeren i overensstemmelse med EU-regulering. Det indgår i den betingelse, at godkendelseskompetencen er klart afgrænset til et andet organ eller en anden myndighed, samt at Energinet eller denne virksomheds helejede datterselskaber alene indtræder som medejer i det pågældende selskab i det opgavemæssige omfang, der kræves af EU-reguleringen. Hvis Energinets indtræden som medejer i selskabet er mere omfattende, end de opgavemæssige krav til selskabet i EU-reguleringen, finder § 28 c, stk. 1, 1. pkt., anvendelse. Hvis § 28 c, stk. 1, 2. pkt., finder anvendelse, og Energinets økonomiske forpligtelser eller risici i ejerskabet, efter selskabets dannelse, øges ud over kravene i EU-reguleringen finder § 28 c, stk. 2, anvendelse.

Til nr. 16

Det følger af § 28 c, stk. 2, at ændringer i Energinets medejerskab til selskaber omfattet af stk. 1, som øger virksomhedens økonomiske forpligtelser eller risici, skal godkendes af ministeren.

Det foreslås, at der indsættes en henvisning i § 28 c, stk. 2, sådan at det fremgår, at bestemmelsen kun finder anvendelse, hvis § 28 c, stk. 1, 1. pkt., finder anvendelse.

Det foreslåede skal ses i sammenhæng med denne lovs § 1, nr. 15, der foreslår at tilføje et nyt andet punktum til § 28 c, stk. 1. Den foreslåede ændring vil således medføre, at det tydelig fremgår, at § 28 c, stk. 2, alene henviser til § 28 c, stk. 1, 1. pkt.

Til nr. 17

Ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love blev begreberne forbruger og elforbruger erstattet af begrebet elkunde, og en definition af en elkunde blev lovfæstet i elforsyningslovens § 5, nr. 13. Definitionen af en elkunde følger indholdsmæssigt den praksisbestemte definition af en elforbruger, og det sproglige begrebsskift medførte derfor ikke materielle ændringer i loven.

§ 40, stk. 1, og § 41, stk. 1, 1. pkt., og § 63 a, stk. 3, 1. pkt., i elforsyningsloven anvender fortsat begrebet ”forbrugerne”.

Af hensyn til at skabe klarhed om reguleringen af elforbrugerens stilling, blev der ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love indført en formel definition af begrebet elkunde i elforsyningsloven.

Den foreslås i elforsyningslovens § 40, stk. 1, § 41, stk. 1, og § 63 a, stk. 3, 1. pkt., at »forbrugerne« ændres til: »elkunderne«.

Overalt i loven anvendes begrebet forbruger, elforbruger i udgangspunktet synonymt med begrebet elkunde. Den sproglige begrebsretning medfører derfor ikke materielle ændringer i loven.

Til nr. 18

Den gældende § 41, stk. 2, 2. pkt., omhandler gennemførelse af forbrugerrepræsentationskravene i kommunal netvirksomhed, dvs. netvirksomhed, der varetages direkte i kommunen. Bestemmelsen henviser til § 4, stk. 1, 1. pkt., i elforsyningsloven.

Efter gældende ret har kommuner ikke længere hjemmel til at varetage netvirksomhed i kommunen. Muligheden herfor, der tidligere fremgik af § 4, stk. 1, 1. pkt., er udgået, jf. § 1, nr. 1, i lov nr. 662 af 8. juni 2017 om ændring af lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi, lov om naturgasforsyning og lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

Det foreslås, at § 41, stk. 2, 2. pkt., ophæves.

Det er ikke længere muligt, at varetage netvirksomhed i kommunen, hvorfor bestemmelsen om gennemførelse af forbrugerrepræsentationskravene i sådanne virksomheder ikke er relevant længere. Der er dermed tale om en ændring af ren ordensmæssige hensyn uden materiel betydning.

Til nr. 19

Ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love blev begreberne forbruger og elforbruger erstattet af begrebet elkunde, og en definition af en elkunde blev lovfæstet i elforsyningslovens § 5, nr. 13. Definitionen af en elkunde følger indholdsmæssigt den

praksisbestemte definition af en elforbruger, og det sproglige begrebsskift medførte derfor ikke materielle ændringer i loven.

§ 44, stk. 2, 1. pkt., i elforsyningsloven anvender fortsat begrebet ”forbrugerne”.

Af hensyn til at skabe klarhed om reguleringen af elforbrugerens stilling, blev der ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love indført en formel definition af begrebet elforbruger i elforsyningsloven.

Det foreslås i elforsyningslovens § 44, stk. 2, 1. pkt., at »forbruger« ændres til: »elkunde«.

Overalt i loven anvendes begrebet forbruger, elforbruger synonymt med begrebet elkunde. Den sproglige begrebsensretning medfører derfor ikke materielle ændringer i loven.

Til nr. 20

Ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love blev begreberne forbruger og elforbruger erstattet af begrebet elkunde, og en definition af en elkunde blev lovfæstet i elforsyningslovens § 5, nr. 13. Definitionen af en elkunde følger indholdsmæssigt den praksisbestemte definition af en elforbruger, og det sproglige begrebsskift medførte derfor ikke materielle ændringer i loven.

§ 44, stk. 3, nr. 2 og nr. 3, i elforsyningsloven anvender begrebet ”forbrugerindflydelse”.

Af hensyn til at skabe klarhed om reguleringen af elforbrugerens stilling, blev der ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love indført en formel definition af begrebet elkunde i elforsyningsloven.

Det foreslås i elforsyningslovens § 44, stk. 3, nr. 2 og nr. 3, at »forbrugerindflydelse« ændres til: »indflydelse«.

Den sproglige ændring medfører ikke materielle ændringer i loven.

Til nr. 21

Ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love blev begreberne forbruger og elforbruger erstattet af begrebet elkunde, og en definition af en elkunde blev lovfæstet i elforsyningslovens § 5, nr. 13. Definitionen af en elkunde følger indholdsmæssigt den praksisbestemte definition af en elforbruger, og det sproglige begrebsskift medførte derfor ikke materielle ændringer i loven. Ved § 1, nr. 6, i lov nr. 2605 af 28. december 2021 blev ”forbrugerne” ændret til ”elkunderne” i § 63, stk. 2. I § 7, nr. 8, i lov nr. 883 af 12/05/21 blev et nyt stk. 2 imidlertid indsat i loven pr. 30. juni 2021. Lovændringen i § 1, nr. 6 i lov nr. 2605 var derfor uden retlig virkning.

§ 63 a, stk. 3, i elforsyningsloven anvender fortsat begrebet ”forbrugerne”.

Af hensyn til at skabe klarhed om reguleringen af elforbrugerens stilling, blev der ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love indført en formel definition af begrebet elforbruger i elforsyningsloven.

Den foreslås i elforsyningslovens § 63 a, stk. 3, at »forbrugerne« ændres til »elkunderne«.

Overalt i loven anvendes begrebet forbruger, elforbruger synonymt med begrebet elkunde. Den sproglige begrebsensretning medfører derfor ikke materielle ændringer i loven.

Til nr. 22

Ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love blev begreberne forbruger og elforbruger erstattet af begrebet elkunde, og en definition af en elkunde blev lovfæstet i elforsyningslovens § 5, nr. 13. Definitionen af en elkunde følger indholdsmæssigt den praksisbestemte definition af en elforbruger, og det sproglige begrebsskift medførte derfor ikke materielle ændringer i loven.

§ 72 c, stk. 3, i elforsyningsloven anvender fortsat begrebet ”forbruger”.

Af hensyn til at skabe klarhed om reguleringen af elforbrugerens stilling, blev der ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love indført en formel definition af begrebet elforbruger i elforsyningsloven.

Den foreslås i elforsyningslovens § 72 c, stk. 3, at »forbruger« ændres til: »elkunde«.

Overalt i loven anvendes begrebet forbruger, elforbruger synonymt med begrebet elkunde. Den sproglige begrebsensretning medfører derfor ikke materielle ændringer i loven.

Til nr. 23

Ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love blev begreberne forbruger og elforbruger erstattet af begrebet elkunde, og en definition af en elkunde blev lovfæstet i elforsyningslovens § 5, nr. 13. Definitionen af en elkunde følger indholdsmæssigt den praksisbestemte definition af en elforbruger, og det sproglige begrebsskift medførte derfor ikke materielle ændringer i loven.

§ 72 f, stk. 1, 2. pkt., i elforsyningsloven anvender fortsat begrebet ”elforbrugeren”.

Af hensyn til at skabe klarhed om reguleringen af elforbrugerens stilling, blev der ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love indført en formel definition af begrebet elforbruger i elforsyningsloven.

Det foreslås i elforsyningslovens § 72 f, stk. 1, at »elforbrugeren« ændres til: »elkunden«.

Overalt i loven anvendes begrebet forbruger, elforbruger synonymt med begrebet elkunde. Den sproglige begrebsensretning medfører derfor ikke materielle ændringer i loven.

Til nr. 24

Det følger af den gældende bestemmelse i § 73, stk. 1, 3. pkt., at prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning kun er tilladt i særlige tilfælde over for elkunder. Dette indebærer som udgangspunkt et forbud mod geografisk differentiering af de betalinger, som de kollektive elforsynings-virksomheder opkræver fra elkunder.

Ved særlige tilfælde forstås ifølge de specielle bemærkninger til § 73, stk. 1, 2. pkt., i lovforslag L 162, jf. Folketingstidende 2002-03, B, betænkning vedrørende lov om elforsyning m.v., s. 1345, at det ved sammenlægning af to geografisk adskilte forsyningsområder vil være tilladt i en overgangsperiode at opretholde forskellige priser, hvis prisforskellen er markant mellem de to områder. Det fremgår endvidere, at der vil kunne være behov for at prisdifferentiere på baggrund af de forskellige prisområder, som etableres inden for Elbørs/Nord Pool området. Sådanne prisdifferentieringer vil for fremtiden som led i strukturændringer kunne blive aktuelle i situationer, hvor et selskab har forsyningspligt til flere områder beliggende i hver deres prisområde, f.eks. Vestdanmark og Østdanmark.

Det foreslås i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 4. pkt., at prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning vil være tilladt over for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter eller over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.

Den foreslåede bestemmelse giver en selvstændig adgang til geografisk differentiering over for elkunder.

En lokal sammenslutning af netbrugere skal forstås som én eller flere aktører, der råder over både forbrug og produktion. Det kunne f.eks. være energifællesskaber eller fællesskaber med industrielle aktører.

For en lokal sammenslutning af netbrugere, der samtidig udgør en kategori af netbrugere, vil muligheden for geografisk differentiering alene være en præcisering af gældende ret. Sammenslutningen vil i denne situation være defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget og dermed omfattet af hovedbestemmelsen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt., om, at de kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse skal ske efter hvilke omkostninger, som de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til. Differentieringen foretages således ikke alene på baggrund af geografisk differentierede kriterier.

Den foreslåede ordning indebærer derfor, at det præciseres, at prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.

Den foreslåede ændring vil medføre, at det fremover vil være muligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder at differentiere elkunders betalinger geografisk, såfremt elkunden er tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter eller er en sammenslutning af netbrugere. For en sammenslutning af netbrugere, der samtidig udgør en kategori af netbrugere, vil muligheden for geografisk differentiering alene være en præcisering af gældende ret. Sammenslutningen vil i denne situation være defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget og ikke på baggrund af geografisk afgrænsede kriterier.

Den foreslåede bestemmelse er begrundet i, at forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer i visse tilfælde forhindrer Energinet og netvirksomhederne i at lade eventuelle geografisk betingede forskelle indgå i de netomkostninger, som elkunderne giver anledning til, afspejle i deres tariffer og tilslutningsbidrag.

Hensigten er at åbne for modeller, der kan understøtte, at den lokale sammenslutning af netbrugere optimerer samtidigheden i forbrug og produktion, som kan give en fordel for de kollektive elforsyningsvirksomheder i forhold til brugen af det kollektive elnet.

Der er tale om en mulighed for at udvikle nye tarifmetoder, der kan understøtte en optimal udnyttelse af det lokale elnet. Bestemmelsen giver en ramme for tarifierings- og afregningsmodeller, der kan skabe incitament til hensigtsmæssig placering af forbrug og produktion, og samtidig i brugen heraf, inden for et lokalt geografisk område.

Bestemmelsen muliggør således en tarifiering af deltagerne i en sammenslutning af netbrugere på deres individuelle aftagenumre eller en samlet fælles tarifafregning af en sammenslutning af netbrugere. En fælles tarifafregning af en lokal sammenslutning af netbrugere kan dermed være en metode til at opføre en fordel for det kollektive elnet.

En fælles tarifafregning af sammenslutningen af netbrugere indebærer, at tarifgrundlag kan afregnes samlet i ét nyt målepunkt oprettet i Datahub. I stedet for at afregne nettarif på de individuelle målere, afregnes i stedet på ét samlet målepunkt. En fælles tarifafregning vil ikke have betydning for netbrugernes individuelle aftagenumre, der fortsat anvendes til afregning af bl.a. elafgift. Det kan vise sig nødvendigt, at Energinet indretter Datahub, så ovennævnte modeller kan understøttes i nødvendigt omfang.

Muligheden for at udvikle nye tarifmetoder for lokale sammenslutninger af netbrugere har ikke konsekvenser for Energistyrelsens gældende administrative praksis for at tillade interne net.

Geografisk differentierede forbrugstariffer og tilslutningsbidrag vil gøre det muligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder at opnå en mere optimal udnyttelse af det kollektive elnet, hvis tarifferne eksempelvis kan differentieres på en måde, der skaber incitament til at placere nyt forbrug de steder i nettet, hvor det påfører færrest omkostninger. Geografisk differentierede forbrugstariffer vil således muliggøre en mere omkostningsægte tarifstruktur, som vil medføre en mere efficient allokering af ressourcerne og dermed samfundsøkonomiske fordele.

Den foreslåede ændring af forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer forventes at medføre, at Energinet og netvirksomhederne vil kunne udvikle nye tarifmetoder for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter samt lokale sammenslutninger af netbrugere. Differentieringen kan f.eks. ske på engangsbetalingen for nettilslutning af nyt elforbrug og på den løbende tarif.

Til nr. 25

Efter den gældende bestemmelse i § 73 a, stk. 1, i elforsyningsloven, fastsættes priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

Bestemmelsen gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (elmarkedsdirektivet) artikel 6, stk. 1, 2. pkt., hvorefter medlemsstaterne skal sikre, at transmissions- og distributionssystemoperatørers tariffer eller de metoder, de er beregnet efter, er godkendt forud for deres ikrafttræden, og at tariffer henholdsvis metoderne offentliggøres. § 73 a, stk. 1, gennemfører også artikel 59, stk. 7, om de regulerende myndigheders forudgående godkendelse af metoder, der anvendes til at fastsætte betingelser og vilkår for bl.a. nettilslutning og -adgang, herunder tarifmetoder, og for tilvejebringelse af systemydelser og adgang til grænseoverskridende infrastruktur. Forsyningstilsynet er den regulerende myndighed i Danmark.

Af bemærkninger til § 73 a, stk. 1, fremgår, at forpligtelsen til at anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til transmissionsnet, også omfatter metoder til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for tilvejebringelse af balanceringsydelser. Det fremgår endvidere, at når der, i modsætning til direktivet, ikke fastsættes en særskilt bestemmelse i loven herom, skyldes det, at balanceringsydelser er en integreret del af den systemansvarlige virksomheds opgaver og således kan betragtes som omfattet af § 73 a, stk. 1, jf. Folketingstidende 2003-04, A, L 236 som fremsat, side 8255-8255.

Af bemærkningerne følger således en forpligtelse for Energinet til at anmelde metoder til Forsyningstilsynets godkendelse i alle tilfælde, hvor der er tale om betingelser og vilkår for tilvejebringelse af ydelser, som en integreret del af Energinets opgaver. Ud over balanceringsydelser omfatter det også andre systemydelser, der er nødvendigt for driften af transmissionsnettet eller det sammenhængende elforsyningssystem, herunder ikkefrekvensrelaterede systembærende ydelser og fleksibilitetsydelser. Denne forståelse af rækkevidden af § 73 a, stk. 1, stemmer overens med elmarkedsdirektivets artikel 59, stk. 7, for så vidt denne bestemmelse forudsætter godkendelse af metoder til tilvejebringelse af systemydelser. Begrebet systemydelse er defineret i direktivets artikel 2, nr. 48. Begrebet omfatter ydelser, der er nødvendig for driften af et transmissions- eller distributionssystem, herunder balancering og ikkefrekvensrelaterede systembærende ydelser, dog ikke håndtering af kapacitetsbegrænsninger.

At begrebet systemydelser efter definitionen ikke indeholder håndtering af kapacitetsbegrænsninger bety-

der ikke, at Forsyningstilsynet ikke har kompetence for at godkende metoder til håndtering af kapacitetsbegrænsninger generelt, herunder eksempelvis ved anskaffelse af fleksibilitetsydelser. Når håndtering af kapacitetsbegrænsninger ikke anses som systemydelser, ligger der heri, at systemydelser afgrænses mod håndtering af kapacitetsbegrænsninger i form af afhjælpende tiltag, som reguleres ved EU-forordninger.

Forsyningstilsynet har således efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, set i lyset af elmarkedsdirektivets artikel 59, stk. 7, litra b og c, kompetence til at træffe afgørelser om metoder for tilvejebringelse af systemydelser og for adgang til grænseoverskridende infrastrukturer, herunder for procedurer for fordeling af kapacitet og håndtering af kapacitetsbegrænsninger. Forsyningstilsynets afgørelseskompetence efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, omfatter dog ikke principper, kriterier, kategorier m.v. for håndtering af kapacitetsbegrænsninger i form af afhjælpende tiltag, der er særskilt reguleret i Kommissionens forordning (EU) 2015/1222 af 24. juli 2015 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger (CACM), i Kommissionens forordning (EU) 2017/1485 af 2. august 2017 om fastsættelse af retningslinjer for drift af elektricitetstransmissionssystemer (SOGL) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (elmarkedsforordningen).

Efter gældende ret er netvirksomheders metoder for tilvejebringelse af ydelser i form af ikkefrekvensrelaterede systembærende ydelser og fleksibilitetsydelser underlagt Forsyningstilsynets forudgående godkendelse i medfør af §§ 20 og 24 i bekendtgørelse nr. 1499 af 29. juni 2021 om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter (netvirksomhedsbekendtgørelse). Der er hermed etableret særskilte krav på bekendtgørelsesniveau for metodegodkendelser i de nævnte tilfælde.

Det følger af den foreslåede ændring af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, at der efter »transmissions- og distributionsnet« indsættes », herunder for levering af ydelser til de kollektive elforsyningsvirksomheder,«.

Ved den foreslåede ændring præciseres det i elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, at Energinets tilvejebringelse af ydelser er omfattet af bestemmelsen.

For netvirksomhederne vil den foreslåede ændring medføre, at kravet om metodegodkendelse for tilvejebringelse af ydelser, herunder i form af ikkefrekvensrelaterede systembærende ydelser og fleksibilitetsydelser, fremadrettet ligeledes vil fremgå af § 73 a, stk. 1, i elforsyningsloven. Som opfølgning på forslaget vil de særskilte godkendelseskrav i medfør af §§ 20 og 24 i netvirksomhedsbekendtgørelsen derfor kunne udgå, og det er hensigten at ændre bekendtgørelsen i overensstemmelse hermed.

Det bemærkes, at der kan være tilfælde, hvor EU-forordninger fastsætter en proces om godkendelse eller anmeldelse af transmissions- eller distributionssystemoperatørers metoder for priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet, herunder for tilvejebringelse af systemydelser. Et eksempel herfor er anlægsspecifikke krav i medfør af Kommissionens forordning (EU) 2016/631 af 14. april 2016 om fastsættelse af netregler om krav til nettilslutning for produktionsanlæg (herefter EU-forordningen RfG), som efter artikel 7, stk. 4, skal godkendes af Forsyningstilsynet, men her vil hjemlen være EU-forordningen RfG artikel 7, stk. 4. I disse tilfælde vil forordningens bestemmelser have forrang.

På samme måde kan et andet organ end Forsyningstilsynet konkret være tillagt en godkendelseskompetence i medfør af en forordning. I disse tilfælde vil kompetencen til at godkende en metode være hos pågældende organ og ikke hos Forsyningstilsynet, hvilket betyder, at der konkret ikke vil være en dobbelt-godkendelse af den samme metode. Forsyningstilsynet vil i sådanne tilfælde ikke have godkendelseskompetencen efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1. ACER er eksempelvis i visse tilfælde tillagt en godkendelseskompetence, for så vidt angår adgangen til grænseoverskridende infrastruktur.

Afslutningsvis bemærkes det, at de kollektive elforsyningsvirksomheders metoder for priser og betingelser for levering af ydelser til de kollektive elforsyningsvirksomheder vil være omfattet af krav om anmeldelse til Forsyningstilsynet, jf. § 76, stk. 1, nr. 1. Ligeledes vil § 77 finde anvendelse. Denne bestemmelse bemyndiger Forsyningstilsynet bl.a. til at give påbud om ændring af priser og betingelser, hvis tilsynet finder, at de må anses for at være i strid med bestemmelserne i elforsyningsloven.

Til nr. 26

Det nuværende Stamdataregister indeholder i dag oplysninger om elproducenter, der modtager pristillæg, jf. § 85 a, stk. 2, nr. 2, jf. nr. 1. Stamdataregistret blev oprindeligt etableret med henblik på tilsyn og kontrol med anlæg, der modtog støtte, og de nuværende registreringer og krav til registreringer i Stamdataregistret afspejler således den oprindelige hensigt. Før udfasningen af elforbrugernes finansiering af visse offentlige forpligtelser, som støtte til fremme af solcelleanlæg, vindmøller m. v. (PSO-systemet) ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love, indeholdt registret ligeledes stamdata om forbrugsenheder godkendt til reduceret PSO-tarif, som f.eks. elpatroner. Enkelte former for anlæg, som tidligere var registreringspligtige, er efter udfasningen således ikke længere omfattet af kravet om registrering i Stamdataregistret. Der skal således nu foretages registrering af stamdata for færre typer af anlæg end tidligere.

Om de relevante bestemmelser i databeskyttelsesforordningen henvises til afsnit 3.6.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der indsættes en ny bemyndigelsesbestemmelse i § 85 e, stk. 1, hvorefter klima-, energi og forsyningsministeren gives mulighed for at fastsætte regler om registrering og deling af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg til understøttelse af elforsyningsikkerheden, herunder om hvem der skal foretage registreringen. Registreringen af data skal ske til det register, der er nævnt i § 85 a, stk. 2, nr. 2.

Den foreslåede bemyndigelse vil bl.a. kunne anvendes til at fastsætte regler om hvilke typer af anlæg der vil skulle registreres i Stamdataregistret, og hvem registreringerne vil kunne deles med.

Hensigten med bemyndigelsesbestemmelsen vil være at sikre, at der også fremover vil foreligge et tilstrækkeligt og samlet datagrundlag til understøttelse af elforsyningsikkerheden. Stamdataregistret indeholder i dag kun stamdata for elproducerende anlæg, men for at kunne sikre den optimale anvendelse af elektricitet vil der være behov for også at kende til elforbrugsanlæg og eventuelt andre energilageranlæg, som vil kunne påvirke forbruget af elektricitet i et område. Dette vil gøre det muligt for bl.a. netvirksomhederne at planlægge nødvendige tilpasninger af det kollektive elforsyningsnet m.v.

Elforbrugsanlæg kunne f.eks. være elpatroner, varmepumper, ladestandere og elektrolyseanlæg, men vil ikke omfatte almindelige elektriske husholdningsapparater i en husstand, såsom vaskemaskine m.v. Andre energilageranlæg vil f.eks. kunne omfatte batterier.

Med en bemyndigelsesbestemmelse vil det være muligt for klima-, energi- og forsyningsministeren løbende at tilpasse kravene til registrering af data i takt med udviklingen af nye teknologier og typer af anlæg, der anvender elektricitet, f.eks. PtX-anlæg. Bemyndigelsesbestemmelsen vil således kunne anvendes til at fremtidssikre, at den nødvendige data vil kunne registreres i Stamdataregistret, når behovet måtte opstå.

Det skal bemærkes, at den data, der ønskes registreret alene vedrører anlægget og anlægsadressen. Det kunne f.eks. være anlæggets placering, nettilslutning, kapacitet og tekniske forhold i øvrigt, såsom f.eks. effekt og tilknyttet forbrugsmålepunkt. Der vil ikke være behov for at registrere anlæggets ejerforhold. I

de tilfælde hvor adresseoplysninger vil kunne henføres til en enkeltmandsvirksomhed eller en fysisk person, vil al behandling af personoplysninger skulle ske i fuld overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Bemyndigelsesbestemmelsen vil desuden give mulighed for at fastsætte bestemmelser om deling af den registrerede stamdata. Dette vil skulle gøre det muligt at dele den registrerede stamdata med f.eks. Energinet og netvirksomhederne i de tilfælde, hvor de ikke selv har foretaget registreringen af den pågældende data. Bestemmelsen vil også kunne anvendes til at fastsætte bestemmelser om deling af oplysninger med andre myndigheder.

I dag foretages registreringen af stamdata i Stamdataregistret af netvirksomhederne og i begrænset omfang af Energinet for anlæg tilsluttet transmissionsnettet. Med bemyndigelsesbestemmelsen vil det blive muligt at fastsætte regler om hvem, der skal foretage registreringen af stamdata. Hensigten med denne bemyndigelse vil være at gøre det muligt at foretage registreringen af stamdata på den mest hensigtsmæssige måde for netvirksomhederne, anlægsejere m.fl. Dette kunne f.eks. være ved at lade elinstallatører registrere stamdata via en digital løsning, når de forestår tilslutning eller godkendelse af tilslutningen af et anlæg.

Energistyrelsens deling af oplysninger med Energinet og netvirksomheder vil være nødvendig af hensyn til udførelse af opgaver i samfundets interesse, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e.

Med *stk. 2* foreslås det, at elproducenter og ejere af energilager- og elforbrugsanlæg efter anmodning skal give de oplysninger, der er nødvendige for registreringen.

Den foreslåede bestemmelse vil skulle sikre, at det efter anmodning vil være muligt at få de nødvendige oplysninger til brug for registrering i Stamdataregistret fra elproducenter og ejere af energilager- og elforbrugsanlæg. Anmodningen vil kunne fremsendes af Energistyrelsen, der vil have ansvaret for Stamdataregistret, eller af f.eks. netvirksomhederne, Energinet eller andre, der vil have adgang til registrering af data i Stamdataregistret.

Med den foreslåede bestemmelse vil det således være muligt f.eks. at anmode en ejer af et elforbrugsanlæg om at fremsende oplysninger til en netvirksomhed med henblik på registrering af oplysningerne i Stamdataregistret. Dette vil f.eks. være i tilfælde, hvor netvirksomheden konstaterer, at registreringen af et anlæg er mangelfuldt, og der derfor vil være behov for yderligere oplysninger. Bestemmelsen vil også kunne anvendes, hvis f.eks. Energistyrelsen måtte blive bekendt med det pågældende anlæg, men der ikke er foretaget registrering heraf.

Det bemærkes, at elforsyningslovens § 84, der også giver hjemmel til indhentelse af oplysninger, ikke vurderes at ville kunne anvendes i forbindelse med de oplysninger, der er nødvendig for registrering, ligesom bestemmelsen ikke giver mulighed for at indhente nødvendige oplysninger hos alle elproducenter og ejere af energilager- og elforbrugsanlæg, der vil være omfattet af det foreslåede stk. 1.

Manglende overholdelse af bestemmelsen eller regler udstedt i medfør heraf vil kunne sanktioneres efter den generelle strafbestemmelse i lovens § 87, stk. 1, nr. 8, hvoraf det fremgår, at medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der undlader at afgive oplysninger som omhandlet i kapitel 12.

Til nr. 27

I henhold til elforsyningslovens § 87, stk. 1, nr. 2, straffes med bøde den, der driver etablerer eller driver net eller anlæg efter §§ 11, 12 a, 21, 22 a eller 23 uden tilladelse.

Det foreslås, at i § 87, stk. 1, nr. 2, ændres »driver net eller anlæg« til: »driver net, anlæg eller direkte linjer«.

Den foreslåede ændring vil være en konsekvensændring af, at definitionen af direkte elforsyningsnet foreslås justeret i § 1, nr. 1, hvilket vil medføre, at »direkte elforsyningsnet« ændrer betegnelse til »direkte linjer«.

Der vil således ikke være nogen indholdsmæssig ændring.

Til nr. 28

I henhold til elforsyningslovens § 87, stk. 1, straffes med bøde den, der driver produktions-, net- eller transmissionsvirksomhed efter §§ 10 eller 19 uden bevilling, etablerer eller driver net eller anlæg efter §§ 11, 12 a, 21, 22 a eller 23 uden tilladelse, tilsidesætter vilkår for en bevilling eller tilladelse efter de i nr. 1 eller 2 nævnte bestemmelser, undlader at foretage underretning som angivet i § 19 d, stk. 3, eller § 35, undlader at afgive erklæring, foretage registrering, indberetning eller afhændelse som angivet i §§ 37 eller 37 a, anvender midler i strid med § 37 a, stk. 3, undlader at efterkomme påbud eller forbud efter loven, herunder påbud om at berigtige et ulovligt forhold, undlader at afgive oplysninger som omhandlet i kapitel 12, meddeler klima-, energi- og forsyningsministeren, Forsyningstilsynet eller Energiklagenævnet urigtige eller vildledende oplysninger eller efter anmodning undlader at afgive oplysninger, overtræder § 19 a, stk. 8, § 69 c, § 84, stk. 7, § 84 a eller § 85, stk. 1, eller overtræder vilkår for en godkendelse efter § 98, stk. 2.

Ligeledes straffes med bøde i henhold til bestemmelsens stk. 2 den, der overtræder bestemmelser indeholdt i eller udstedt i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet.

I bestemmelsen angives ikke, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, idet angivelse af strafansvar for juridiske personer ved den første affattelse af § 87 i lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning fremgik generelt for loven af § 88, stk. 2.

Af forarbejderne til §§ 87 og 88, jf. Folketingstidende 1998-1999, tillæg A, side 5927, fremgår således »§§ 87 og 88 indeholder strafbestemmelser, som skal medvirke til at sikre lovens overholdelse. Bestemmelserne bygger på samme principper for strafbestemmelser som i den hidtil gældende elforsyningslov.«

Den hidtil gældende elforsyningslov, jf. lovbekendtgørelse, nr. 632 af 1. juli 1996 indeholdte i § 15, stk. 3, bestemmelse om, at »er overtrædelsen begået af et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.«

Med den foreslåede bestemmelse om tilføjelse af et nyt stykke i elforsyningslovens § 87, stk. 3, præciseres det, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre fuldstændig klarhed om strafbestemmelsens rækkevidde, der med den gældende affattelse af elforsyningsloven kan være genstand for modsætningsslutninger, idet juridiske personers strafansvar udtrykkeligt er indsat i bestemmelserne i elforsyningslovens § 87 a, stk. 3, og § 87 b, stk. 2.

Præciseringen er alene opklarende og vil ikke ændre retstilstanden, og svarer til præciseringen i lovforslagets § 1, nr. 29.

Til nr. 29

I henhold til elforsyningslovens § 87 c straffes med bøde den, der forsætligt eller groft uagtsomt overtræder § 20 b, stk. 1.

I bestemmelsen angives ikke, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, idet angivelse af strafansvar for juridiske personer ved den første affattelse af § 87 i lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning fremgik generelt for loven af § 88, stk. 2.

Af forarbejderne til §§ 87 og 88, jf. Folketingstidende 1998-1999, tillæg A, side 5927, fremgår således »§§ 87 og 88 indeholder strafbestemmelser, som skal medvirke til at sikre lovens overholdelse. Bestemmelserne bygger på samme principper for strafbestemmelser som i den hidtil gældende elforsyningslov.«

Den hidtil gældende elforsyningslov, jf. lovbekendtgørelse, nr. 632 af 1. juli 1996 indeholdte i § 15, stk. 3, bestemmelse om, at »er overtrædelsen begået af et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.«

Af forarbejderne til § 87 c, jf. lov nr. 662 af 8. juni 2017, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg a, side 60, fremgår det således, at »Forslaget til § 20 b, stk. 1, retter sig mod vertikalt integrerede netvirksomheder, og det er derfor alene de virksomheder, som kan blive strafpålagte efter forslaget. Netvirksomhed er defineret i § 5, nr. 16, der bliver nr. 14, i elforsyningsloven, som virksomhed med bevilling, der driver distributionsnet.«

Med den foreslåede bestemmelse om tilføjelse af et nyt stykke i elforsyningslovens § 87 c, stk. 2, præciseres det, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre fuldstændig klarhed om strafbestemmelsens rækkevidde, der med den gældende affattelse af elforsyningsloven kan være genstand for modsætningsslutninger, idet juridiske personers strafansvar udtrykkeligt er indsat i bestemmelserne i elforsyningslovens § 87 a, stk. 3, og § 87 b, stk. 2.

Præciseringen er alene opklarende og vil ikke ændre retstilstanden, og svarer til præciseringen i lovforslagets § 1, nr. 28.

Til § 2

Til nr. 1

I elafgiftsloven benævnes Energinet som Energinet.dk.

Det foreslås overalt i elafgiftsloven, at Energinet.dk fremover benævnes som Energinet.

Forslaget er en konsekvens af, at klima-, energi- og forsyningsministeren i medfør af § 1, stk. 3, i lov om Energinet.dk har besluttet at ændre navnet fra Energinet.dk til Energinet, jf. bemærkningerne til titlen på lov om energinet, Folketingstidende 2017-18, A, L 66, som fremsat.

Til nr. 2-4

Det fremgår af elafgiftslovens § 1, at der efter bestemmelserne i elafgiftsloven svares en afgift til statskassen af elektricitet, der forbruges her i landet.

Det fremgår af elafgiftslovens § 3, stk. 1, nr. 1 og 2, at afgiften skal svares af den, der leverer elektricitet til forbrug her i landet, og af den, der til eget forbrug fremstiller elektricitet. Ved den, der leverer elektricitet til forbrug her i landet, jf. stk. 1, nr. 1, forstås net- og transmissionsvirksomheder, der er omfattet af elforsyningslovens § 19, jf. elafgiftslovens § 3, stk. 2.

Som følge af forslaget om ændringen af elforsyningslovens § 23, stk. 1 og 2, hvorefter elproducenter kan ansøge om og opnå tilladelse til at etablere direkte linjer til forbrugere, jf. lovforslagets § 1, nr. 11 og 12, vil en større andel el til forbrug leveres gennem direkte linjer.

Det foreslås derfor i § 3, stk. 1, som nr. 3 at afgiften også skal svares af den, der er registreret for afgift efter § 4, stk. 2-5. Det foreslås desuden at konsekvensændre i § 3, stk. 1, nr. 1 og 2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det klart fremgår af loven, at elafgift skal svares af virksomheder, der leverer elektricitet til forbrug her i landet uden om transmissions- og distributionsnettet efter elafgiftslovens § 4, stk. 2, og af virksomheder, der er registreret efter elafgiftslovens § 4, stk. 3-5.

Det fremgår af elafgiftslovens § 4, stk. 1, at den, der skal svare afgift efter elafgiftslovens § 3, skal anmelde sin virksomhed til registrering hos Skatteforvaltningen.

Det fremgår af elafgiftslovens § 4, stk. 2, at registreringspligten desuden omfatter den, der uden at være omfattet af elforsyningslovens § 19 leverer elektricitet til forbrug her i landet. Dette omfatter bl.a. leverancer af elektricitet, der ikke sker via transmission- og distributionsnettet (det kollektive el-forsyningsnet), men via en elproducents interne elnet, leverancer af elektricitet inden for områder, der ikke er tilsluttet det kollektive elforsyningsnet, f.eks. visse små ø-samfund, og virksomheder, der driver kørestrømsnet for eltog.

Forbrug af elektricitet her i landet, som den registrerede virksomhed har fremstillet og leveret til forbrugeren, er afgiftspligtig efter elafgiftslovens § 1. Det fremgår dog ikke direkte af elafgiftslovens § 3, at den registrerede virksomhed skal svare afgift af dette forbrug.

En række virksomheder kan desuden registreres for betaling af elafgift hos Skatteforvaltningen. Virksomheder kan forbrugsregistreres efter elafgiftslovens § 4, stk. 3 og 4. Nogle mellemhandlere kan ligeledes registreres hos Skatteforvaltningen, jf. elafgiftslovens § 4, stk. 5.

Det er således en konsekvens af en registrering efter elafgiftslovens § 4, stk. 3-5, at de indtræder i pligten til at svare afgift af deres forbrug af elektricitet til ikke-godtgørelsesberettigede forbrug efter elafgiftslovens § 3, stk. 1, nr. 1. Det fremgår dog ikke direkte af § 3, stk. 1, nr. 1.

Ændringen vil således ikke medføre nogen ændring af gældende ret, da det efter gældende ret følger af § 4, stk. 2-5, at visse virksomheder skal eller kan registreres for afgift. Ændringen vil bidrage til at gøre det mere klart, at virksomheder, der er registreret efter § 4, stk. 2-5, herunder elproducenter, der leverer el til direkte linjer, skal svare afgift.

Til nr. 5

Af elafgiftslovens § 7 fremgår krav til måling, regnskab, fakturaer m.v. for virksomheder registreret efter elafgiftslovens § 3, stk. 1, nr. 1 og 2. Elproducenter, der har etableret en direkte linje og er registreret for afgift efter elafgiftslovens § 4, stk. 2, skal svare afgift og er dermed indirekte omfattet af § 3, stk. 1, nr. 1, og således også af de regler, der gælder efter § 7 for virksomheder omfattet af § 3, stk. 1, nr. 1.

Det foreslås at indsætte en ny paragraf § 7 a om måle-, faktura- og regnskabskrav vedrørende elektricitet leveret af elproducenter omfattet af § 4, stk. 2, via direkte linjer, svarende til dem, der følger af § 7 for elektricitet leveret af virksomheder omfattet af § 3, stk. 1, nr. 1 og 2.

Det gældende § 7 er målrettet det kollektive elnet, og bestemmelsen indeholder derfor formuleringer, som medfører usikkerhed om, hvad der er gældende ret, når de anvendes på direkte linjer. For at skabe klarhed om retstilstanden bør der laves særskilte bestemmelser, der regulerer måleregler, fakturakrav m.v. for elektricitet leveret via direkte linjer. I forbindelse med, at det bliver muligt at etablere direkte linjer,

bør det sikres, at overtrædelser af de foreslåede bestemmelser om måling, faktura og regnskabsførelse for leverancer af elektricitet via direkte linjer, svarer til det, der gælder for de tilsvarende bestemmelser for elleverancer på det kollektive net. Den foreslåede § 7 a vil finde anvendelse for de virksomheder, som er registreret efter § 4, stk. 2, og for netvirksomheder med måleansvar for forbrug af elektricitet leveret via direkte linjer.

Det foreslås at indsætte § 7 a, stk. 1, om at elproducenter, der er omfattet af § 4, stk. 2, måler eget forbrug af elektricitet. Det foreslås i stk. 2, 1. pkt., at netvirksomheden har ansvaret for at foretage målinger af forbruget af elektricitet hos forbrugere, som er tilsluttet elproducenten via en direkte linje, efter regler i eller regler udstedt i medfør af lov om elforsyning. Det foreslås i stk. 2, 2. pkt., at netvirksomheden løbende stiller oplysninger om det målte forbrug til rådighed for elproducenterne, der har etableret en direkte linje. Det foreslås i stk. 3, at elproducenten fører et regnskab over fremstillingen, afsætningen og forbruget af elektricitet efter 1. og 2. pkt., som kan danne grundlag for opgørelsen af de afgiftspligtige mængder af elektricitet, jf. § 8, stk. 2, det i hver afgiftsperiode opkrævede afgiftsbeløb og for kontrollen af afgiftsbetalingen.

Med lovforslagets § 2, nr. 11, foreslås det at indsætte en henvisning til § 7 a, stk. 1-3, i elafgiftslovens § 15, stk. 1, hvoraf det fremgår, at med bøde straffes den, som forsætligt eller groft uagtsomt overtræder de i bestemmelsen oplistede bestemmelser i elafgiftsloven. Elafgiftslovens § 15, stk. 1, vil således også gælde ved overtrædelser af det foreslåede § 7 a, stk. 1-3, når denne bestemmelse er blevet indsat i elafgiftsloven.

Den foreslåede § 7 a, stk. 1-3, pålægger netvirksomhederne og elproducenterne handlepligter. Det vil sige, at det er netvirksomheden eller elproducenten, som er ansvarssubjekt i relation til elafgiftslovens § 15, stk. 1-3, hvis denne forsætligt eller groft uagtsomt overtræder reglerne i § 7 a, stk. 1-3.

Det foreslåede stk. 1 medfører, at elproducenter, der er omfattet af § 4, stk. 2, vil skulle måle eget forbrug af elektricitet.

Det foreslåede stk. 2, 1. pkt., medfører, at netvirksomheden har ansvaret for at foretage målinger af forbruget af elektricitet hos forbrugere, som er tilsluttet elproducentens direkte linjer, efter regler i eller regler udstedt i medfør af elforsyningsloven.

Netvirksomheder har måleansvar efter elforsyningslovens § 22, stk. 1, nr. 2, herunder er der krav om, at netvirksomhederne måler forbruget på en direkte linje. Netvirksomheden skal måle den elektricitet, der transporteres igennem virksomhedens net, og den elektricitet, der leveres til elforbrugere eller aftages fra elproducenter inden for netvirksomhedens netområde.

Aktørerne på det danske elmarked anvender det centrale og uafhængige it-system, DataHub, til at kommunikere med hinanden om danskernes elforbrug, herunder målerdata, og sikrer, at de har den nødvendige information til at afregne kunderne.

Det følger af bemærkningerne til elforsyningslovens § 22, stk. 1, nr. 2, Folketingstidende 2017-18, A, L 165, som fremsat, at netvirksomheder har ansvar for både måling af og afregning af elektricitetsforbrug hos elforbrugere med slutforbrug og elproducenter med eget forbrug, såkaldte egenproducenter, som er direkte tilsluttet transmissionsnettet i netvirksomhedens netområde. Bestemmelsen omfatter også direkte linjer, hvorfor disse vil være omfattet af netvirksomhedens ansvar for måling af elektricitetsforbrug, uden at elproducenten behøver at producere el til eget forbrug.

Det foreslåede stk. 2, 2. pkt., medfører, at netvirksomheden løbende vil skulle stille oplysninger om det målte forbrug til rådighed via datahubben for elproducenterne, der har etableret en direkte linje. At det

skal ske løbende indebærer, at elproducenten ved hjælp af disse oplysninger altid vil skulle være i stand til at opfylde sine forpligtelser efter elafgiftsloven, herunder kravet i elafgiftslovens § 8, stk. 1, hvorefter elproducenten efter udløbet af hver afgiftsperiode skal opgøre periodens leverancer af elektricitet m.v. Angivelse og betaling sker efter reglerne i §§ 2-8 i opkrævningsloven, jf. elafgiftslovens § 8, stk. 1, 2. pkt. Afgiftsperioden er kalendermåneden, jf. § 2, stk. 1, 1. pkt., i opkrævningsloven.

En overtrædelse af § 7 a, stk. 2, vil f.eks. kunne foreligge i situationer, hvor netvirksomheden undlader løbende at stille oplysninger om det af netvirksomheden målte forbrug for en forbruger af elektricitet via en direkte linje til rådighed for elproducenten, der har etableret den direkte linje, og som skal kunne anvende disse oplysninger til brug for fakturering og angivelse af afgiften.

Netvirksomheden stiller data til rådighed for elproducenten ved indsendelse af målerdata til datahubben efter elforsyningslovens § 22, stk. 3. Elproducenten kan herefter aflæse disse data ved brug af datahubben. En overtrædelse af denne forpligtelse vil således foreligge, hvis netvirksomheden ikke indsender målerdata til datahubben.

Det foreslåede stk. 3, medfører, at elproducenter, der har etableret en direkte linje og er registreret efter § 4, stk. 2, vil skulle føre regnskab over fremstillingen, afsætningen og forbruget af elektricitet hos de forbrugere, der er tilsluttet virksomhedens direkte linje, og eget forbrug af elektricitet. Regnskabet skal kunne danne grundlag for opgørelsen af de afgiftspligtige mængder af elektricitet, jf. § 8, stk. 2, det opkrævede afgiftsbeløb i hver afgiftsperiode og for kontrollen af afgiftsbetalingen. Elproducenten skal således bl.a. føre regnskab over de leverancer af elektricitet, for hvilke der er udstedt fakturaer, herunder aconto opkrævninger, i den pågældende periode, samt virksomhedens eget forbrug af elektricitet, i det omfang det ikke opfylder betingelserne for tilbagebetaling efter § 11 og § 11 c, jf. § 8, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 11.

Det foreslås at indsætte § 7 a, stk. 4-7, om faktureringskrav for forbrug af elektricitet leveret gennem direkte linjer.

Det foreslås at indsætte § 7 a, stk. 4, om, at ved salg af afgiftspligtig elektricitet via en direkte linje skal fakturaen fra elproducenten indeholde oplysning om 1) udstedelsesdato, 2) elproducentens navn, 3) købers navn og adresse og 4) afgiftens størrelse, herunder med separat oplysning for solgt elektricitet omfattet af § 9, stk. 1.

Det medfører, at der stilles samme krav til fakturering for salg af afgiftspligtig elektricitet via direkte linjer, som der gør for anden udlevering af afgiftspligtig elektricitet, som er omfattet af kravet i § 7, stk. 2, 2. pkt., om salg af elektricitet fra en elhandelsvirksomhed til en elkunde.

Hvis et særligt afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, gør sig gældende ved leveringen af el, skal afgiftens omfang oplyses separat for den leverede el. Det gælder for hver af de forskellige typer særlige afgiftsforhold. Mængden af solgt elektricitet anvendt som elvarme skal således eksempelvis fremgå separat af fakturaen.

For leverancer af elektricitet via en direkte linje kan de særlige afgiftsforhold vedrørende elektricitet leveret til andre registrerede virksomheder, jf. § 5, og elvarmeafgift i § 6, stk. 1, 1. pkt., være relevante. Da de direkte linjer ikke er en del af det kollektive net, vil særlige afgiftsforhold, der involverer leverancer af elektricitet til eller fra det kollektive net, ikke kunne anvendes på elektricitet leveret via en direkte linje.

I verifikationsbekendtgørelsen er det bl.a. reguleret, hvem der indmelder særlige afgiftsforhold til Datahub. Ved en kommende ændring af bekendtgørelsen vil det blive fastsat, hvem der for elektricitet, der

leveres via direkte linjer, skal indmelde til Datahub, at den leverede elektricitet er omfattet af elafgiftslovens § 9, stk. 1.

Det foreslås at indsætte § 7 a, stk. 5, om, at ved salg af afgiftspligtig elektricitet via en direkte linje fra en mellemhandler skal der udstedes en faktura, som indeholder oplysninger om 1) udstedelsesdato, 2) sælgers navn og adresse, 3) varemottagers navn, 4) leveringssted, 5) aftagenummer og 6) afgiftens størrelse pr. aftagenummer.

Det medfører, at der stilles samme krav til fakturering for salg af afgiftspligtig elektricitet via direkte linjer fra en mellemhandler, som der gør for andet salg af afgiftspligtig elektricitet, som er omfattet af kravet i § 7, stk. 2, 2. pkt.

Da elproducenten, der er registreret efter § 4, stk. 2, og har etableret en direkte linje, er afgiftspligtig for leveret elektricitet, leveres elektricitet via direkte linjer inklusive elafgift. En mellemhandler vil derfor også modtage elektricitet inklusive elafgift, og det foreslåede regulerer derfor blot fakturakrav ved videresalg.

Det foreslås, at indsætte § 7 a, stk. 6, om, at ved en elproducents salg af afgiftspligtig elektricitet via en direkte linje gælder i visse tilfælde yderligere krav til fakturaen end dem, der følger af stk. 4. Det omfatter følgende salg: 1) til virksomheder registreret efter momsloven, hvor fakturaen også skal indeholde oplysning om cvr- eller SE-nummer for momsregistreringen, og 2) i form af kørestrøm, der anvendes af eltog til personbefordring, hvor fakturaen også skal indeholde oplysning om cvr- eller SE-nummer for forbrugeren af kørestrømmen.

Det medfører, at elproducenten, der har etableret en direkte linje og er registreret efter § 4, stk. 2, og sælger afgiftspligtig elektricitet via virksomhedens direkte linje til momsregistrerede virksomheder, vil skulle overholde fakturakrav. Fakturaen vil skulle indeholde oplysninger om cvr- eller SE-nummer for købers momsregistrering, hvis køber er momsregistreret. Elproducenten, der via en direkte linje sælger afgiftspligtig elektricitet i form af kørestrøm, der anvendes af eltog til personbefordring, skal ligeledes overholde fakturakrav. Fakturaen vil skulle indeholde oplysning om cvr- eller SE-nummer for forbrugeren af kørestrømmen. Det foreslåede svarer til de fakturakrav, der følger af elafgiftslovens § 7, stk. 3, 3. pkt.

Der er tale om momsregistrerede virksomheder, som er berettigede til tilbagebetaling af elafgifter, der opgøres med udgangspunkt i fakturaer. Disse virksomheder oplyser selv deres aktuelle relevante cvr- eller SE-nummer til elproducenten, således at elproducenten ikke på egen hånd selv skal fremskaffe numrene.

Oplysningerne efter § 7 a, stk. 4, omfatter oplysninger om udstedelsesdato, elproducentens navn, købers navn og adresse og afgiftens størrelse, herunder med separat oplysning for solgt elektricitet omfattet af § 9, stk. 1.

Det foreslås at indsætte § 7 a, stk. 7, om, at ved salg af afgiftspligtig elektricitet via en direkte linje fra andre end elproducenten, der har etableret en direkte linje og er registreret efter § 4, stk. 2, gælder i visse tilfælde yderligere krav til fakturaen, end dem, der følger af stk. 5, nr. 1-4, og om afgiftens størrelse. Det omfatter følgende salg: 1) til virksomheder registreret efter momsloven, hvor fakturaen også skal indeholde oplysning om cvr- eller SE-nummer for momsregistreringen, og 2) i form af kørestrøm, der anvendes af eltog til personbefordring, hvor fakturaen også indeholde oplysning om cvr- eller SE-nummer for forbrugeren af kørestrømmen.

Det medfører, at faktura, der udstedes af andre end elproducenten, der har etableret en direkte linje og er registreret efter § 4, stk. 2, for leverancer af afgiftspligtig elektricitet via en direkte linje i visse tilfælde skal indeholde yderligere oplysninger end dem, der fremgår af § 7 a, stk. 5, nr. 1-4. Når der er tale om

salg til virksomheder registreret efter momsloven, skal fakturaen også indeholde oplysning om cvr- eller SE-nummer for momsregistreringen, og når salget sker i form af kørestrøm, der anvendes af eltog til personbefordring, skal fakturaen også indeholde oplysning om cvr- eller SE-nummer for forbrugeren af kørestrømmen.

Der er tale om momsregistrerede virksomheder, som er berettigede til tilbagebetaling af elafgifter, der opgøres med udgangspunkt i fakturaer. Disse virksomheder oplyser selv deres aktuelle relevante cvr- eller SE-nummer til sælgeren af afgiftspligtig elektricitet, således at sælgeren ikke på egen hånd selv skal fremskaffe numrene.

Oplysningerne efter § 7 a, stk. 5, nr. 1-4, omfatter oplysninger om udstedelsesdato, sælgers navn og adresse, varemottagers navn, leveringssted og afgiftens størrelse.

Der vil således gælde tilsvarende faktureringskrav til f.eks. elhandelsvirksomheder, der videresælger el fra en elproducent via direkte linjer, som der vil gøre for elproducenten.

Det foreslås at indsætte § 7 a, stk. 8, 1. pkt., om at den samlede afgift skal fremgå af fakturaen, jf. stk. 4, 5 og 7. Det foreslås endvidere i stk. 8, 2. pkt., at den del af den samlede afgift, der udgøres af minimumsafgiften efter § 11 c, stk. 1, og den samlede afgift fratrukket minimumsafgiften, skal fremgå.

Forslaget indebærer, at afgiftens størrelse ved fakturering skal fremgå med den samlede afgift. Endvidere skal fremgå den del af den samlede afgift, der udgøres af minimumsafgiften, og den del af den samlede afgift, der udgør differencen mellem den samlede afgift og minimumsafgiften efter § 11 c, stk. 1.

Det vil således være tydeligt for virksomhederne hvilken andel af afgiften efter elafgiftsloven, som kan tilbagebetales. Det vil være virksomhedens ansvar at være opmærksom på forbrug af el, hvor der ikke kan ske tilbagebetaling efter § 11 c, stk. 1. Det kan f.eks. være forbrug af el til privatforbrug eller anvendelse af el til ikke-momspligtige aktiviteter.

Det foreslås at indsætte § 7 a, stk. 9, om, at ved konstateret tyveri af elektricitet fra en elproducent, der har etableret direkte linjer og er registreret efter § 4, stk. 2, udsteder elproducenten en afgiftsopkrævning for forbruget af elektricitet til den erstatningsansvarlige.

Det medfører, at ved konstateret tyveri af elektricitet fra en registreret virksomhed udsteder den registrerede virksomhed en afgiftsopkrævning for forbruget af elektricitet til den erstatningsansvarlige. Dermed sikres, at der opkræves elafgift af dette forbrug af elektricitet hos en person, der kan holdes ansvarlig for tyveriet af elektriciteten. Det sikrer, at der er sammenhæng mellem det afgiftsbeløb, som elproducenten angiver til Skatteforvaltningen, og det afgiftsbeløb, der opkræves for forbrug af elektriciteten.

Det foreslås at indsætte som § 7 a, stk. 10, at elproducenten opbevarer regnskabsmaterialet i 5 år efter regnskabsårets udløb.

Det medfører, at elproducenten skal opbevare regnskabsmaterialet i overensstemmelse med bogføringslovens kapitel 4 om opbevaring af regnskabsmateriale. Bogføringslovens regler omfatter bl.a. opbevaring af regnskabsmaterialet på betryggende vis i 5 år fra udgangen af det regnskabsår, materialet vedrører, jf. § 12.

Det medfører, at der stilles ens krav til opbevaring af regnskabsmateriale for leverancer m.v. af elektricitet via direkte linjer, som der gør for leverancer via det kollektive net.

Pligten til at opbevare regnskabsmaterialet svarer til den pligt, der følger af § 12, stk. 1, 1. pkt., i lov om bogføring, hvorefter virksomheder på betryggende vis skal opbevare regnskabsmateriale i 5 år fra udgangen af det regnskabsår, materialet vedrører. Det følger også af § 90, stk. 1, i bekendtgørelsen om

merværdiafgift, at virksomheder skal opbevare regnskaber, regnskabsbilag og andet regnskabsmateriale, herunder bestillingsbøger, fabrikationssedler, lageroptællingslister m.v., samt den årlige lageropgørelse i 5 år efter udløbet af det pågældende regnskabsår.

Med lovforslagets § 2, nr. 11, foreslås det at indsætte en henvisning til § 7 a stk. 10, i elafgiftslovens § 15, stk. 1, hvoraf det fremgår, at med bøde straffes den, som forsætligt eller groft uagtsomt overtræder de i bestemmelsen oplistede bestemmelser i elafgiftsloven. Elafgiftslovens § 15, stk. 1, vil således også gælde ved overtrædelser af det foreslåede nye § 7 a, stk. 10, når denne bestemmelse er blevet indsat i elafgiftsloven.

Den foreslåede § 7 a, stk. 10, pålægger elproducenterne handlepligter. Det vil sige, at det er elproducenten, som er ansvarssubjekt i relation til straffebestemmelserne i elafgiftslovens § 15, stk. 1, hvis denne forsætligt eller groft uagtsomt overtræder reglerne i § 7 a, stk. 10.

Det foreslås at indsætte som *§ 7 a, stk. 11*, at Skatteforvaltningen fastsætter nærmere regler for elproducenternes regnskabsførelse og regler for indretning af teknisk måleudstyr og montering af dette hos elproducenter omfattet af § 4, stk. 2.

Det foreslås desuden at indsætte som *§ 7 a, stk. 12*, at skatteministeren fastsætter nærmere regler for opkrævning og afregning af afgifter af elektricitet.

Det medfører, at de foreslåede § 7 a, stk. 10-12, svarer til de gældende § 7, stk. 3-5.

Til nr. 6

Elafgiftslovens § 9, stk. 1, indeholder bestemmelser om, at Energinet skal stille visse af datahubbens oplysninger til rådighed for den registrerede virksomhed, der udleverer elektricitet til et aftagenummer.

Det følger således, at Energinet skal stille datahubbens oplysninger vedrørende særlige afgiftsforhold eller ændringer i særlige afgiftsforhold, der gør sig gældende ved en registreret virksomheds udlevering af elektricitet til et aftagenummer, til rådighed for den registrerede virksomhed med henblik på den registrerede virksomheds fakturering i overensstemmelse med § 7, stk. 3.

Særlige afgiftsforhold forstås som forhold, som er nævnt i § 2, stk. 3-7, om nettoafregning af elektricitet fra vedvarende energikilder, § 5, stk. 2 eller 3, om visse undtagelser til, hvornår der skal svares afgift, eller § 6, stk. 1, 1. pkt., og stk. 3 og 4, om elvarmeafgift, eller § 6, stk. 6, i lov nr. 1390 af 23. december 2012 om årsbaseret nettoafregning. Udtrykket særlige afgiftsforhold omfatter også afgiftssatser og afgiftsgrundlag, som vedrører disse bestemmelser om særlige afgiftsforhold.

Det foreslås, at der i *§ 9, stk. 1, 1. pkt.*, indsættes ”eller salg af elektricitet fra en elproducent omfattet af § 4, stk. 2, der har etableret en direkte linje,” og efter § 7, stk. 3, indsættes en henvisning til § 7 a, stk. 4.

Det medfører, at Energinet vil skulle stille datahubbens oplysninger vedrørende særlige afgiftsforhold eller ændringer i særlige afgiftsforhold, der gør sig gældende ved udlevering af elektricitet fra en elproducent omfattet af § 4, stk. 2, til et aftagenummer, til rådighed for elproducenten med henblik på dennes fakturering i overensstemmelse med § 7 a, stk. 4.

Til nr. 7

Elafgiftslovens § 9, stk. 1, indeholder bestemmelser om, at Energinet skal stille datahubbens oplysninger vedrørende særlige afgiftsforhold eller ændringer i særlige afgiftsforhold, der gør sig gældende ved en registreret virksomheds udlevering af elektricitet til et aftagenummer, til rådighed for den registrerede virksomhed med henblik på den registrerede virksomheds fakturering i overensstemmelse med § 7, stk.

3. Ved særlige afgiftsforhold forstås forhold, som er nævnt i § 2, stk. 3-7, § 5, stk. 2 eller 3, eller § 6, stk. 1, 1. pkt., og stk. 3 og 4, eller § 6, stk. 6, i lov nr. 1390 af 23. december 2012 om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg m.v.). Udtrykket særlige afgiftsforhold omfatter også afgiftssatser og afgiftsgrundlag, som vedrører bestemmelserne om særlige afgiftsforhold nævnt i 2. pkt.

Elafgiftslovens § 9, stk. 8, regulerer, at Energinet skal anvende oplysninger i egne registre om særlige afgiftsforhold, jf. stk. 1, som er nævnt i § 2, stk. 3-7, eller § 6, stk. 6, i lov nr. 1390 af 23. december 2012 om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg m.v.) til verifikation efter stk. 2.

Det foreslås i § 9, stk. 1, 2. pkt., og stk. 8, 1. pkt., at ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg m.v.) udgår.

Der er tale om en lovteknisk rettelse.

Til nr. 8

Det foreslås at ændre energi-, forsynings- og klimaministeren til klima-, energi- og forsyningsministeren.

Det foreslåede er en opdatering grundet ændringer i Klima-, Energi og Forsyningsministeriets navn og ressort.

Til nr. 9

Elafgiftslovens § 9, stk. 1, indeholder bestemmelser om, at Energinet skal stille visse af datahubbens oplysninger til rådighed for den registrerede virksomhed, der udleverer elektricitet til et aftagenummer.

Det følger således, at Energinet skal stille datahubbens oplysninger vedrørende særlige afgiftsforhold eller ændringer i særlige afgiftsforhold, der gør sig gældende ved en registreret virksomheds udlevering af elektricitet til et aftagenummer, til rådighed for den registrerede virksomhed med henblik på den registrerede virksomheds fakturering i overensstemmelse med § 7, stk. 3.

Elafgiftslovens § 9, stk. 2, indeholder bestemmelser om, at Energinet pr. aftagenummer, der i datahubben er registreret for særlige afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, skal kunne verificere dette pr. aftagenummer. Energinet skal på forlangende over for Skatteforvaltningen kunne fremvise dokumentation for den foretagne verifikation, jf. § 9, stk. 2. § 9, stk. 3, regulerer krav til den meddelelse, Energinet skal give til den registrerede virksomhed og elhandelsvirksomheden, såfremt Energinet i forbindelse med verifikation efter stk. 2 ikke kan verificere et særligt afgiftsforhold for et aftagenummer. § 9, stk. 4, regulerer hvornår elhandelsvirksomheder skal indmelde særlige afgiftsforhold eller ændringer heraf til datahubben.

Elafgiftslovens § 9, stk. 5, regulerer kravene til elhandelsvirksomheden om verifikation for oplysninger, jf. stk. 4, og at Skatteforvaltningen kan forlange at se dokumentation for den foretagne verifikation. § 9, stk. 6, indeholder krav til den meddelelse, som en elhandelsvirksomhed skal give til en registreret virksomhed, hvis elhandelsvirksomheden i forbindelse med verifikation efter stk. 5 ikke kan verificere oplysninger om særlige afgiftsforhold for et aftagenummer. § 9, stk. 7, regulerer de handlinger, som en registreret virksomhed, der modtager meddelelse efter stk. 3 eller 6, skal foretage sig, samt hvordan Energinet skal handle, hvis de modtager meddelelse fra en registreret virksomhed herom.

Elafgiftslovens § 9, stk. 8, regulerer, at Energinet skal anvende oplysninger i egne registre om særlige

afgiftsforhold til verifikation efter stk. 2. Stk. 8 regulerer desuden, hvornår Energinet skal stille disse oplysninger til rådighed for en registreret virksomhed, og hvornår klima-, energi og forsyningsministeren skal stille egne oplysninger om de særlige afgiftsforhold til rådighed for Energinet. § 9, stk. 9, regulerer, under hvilke omstændigheder registrerede virksomheder skal stille egne oplysninger til rådighed for Energinet. § 9, stk. 10, regulerer, hvornår og hvem Skatteforvaltningen skal stille egne oplysninger til rådighed for.

Elafgiftslovens § 9, stk. 11, indeholder en bemyndigelsesbestemmelse om, at skatteministeren kan fastsætte nærmere regler for dokumentation nævnt i stk. 2 og 5. § 9, stk. 12, indeholder en bemyndigelsesbestemmelse om, at skatteministeren kan fastsætte nærmere regler om, at stk. 4 ikke skal finde anvendelse for visse aftagenumre. Bemyndigelsesbestemmelserne er udmøntet ved verifikationsbekendtgørelsen.

Det følger af § 16, stk. 1, i verifikationsbekendtgørelsen, at den der afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger til brug for beregningen af afgiften, eller undlader at overføre oplysninger til Energinet.dk efter § 15, stk. 1, straffes med bøde.

Det følger af § 16, stk. 2, at bestemmelserne i elafgiftslovens § 15, stk. 4, der giver mulighed for at pålægge juridiske personer strafansvar, og § 16, der giver Skatteforvaltningen mulighed for at afslutte en bøde med administrativt bødeforelæg, jf. opkrævningslovens § 18, finder anvendelse.

Elafgiftslovens § 9 finder anvendelse, når elektriciteten leveres til et aftagenummer på det kollektive net, men ikke når elektriciteten sælges til et aftagenummer via en direkte linje, jf. dog lovforslagets § 1, nr. 6.

Det foreslås at indsætte § 9 b, som indeholder tilsvarende krav til verifikation, meddelelse, ændring af oplysninger m.v. af særlige afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, ved salg af elektricitet via en direkte linje til et aftagenummer.

Det foreslås i § 9 b, stk. 1, at netvirksomheden, der har måleansvaret på en direkte linje, jf. § 7 a, stk. 2, udelukkende på grundlag af en aftale mellem en elproducent omfattet af § 4, stk. 2, der har etableret direkte linjer, og køberen af elektricitet eller oplysninger indgivet til netvirksomheden af køberen af elektricitet skal indmelde i datahubben, hvis særlige afgiftsforhold eller ændringer i særlige afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, gør sig gældende for aftagenummeret omfattet af aftalen.

Det foreslåede medfører, at der stilles samme krav til, hvornår en netvirksomhed, der har måleansvaret på en direkte linje, jf. § 7 a, stk. 2, skal indmelde særlige afgiftsforhold eller ændring heraf for et aftagenummer omfattet af måleansvaret i datahubben, som der stilles til elhandelsvirksomheder, der leverer elektricitet til et aftagenummer via det kollektive net, jf. § 9, stk. 4. Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 5, om forslag til § 7 a, stk. 2.

Bestemmelsen medfører således, at netvirksomheden ikke udover i de oplistede tilfælde skal indmelde oplysninger om særlige afgiftsforhold eller ændringer i særlige afgiftsforhold pr. aftagenummer i datahubben.

Dermed vil det kun være relevante oplysninger, herunder oplysning om bortfald af et særligt afgiftsforhold for et aftagenummer, modtaget fra nævnte køber, som netvirksomheden må indmelde i datahubben. I verifikationsbekendtgørelsen er det bl.a. reguleret, hvordan den, der indmelder særlige afgiftsforhold til datahubben, modtager oplysninger fra køberen af elektricitet. Ved en kommende ændring af bekendtgørelsen vil det blive fastsat hvilke betingelser og krav, der gælder for indgivelse af oplysninger om særlige afgiftsforhold fra køber til netvirksomheden i forbindelse med netvirksomhedens indmeldelse af særlige afgiftsforhold til datahubben.

Netvirksomheden må ikke på egen hånd uafhængigt af oplysninger fra en køber af elektricitet indmelde angivelige oplysninger om særlige afgiftsforhold for køberen i datahubben.

Med lovforslagets § 2, nr. 12, foreslås det at indsætte en henvisning til § 9 b stk. 1, i elafgiftslovens § 15, stk. 1, litra b), hvoraf det fremgår, at med bøde straffes den, som forsætligt eller groft uagtsomt overtræder de i bestemmelsen oplistede bestemmelser i elafgiftsloven. Elafgiftslovens § 15, stk. 1, litra b), vil således også gælde ved overtrædelser af det foreslåede § 9 b, stk. 1, når denne bestemmelse er blevet indsat i elafgiftsloven.

Den foreslåede § 9 b, stk. 1, pålægger netvirksomhederne handlepligter. Det vil sige, at det er netvirksomheden, som er ansvarssubjekt i relation til strafbestemmelserne i elafgiftslovens § 15, stk. 1-3, hvis denne forsætligt eller groft uagtsomt overtræder reglerne i § 9 b, stk. 1.

En overtrædelse af bestemmelsen vil f.eks. kunne foreligge i situationer, hvor netvirksomheden, der har måleansvaret, jf. § 7 a, stk. 2, ikke har indmeldt oplysninger om særlige afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, som fremgår af aftalen mellem elproducenten omfattet af § 4, stk. 2, der har etableret en direkte linje, og forbrugeren der er tilknyttet den direkte linje, eller af oplysninger indgivet til netvirksomheden af køberen af elektricitet, i datahubben.

Det foreslås i § 9 b, stk. 2, 1. pkt., at oplysninger, som netvirksomheden indmelder i datahubben, jf. stk. 1, skal netvirksomheden verificere på grundlag af en aftale med køberen af elektricitet eller oplysninger indgivet til netvirksomheden af køberen af elektricitet. Det foreslås i 2. pkt., at netvirksomheden på forlangende over for Skatteforvaltningen skal kunne fremvise dokumentation for den foretagne verifikation.

Det foreslåede medfører, at der stilles samme krav til verifikation af de oplysninger, som netvirksomheden indmelder i datahubben, jf. stk. 1, samt til fremvisning af dokumentation for verifikation over for Skatteforvaltningen, som der stilles til en elhandelsvirksomhed. Dermed ligestilles kravene til verifikation og fremvisning af dokumentation for verifikation for elektricitet leveret til aftagenummeret, uanset om elektricitet leveres via det kollektive net, jf. § 9, stk. 5, eller via direkte linjer.

Netvirksomhedens verifikation består i en afstemning af oplysninger om køber i datahubben med alle relevante oplysninger, som er modtaget fra køber vedrørende købers særlige afgiftsforhold. Det bemærkes, at der dermed er tale om en anden type verifikation end den verifikation, som Energinet skal foretage efter det foreslåede § 9 b, stk. 3.

Efter det foreslåede § 9 b, stk. 10, kan skatteministeren fastsætte nærmere regler for indmelding til datahubben. I verifikationsbekendtgørelsen er det bl.a. reguleret, at hvordan den, der indmelder særlige afgiftsforhold til datahubben, modtager oplysninger fra køberen af elektricitet. Ved en kommende ændring af bekendtgørelsen vil det blive fastsat, hvilke betingelser og krav, der gælder for indgivelse af oplysninger om særlige afgiftsforhold fra køber til netvirksomheden i forbindelse med netvirksomhedens indmeldelse af særlige afgiftsforhold til datahubben.

Med lovforslagets § 2, nr. 11, foreslås det at indsætte en henvisning til § 9 b, stk. 2, i elafgiftslovens § 15, stk. 1, hvoraf det fremgår, at med bøde straffes den, som forsætligt eller groft uagtsomt overtræder de i bestemmelsen oplistede bestemmelser i elafgiftsloven. Elafgiftslovens § 15, stk. 1, litra a), vil således også gælde ved overtrædelser af det foreslåede § 9 b, stk. 2, når denne bestemmelse er blevet indsat i elafgiftsloven.

Den foreslåede § 9 b, stk. 2, pålægger netvirksomheden handlepligter. Det vil sige, at det er netvirksomheden, som er ansvarssubjekt i relation til strafbestemmelserne i elafgiftslovens § 15, stk. 1-3, hvis denne forsætligt eller groft uagtsomt overtræder reglerne i § 9 b, stk. 2.

En overtrædelse af bestemmelsen vil f.eks. kan foreligge i situationer, hvor netvirksomheden på forlangende over for Skatteforvaltningen ikke kan fremvise dokumentation for den foretagne verifikation.

Det foreslås i § 9 b, stk. 3, 1. pkt., at når særlige afgiftsforhold eller ændringer i særlige afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, ifølge oplysninger i datahubben gør sig gældende ved salg af elektricitet fra en elproducent omfattet af § 4, stk. 2, der har etableret en direkte linje, til et aftagenummer, skal Energinet verificere dette pr. aftagenummer ved brug af uafhængige kilder. Det foreslås i 2. pkt., at Energinet på forlangende over for Skatteforvaltningen skal kunne fremvise dokumentation for den foretagne verifikation.

Det foreslåede medfører, at ved salg af elektricitet fra en elproducent, der er omfattet af § 4, stk. 2, via en direkte linje til et aftagenummer, for hvilket der ifølge oplysninger i datahubben gælder særlige afgiftsforhold eller ændringer i særlige afgiftsforhold, skal disse særlige afgiftsforhold eller ændringer heraf verificeres af Energinet. Energinet skal verificere dette for hvert aftagenummer ved brug af uafhængige kilder.

Verifikationen indebærer en afstemning af oplysninger fra forskellige steder. Verifikationen har til formål at danne en konkret afvigelsesliste vedrørende særlige afgiftsforhold, som kan afsløre eventuelle afvigelser eller forskelle mellem oplysningerne i datahubben og de modsvarende oplysninger hos de uafhængige kilder. Ved uafhængige kilder forstås kilder, som elproducenten ikke kan øve indflydelse på. Det kunne f.eks. være Skatteforvaltningen, BBR eller egne registre hos Energinet baseret på andre uafhængige kilder.

Det foreslåede medfører endvidere, at Energinet også skal verificere oplysninger om størrelsen af afgiftsgrundlaget m.v. vedrørende særlige afgiftsforhold, som stilles til rådighed for de registrerede virksomheder.

Det foreslåede medfører desuden, at Energinet, når Skatteforvaltningen forlanger det, skal kunne fremvise dokumentation for den foretagne verifikation.

Det foreslåede medfører endvidere, at der stilles ens krav til verifikation af oplysninger om særlige afgiftsforhold og ændringer heraf, uanset om elektricitet leveres til et aftagenummer via det kollektive net, jf. § 9, stk. 2, eller via direkte linjer.

Med lovforslagets § 2, nr. 11, foreslås det at indsætte en henvisning til § 9 b, stk. 3, i elafgiftslovens § 15, stk. 1, hvoraf det fremgår, at med bøde straffes den, som forsætligt eller groft uagtsomt overtræder de i bestemmelsen oplistede bestemmelser i elafgiftsloven. Elafgiftslovens § 15, stk. 1, litra a), vil således også gælde ved overtrædelser af det foreslåede § 9 b, stk. 1, når denne bestemmelse er blevet indsat i elafgiftsloven.

Den foreslåede § 9 b, stk. 3, pålægger Energinet handlepligter. Det vil sige, at det er Energinet, som er ansvarssubjekt i relation til strafbestemmelserne i elafgiftslovens § 15, stk. 1-3, hvis denne forsætligt eller groft uagtsomt overtræder reglerne i § 9 b, stk. 3.

En overtrædelse af bestemmelsen vil f.eks. kunne foreligge i situationer, hvor Energinet på forlangende overfor Skatteforvaltningen ikke kan fremvise dokumentation for den foretagne verifikation af særlige afgiftsforhold eller ændringer heraf for et aftagenummer, for hvilket, der ifølge oplysninger i datahubben gælder særlige afgiftsforhold eller ændringer i særlige afgiftsforhold, ved brug af uafhængige kilder.

Det foreslås i § 9 b, stk. 4, at hvis Energinet i forbindelse med verifikationen efter stk. 3 konstaterer, at et særligt afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, ikke kan verificeres for et aftagenummer, skal Energinet straks meddele dette med angivelse af aftagenummeret med stamoplysninger m.v. til den elproducent, som aftagenummeret vedrører.

Efter bestemmelsen påhviler det alene Energinet at videregive denne information til den elproducent, som aftennummeret vedrører.

Bestemmelsen medfører, at Energinet skal videregive informationen således, at elproducenten har mulighed for at tage stilling til situationen og reagere, herunder med oplysning om tidspunktet for den manglende overensstemmelse mellem oplysningerne.

Det foreslåede medfører, at der stilles samme krav til, hvordan Energinet skal agere, såfremt der ikke kan ske verifikation af et særligt afgiftsforhold for et aftennummer, uanset om elektricitet leveres til aftennummeret via det kollektive net, jf. § 9, stk. 3, eller via direkte linjer.

Med lovforslagets § 2, nr. 11, foreslås det at indsætte en henvisning til § 9 b, stk. 4, i elafgiftslovens § 15, stk. 1, hvoraf det fremgår, at med bøde straffes den, som forsætligt eller groft uagtsomt overtræder de i bestemmelsen oplistede bestemmelser i elafgiftsloven. Elafgiftslovens § 15, stk. 1, litra a), vil således også gælde ved overtrædelser af det foreslåede § 9 b, stk. 4, når denne bestemmelse er blevet indsat i elafgiftsloven.

Den foreslåede § 9 b, stk. 4, pålægger Energinet handlepligter. Det vil sige, at det er Energinet, som er ansvarssubjekt i relation til strafbestemmelserne i elafgiftslovens § 15, stk. 1-3, hvis denne forsætligt eller groft uagtsomt overtræder reglerne i § 9 b, stk. 4.

En overtrædelse af bestemmelsen vil f.eks. kunne foreligge i situationer, hvor Energinet, når det har vist sig, at særlige afgiftsforhold for et aftennummer ikke kunne verificeres, ikke har sendt meddelelse herom til elproducenten, som aftennummeret vedrører.

Det foreslås i § 9 b, stk. 5, 1. pkt., at hvis en elproducent modtager meddelelse om, at et særligt afgiftsforhold ikke kan verificeres for et aftennummer, jf. stk. 4, skal elproducenten ved brug af uafhængige kilder undersøge, hvorvidt det særlige afgiftsforhold for aftennummeret i datahubben er berettiget. Det foreslås i 2. pkt., at såfremt en undersøgelse efter 1. pkt. viser, at det særlige afgiftsforhold ikke er berettiget, skal elproducenten senest 15 hverdage efter modtagelsen af meddelelse efter stk. 4 meddele Energinet, at Energinet skal sikre, at det særlige afgiftsforhold ikke gør sig gældende for aftennummeret i datahubben fra et angivet tidspunkt, hvilket Energinet skal efterkomme. Det foreslås i 3. pkt., at hvis elproducenten konstaterer, at en meddelelse efter 2. pkt. ikke var eller ikke længere er berettiget, skal elproducenten straks meddele Energinet, at meddelelsen efter 2. pkt. ikke skal gælde fra et angivet tidspunkt, hvilket Energinet skal efterkomme.

Det foreslåede medfører, at der stilles samme krav til, hvordan en elproducent, der leverer elektricitet via en direkte linje, og en elhandelsvirksomhed skal agere, hvis de modtager oplysning om, at et særligt afgiftsforhold ikke kan verificeres for et aftennummer, jf. stk. 4. Det medfører samtidig, at Energinet skal efterkomme meddelelser fra elproducenten om, at der skal ske ændringer af et særligt afgiftsforhold, eller at et særligt afgiftsforhold ikke skal være gældende længere, eller at en meddelelse vedrørende fornævnte ændringer ikke er berettiget. Det medfører, at der stilles samme krav til Energinet, når de modtager sådanne meddelelser vedrørende aftennumre, uanset om aftennummeret er tilknyttet det kollektive net, jf. § 9, stk. 6, eller en direkte linje.

Så vidt det er muligt, skal tidspunktet for fremkomsten af det manglende match mellem oplysningerne også oplyses. En manglende overensstemmelse foreligger, når oplysningerne i datahubben ikke stemmer med de faktiske oplysninger fra køber til elproducenten. På det grundlag skal Energinet melde aftennummeret ud af gruppen af aftennumre i datahubben, som er registreret med det særlige afgiftsforhold. Deri ligger et direkte værn for statens afgiftsprovenu.

Perioden på højst 15 hverdage vil give elproducenten tid til at informere forbrugeren og til afklaring af eventuelle misforståelser.

Elproducenten skal ved brug af uafhængige kilder undersøge, hvorvidt ovennævnte meddelelse til Energinet vil være berettiget. Undersøgelsen kan f.eks. ske på den måde, at elproducenten tager kontakt til kommunen vedrørende tvivl om en BBR-registrering. Hvis det konstateres, at nævnte meddelelse til Energinet ikke vil være berettiget, skal meddelelsen ikke sendes til Energinet.

Hvis elproducenten har sendt en meddelelse til Energinet om, at det særlige afgiftsforhold ikke er berettiget og efterfølgende konstaterer, at meddelelsen ikke var eller ikke længere er berettiget, skal elproducenten straks give meddelelse til Energinet om, at den tidligere meddelelse skal ophæves med virkning fra et angivet rette tidspunkt. Dette skal Energinet efterkomme.

Proceduren indebærer, at elproducenten ikke kan genindmelde det pågældende aftagenummer i datahubben som værende omfattet af det særlige afgiftsforhold.

Det foreslås i § 9 b, stk. 6, 1. pkt., at Energinet anvender oplysninger i egne registre om særlige afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, til verifikation efter stk. 3. Det foreslås i 2. pkt., at Energinet stiller disse oplysninger til rådighed for elproducentens undersøgelser efter stk. 5. Det foreslås i 3. pkt., at klima-, energi- og forsyningsministeren stiller egne oplysninger om de særlige afgiftsforhold, som er omfattet af 1. pkt., til rådighed for Energinet til verifikation efter stk. 3 og til, at Energinet stiller disse oplysninger til rådighed for elproducentens undersøgelser efter stk. 5.

Det foreslåede medfører, at der stilles samme krav til Energinet om anvendelse af oplysninger i egne registre om særlige afgiftsforhold ved verifikationen i forhold til elektricitet via direkte linjer som ved elektricitet, der leveres via det kollektive net.

Det foreslås i § 9 b, stk. 7, 1. pkt., at elproducenterne stiller egne oplysninger om særlige afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, til rådighed for Energinet til verifikation efter stk. 3. Det foreslås i 2. pkt., at en elproducent anvender disse oplysninger ved sine undersøgelser nævnt i stk. 5.

Det foreslåede medfører, at der stilles samme krav til elproducenter om at stille egne oplysninger til rådighed for Energinet til brug for deres verifikation, og at elproducenten også anvender disse oplysninger ved sine egne undersøgelser.

Det foreslås i § 9 b, stk. 8, 1. pkt., at Skatteforvaltningen stiller egne oplysninger om elproducenter til rådighed for Energinet til verifikation efter stk. 3. Det foreslås i 2. pkt., at Skatteforvaltningen endvidere stiller disse oplysninger til rådighed for elproducentens undersøgelser efter stk. 5.

Det foreslåede medfører, at Energinet og elproducenten kan anmode Skatteforvaltningen om relevante oplysninger til brug for deres verifikation efter stk. 3 eller undersøgelse efter stk. 5.

Herefter er der lovhjemmel til, at relevante oplysninger, som befinder sig i Energinets registre, eller hos elproducenten eller Skatteforvaltningen kan benyttes af Energinet til elproducentens verifikation vedrørende aftagenumres særlige afgiftsforhold.

Det foreslås desuden, at de samme oplysninger er til rådighed for en elproducents ovennævnte undersøgelser vedrørende aftagenumre i datahubben. Lovhjemlen hertil er en forudsætning for, at oplysningerne kan anvendes af elproducenten, således at disse undersøgelser kan foretages.

Der er ikke behov for at indføre hjemmel i elafgiftsloven vedrørende udlevering af oplysninger om elopvarmede helårsboliger i BBR-registret med henblik på verifikation m.v. For så vidt angår oplysninger om elopvarmede helårsboliger fra den uafhængige kilde i bygnings- og boligregisteret (herefter BBR)

bemærkes, at efter lov om bygnings- og boligregistrering er der bred adgang til at bruge registrets oplysninger. Det følger af § 5 i lov om bygnings- og boligregistrering, at offentlige myndigheder, koncessionerede selskaber og virksomheder m.v. på begæring kan gøre sig bekendt med de i BBR registrerede aktuelle oplysninger, som har betydning for en sags afgørelse, myndighedens virksomhed, selskabets virksomhed, den normale drift af virksomheder m.v. eller til brug i andet lovligt øjemed. Ved en manuel kontrol af et registreringsforhold i BBR kan web-adressen www.ois.dk anvendes. På web-adressen er det muligt at slå den enkelte bygnings registreringsforhold op. De registrerede oplysninger i BBR må ikke benyttes til kontrol af energiforbruget, hvilket ikke forhindrer, at oplysningerne om opvarmningsform udleveres og benyttes til verifikation m.v. efter de foreslåede regler i dette lovforslag.

Det foreslås i § 9 b, stk. 9, at skatteministeren kan fastsætte nærmere regler for indmelding til datahubben efter stk. 2 og regler for dokumentation efter stk. 3.

Det foreslåede medfører, at der indsættes en bemyndigelse til skatteministeren til at fastsætte tilsvarende regler for elproducenter, som gælder for elhandelsvirksomheder og elektricitet på det kollektive net for dokumentation for verifikation for et særligt afgiftsforhold eller ændring heraf, jf. § 9, stk. 2, og det foreslåede § 9 b, stk. 1, og ved indmelding af et særligt afgiftsforhold i datahubben, jf. § 9, stk. 5, og § 9 b, stk. 4.

Formålet med at fastsætte nærmere regler for dokumentation for verifikation er, at verifikation kan ske og dokumenteres på forsvarlig vis. Skatteministeren vil herunder kunne fastsætte regler med krav til indholdet af aftaler mellem elproducenter og købere af elektricitet. Endvidere vil skatteministeren f.eks. kunne fastsætte regler om, hvor ofte Energinet skal foretage verifikation efter stk. 1.

Til nr. 10

Elafgiftslovens § 12 indeholder kontrolbestemmelser vedrørende elafgiften.

Efter elafgiftslovens § 12, stk. 1, har Skatteforvaltningen, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til at foretage eftersyn i lokaler, der benyttes i forbindelse med driften af registreringspligtige virksomheder, og til at efterse virksomhedernes forretningsbøger, øvrige regnskabsmateriale samt korrespondance m.v. Skatteforvaltningen er berettiget til at foretage tilsvarende eftersyn 1) hos elhandelsvirksomheder, 2) hos den, der udsteder en faktura efter § 7, stk. 3, 6. pkt., om fakturakrav ved salg af elektricitet fra andre end elhandelsvirksomheder til momsregistrerede virksomheder og ved leverance af elektricitet, der anvendes som kørestrøm til personbefordring med eltog, og 3) hos virksomheder, der begærer tilbagebetaling efter bestemmelser i denne lov.

Det fremgår af § 12, stk. 4, at den, der udsteder en faktura efter § 7, stk. 3, 6. pkt., på begæring skal meddele Skatteforvaltningen oplysning om viderefakturering af afgift til køberen af elektricitet.

Det foreslås i § 12, stk. 1, 2. pkt., og stk. 4, 3. pkt., efter stk. 4 at indsætte en henvisning til § 7 a, stk. 7.

Det medfører, at Skatteforvaltningen vil være berettiget til at foretage eftersyn, jf. § 12, stk. 1, 1. pkt., hos den, der udsteder fakturaer efter § 7 a, stk. 7. Dermed ligestilles kontroller af dem, der udsteder fakturaer efter § 7, stk. 3, 6. pkt., og efter § 7 a, stk. 7, da bestemmelserne indeholder ens fakturakrav.

Det medfører desuden i § 12, stk. 4, at sælgeren af elektricitet på begæring fra Skatteforvaltningen vil skulle oplyse om viderefakturering af afgift til køberen af elektricitet.

Til nr. 11

Elafgiftslovens § 15 indeholder straffebestemmelser.

Efter § 15, stk. 1, litra a, straffes med bøde den, som forsætligt eller groft uagtsomt afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger til brug for afgiftskontrollen eller undlader at verificere oplysninger eller forhold efter § 9, stk. 2 eller 5, eller § 9 a, stk. 1 eller 2, eller undlader at meddele oplysninger, som ikke kan verificeres, efter § 9, stk. 3 eller 6.

Efter stk. 4 kan der pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Skønnes en overtrædelse af elafgiftslovens § 15, stk. 1, litra a, ikke at ville medføre højere straf end bøde, kan Skatteforvaltningen i et bødeforelæg tilkendegive den pågældende, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, såfremt den pågældende erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter ansøgning kan forlænges, at betale en bøde, der er angivet i tilkendegivelsen, jf. elafgiftslovens § 16, jf. opkrævningslovens § 18.

Overtrædelser af punktafgiftslovgivningen straffes efter omstændighederne med en ordensbøde, en normalbøde eller fængsel og en tillægsbøde.

En ordensbøde anvendes, hvis der er tale om en overtrædelse af ordensmæssig karakter, dvs. hvor der ved overtrædelsen ikke er opnået eller ikke vil kunne opnås en konkret unddragelse af afgift. I disse tilfælde beror størrelsen af en eventuel bøde på, hvilken konkret bestemmelse der er overtrådt.

En normalbøde anvendes, hvor der ved overtrædelsen er opnået eller vil kunne opnås en konkret unddragelse af afgift, jf. dog det anførte nedenfor om fængselsstraf til fysiske personer. En normalbøde beregnes som to gange den samlede unddragelse, når der er forsæt til unddragelse. Ved grov uagtsomhed udgør bøden en gang den samlede unddragelse. Af den del af unddragelsen, der ikke overstiger 60.000 kr., beregnes bøden som en gang det unddragne beløb ved forsæt, og som halvdelen af det unddragne beløb ved grov uagtsomhed.

Hvis en fysisk person har haft forsæt til unddragelse af afgift for mere end 100.000 kr., straffes med fængsel og en tillægsbøde, der svarer til det unddragne beløb.

Det foreslås i elafgiftslovens § 15, stk. 1, litra a), at indsætte henvisninger til de foreslåede bestemmelser i § 9 b, stk. 2-4.

Det medfører, at den, der forsætligt eller groft uagtsomt eller med forsæt til at unddrage statskassen afgift undlader at verificere oplysninger eller forhold efter det foreslåede § 9 b, stk. 2 eller stk. 3, eller undlader at meddele at oplysninger, som ikke kan verificeres efter § 9 b, stk. 4, vil kunne straffes med bøde.

Med lovforslaget er det forudsat, at hvor der ved overtrædelsen ikke er opnået eller ikke vil kunne opnås en konkret unddragelse af afgift, vil bøden skulle udgøre 10.000 kr., uanset om der er handlet forsætlig eller groft uagtsomt. Der er herved taget hensyn til, at der vil være tale om overtrædelser af ordensmæssig karakter, og at ordensbøder, der er fastsat i nyere tid, for ligeartede overtrædelser af punktafgiftslovgivningen har samme størrelse. F.eks. udmåles også en ordensbøde på 10.000 kr. ved overtrædelser af forbrugsafgiftslovens § 22, 1, jf. § 13 d, stk. 3, 4, 6 eller 7.

Det er forudsat, at bødeniveauet på 10.000 kr. vil skulle gælde, uanset om der er tale om et førstegangs- eller gentagelsestilfælde. Det er endvidere forudsat, at der ved bødeudmålingen vil skulle ske absolut kumulation, således at der ved overtrædelser af bestemmelserne udmåles en bøde på 10.000 kr. for hver overtrædelse, uanset om pådømmelsen eller vedtagelsen sker ved én eller flere sager.

Hvis der konstateres flere overtrædelser ved samme kontrol vil der dog som udgangspunkt alene skulle udmåles én bøde på 10.000 kr. for de pågældende overtrædelser.

Hvis der ved overtrædelsen er opnået eller vil kunne opnås en konkret unddragelse af afgift, er det forudsat, at der sanktioneres i overensstemmelse med den gældende sanktionspraksis, der er beskrevet ovenfor, for normalbøder, tillægsbøder og fængsel.

I disse tilfælde er det således forudsat, at bøden beregnes til to gange den samlede unddragelse, når der er forsæt til unddragelse, jf. dog det anførte nedenfor om fængselsstraf. Ved grov uagtsomhed vil bøden udgøre en gang den samlede unddragelse. Af den del af unddragelsen, der ikke overstiger 60.000 kr., vil bøden beregnes som en gang det unddragne beløb ved forsæt, og som halvdelen af det unddragne beløb ved grov uagtsomhed.

Hvis en fysisk person har haft forsæt til unddragelse af afgift for mere end 100.000 kr., er det forudsat, at der straffes med fængsel og en tillægsbøde, der svarer til det unddragne beløb.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

I sager, der vil kunne afsluttes med bøde, vil Skatteforvaltningen vil kunne afslutte dem med et administrativt bødeforlæg, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt, jf. elafgiftslovens § 16, jf. opkrævningslovens § 18. Den pågældende vil kunne vælge ikke at vedtage bødeforelægget for at få sagen prøvet ved domstolene. I denne situation vil Skatteforvaltningen oversende en tiltalebegæring til politiet.

Overtrædelserne af de foreslåede § 9 b, stk. 2-4, vil generelt være ensartede, ukomplicerede samt uden bevismæssige tvivlsspørgsmål.

For § 9 b, stk. 2, skyldes det, at såfremt netvirksomheden ikke kan verificere de data, som indmeldes til datahubben, vil dette kunne ses ved bl.a., at netvirksomheden ikke vil kunne give dokumentation for verifikationen til Skatteforvaltningen. Der vil således være tale om objektivt konstaterbare forhold.

For § 9 b, stk. 3, skyldes det, at såfremt Energinet ikke kan fremvise dokumentation for verifikation ved brug af uafhængige kilder af de data, som indmeldes til datahubben, vil dette kunne ses ved bl.a., at Energinet ikke kan give dokumentation for verifikationen til Skatteforvaltningen. Der vil således være tale om objektivt konstaterbare forhold.

For § 9 b, stk. 4, skyldes det, at såfremt Energinet, når det har vist sig, at særlige afgiftsforhold for et aftagenummer ikke kan verificeres, ikke har sendt meddelelse herom til elproducenten, som aftagenummeret vedrører, hvilket vil kunne konstateres ved Skatteforvaltningens kontroller af Energinet. Der vil således være tale om objektivt konstaterbare forhold. Det forudsættes, at såfremt der opstår konkrete tilfælde, hvor overtrædelser af de pågældende bestemmelser alligevel ikke kan anses for ukomplicerede og uden bevismæssige spørgsmål, eller hvor der kan rejses tvivl om det rette sanktionsniveau, vil Skatteforvaltningen overgive sagen til politiet og anklagemyndigheden til videre foranstaltning frem for at udstede et bødeforlæg.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslaget § 2, nr. 9, hvor de foreslåede bestemmelser i § 9 b, stk. 2-4 er nærmere beskrevet.

Til nr. 12

Elafgiftslovens § 15 indeholder strafbestemmelser. Efter § 15, stk. 1, litra b, straffes med bøde den, som forsætligt eller groft uagtsomt overtræder § 4, stk. 1 eller 2, § 7, stk. 1 eller 2 eller stk. 3, 4. pkt., jf. dog pkt. 5, eller 7. pkt., eller stk. 4, eller § 9, stk. 4, § 12, stk. 2, eller § 19, stk. 3.

Efter stk. 4 kan der pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Skønnes en overtrædelse af elafgiftslovens § 15, stk. 1, litra b, ikke at ville medføre højere straf end bøde, kan Skatteforvaltningen i et bødeforelæg tilkendegive den pågældende, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, såfremt den pågældende erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter ansøgning kan forlænges, at betale en bøde, der er angivet i tilkendegivelsen, jf. elafgiftslovens § 16, jf. opkrævningslovens § 18.

Overtrædelser af punktafgiftslovgivningen straffes efter omstændighederne med en ordensbøde, en normalbøde eller fængsel og en tillægsbøde.

En ordensbøde anvendes, hvis der er tale om en overtrædelse af ordensmæssig karakter, dvs. hvor der ved overtrædelsen ikke er opnået eller ikke vil kunne opnås en konkret unddragelse af afgift. I disse tilfælde beror størrelsen af en eventuel bøde på, hvilken konkret bestemmelse der er overtrådt.

En normalbøde anvendes, hvor der ved overtrædelsen er opnået eller vil kunne opnås en konkret unddragelse af afgift, jf. dog det anførte nedenfor om fængselsstraf til fysiske personer. En normalbøde beregnes som to gange den samlede unddragelse, når der er forsæt til unddragelse. Ved grov uagtsomhed udgør bøden en gang den samlede unddragelse. Af den del af unddragelsen, der ikke overstiger 60.000 kr., beregnes bøden som en gang det unddragne beløb ved forsæt, og som halvdelen af det unddragne beløb ved grov uagtsomhed.

Hvis en fysisk person har haft forsæt til unddragelse af afgift for mere end 100.000 kr., straffes med fængsel og en tillægsbøde, der svarer til det unddragne beløb.

Det foreslås i elafgiftslovens § 15, stk. 1, litra b), at indsætte henvisninger til de foreslåede bestemmelser i § 7 a, stk. 1-3 og 10, og til § 9 b, stk. 1.

Det medfører, at den, der forsætligt eller groft uagtsomt eller med forsæt til at unddrage statskassen afgift overtræder de foreslåede bestemmelser i § 7 a, stk. 1-3, eller stk. 10, eller § 9 b, stk. 1, vil kunne straffes med bøde eller fængsel.

Med lovforslaget er det forudsat, at hvor der ved overtrædelsen ikke er opnået eller ikke vil kunne opnås en konkret unddragelse af afgift, vil bøden skulle udgøre 10.000 kr., uanset om der er handlet forsætligt eller groft uagtsomt. Der er herved taget hensyn til, at der vil være tale om overtrædelser af ordensmæssig karakter, og at ordensbøder, der er fastsat i nyere tid, for ligeartede overtrædelser af punktafgiftslovgivningen har samme størrelse. F.eks. udmåles også en ordensbøde på 10.000 kr. ved overtrædelser af forbrugsafgiftslovens § 22, 1, jf. § 13 d, stk. 3, 4, 6 eller 7.

Det er forudsat, at bødeniveauet på 10.000 kr. vil skulle gælde, uanset om der er tale om et førstegangs- eller gentagelsestilfælde. Det er endvidere forudsat, at der ved bødeudmålingen vil skulle ske absolut kumulation, således at der ved overtrædelser af bestemmelserne udmåles en bøde på 10.000 kr. for hver overtrædelse, uanset om pådømmelsen eller vedtagelsen sker ved én eller flere sager.

Hvis der konstateres flere overtrædelser ved samme kontrol vil der dog som udgangspunkt alene skulle udmåles én bøde på 10.000 kr. for de pågældende overtrædelser.

Hvis der ved overtrædelsen er opnået eller vil kunne opnås en konkret unddragelse af afgift, er det forudsat, at der sanktioneres i overensstemmelse med den gældende sanktionspraksis, der er beskrevet ovenfor, for normalbøder, tillægsbøder og fængsel.

I disse tilfælde er det således forudsat, at bøden beregnes til to gange den samlede unddragelse, når der

er forsæt til unddragelse, jf. dog det anførte nedenfor om fængselsstraf. Ved grov uagtsomhed vil bøden udgøre en gang den samlede unddragelse. Af den del af unddragelsen, der ikke overstiger 60.000 kr., vil bøden beregnes som en gang det unddragne beløb ved forsæt, og som halvdelen af det unddragne beløb ved grov uagtsomhed.

Hvis en fysisk person har haft forsæt til unddragelse af afgift for mere end 100.000 kr., er det forudsat, at der straffes med fængsel og en tillægsbøde, der svarer til det unddragne beløb.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

I sager, der vil kunne afsluttes med bøde, vil Skatteforvaltningen vil kunne afslutte dem med et administrativt bødeforlæg, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt, jf. elafgiftslovens § 16, jf. opkrævningslovens § 18. Den pågældende vil kunne vælge ikke at vedtage bødeforelægget for at få sagen prøvet ved domstolene. I denne situation vil Skatteforvaltningen oversende en tiltalebegæring til politiet.

Overtrædelserne af de foreslåede § 7 a, stk. 1-3, og § 9 b, stk. 1, vil generelt være ensartede, ukomplicerede samt uden bevismæssige tvivlsspørgsmål.

For § 7 a, stk. 1, skyldes det, at såfremt elproducenten omfattet af § 4, stk. 2, ikke har opfyldt sin forpligtelse til at måle eget forbrug af elektricitet, vil dette kunne ses ved bl.a., at elproducenten ikke har en selvstændig måling af dette forbrug af elektricitet.

For § 7 a, stk. 2, 1. pkt., skyldes det, at såfremt netvirksomheden, der har ansvaret for at foretage målinger af forbrug af elektricitet hos forbrugere, som er tilsluttet elproducenten via en direkte linje efter regler i eller regler udstedt i medfør af lov om elforsyning, ikke har opfyldt sin forpligtelse, vil dette kunne ses ved bl.a., at oplysningerne ikke fremgår af datahubben.

Det samme vil gælde, såfremt netvirksomheden ikke løbende stiller oplysninger om det målte forbrug til rådighed for elproducenten, der har etableret en direkte linje, jf. § 7 a, stk. 2, 2. pkt. Stiller netvirksomheden således oplysningerne til rådighed for elproducenten på en måde, så elproducenten ikke kan opfylde sine forpligtelser om angivelse af afgift, jf. lovens § 8, stk. 1, herunder ved at stille oplysningerne til rådighed for sent, vil netvirksomheden ikke kunne anses for at have opfyldt sin forpligtelse.

For § 7 a, stk. 3, skyldes det, at såfremt elproducenten ikke opfylder forpligtelsen om at føre et regnskab over fremstillingen, afsætningen og forbruget af elektricitet efter stk. 1 og 2, som kan danne grundlag for opgørelsen af de afgiftspligtige mængder af elektricitet, jf. § 8, stk. 2, det opkrævede afgiftsbeløb i hver afgiftsperiode og for kontrollen af afgiftsbetalingen, vil dette kunne ses ved bl.a. Skatteforvaltningens kontroller af elproducentens regnskaber sammenholdt med det angivne afgiftsbeløb. Elproducenten vil således bl.a. skulle have regnskab over de leverancer af elektricitet, for hvilke der er udstedt fakturaer, herunder acontoopkrævninger, i den pågældende periode, samt virksomhedens eget forbrug af elektricitet, i det omfang det ikke opfylder betingelserne for tilbagebetaling efter § 11 og § 11 c, jf. § 8, stk. 2.

For § 9 b, stk. 1, skyldes det, at Skatteforvaltningen nemt vil kunne sammenholde de oplysninger, netvirksomheden har indmeldt i datahubben, med de oplysninger, der fremgår af aftalen eller af oplysninger indsendt til netvirksomheden fra køberen af elektricitet.

Det forudsættes, at såfremt der opstår konkrete tilfælde, hvor overtrædelser af de pågældende bestemmelser alligevel ikke kan anses for ukomplicerede og uden bevismæssige spørgsmål, eller hvor der kan rejses

tvivl om det rette sanktionsniveau, vil Skatteforvaltningen overgive sagen til politiet og anklagemyndigheden til videre foranstaltning frem for at udstede et bødeforlæg.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslaget § 2, nr. 5 og 9, hvor de foreslåede bestemmelser i § 7 a, stk. 1-3, og § 9 b, stk. 1, er nærmere beskrevet.

Til § 3

Det foreslås i § 3, at loven skal træde i kraft den 1. april 2023.

Elforsyningsloven og elafgiftsloven gælder ikke for Færøerne og Grønland og kan heller ikke ved kongelig anordning sættes i kraft for disse dele af Riget. Derfor vil dette lovforslag heller ikke gælde eller kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021, som ændret senest ved § 3 i lov nr. 1594 af 28. december 2022, foretages følgende ændringer:

§ 5. I denne lov forstås ved følgende:

1-7) ---

8) *Direkte elforsyningsnet*: Elforsyningsnet, som er beregnet til levering af elektricitet fra en elproduktionsvirksomhed til en anden elproduktionsvirksomhed eller bestemte elkunder, og som helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet.

9) *Distributionsnet*: Kollektivt elforsyningsnet, som har til formål at levere elektricitet til en ubestemt kreds af elkunder, samt net, som ejes af en kollektiv elforsyningsvirksomhed, og som har til formål at forbinde en forbruger direkte med transmissionsnettet.

22) *Kollektivt elforsyningsnet*: Transmissions- og distributionsnet, som på offentligt regulerede vilkår har til formål at transportere elektricitet for en ubestemt kreds af elleverandører og elkunder.

13) *Elkunde*: En fysisk eller juridisk person, der råder over et aftagenummer.

14-34)---

1. § 5, stk. 1, nr. 8, affattes således:

»8) *Direkte linje*: Elektricitetsforbindelse, der ikke etableres, vedligeholdes eller ejes af net- eller transmissionsvirksomhed, og som er beregnet til direkte levering af elektricitet fra en virksomheds elproduktionsanlæg til virksomhedens egne faciliteter eller dattervirksomheder eller bestemte kunder, og som helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet.«

2. I § 5, nr. 9, ændres »elkunder« til: »elforbrugere«.

3. I § 5, nr. 13, indsættes efter »aftagenummer«: »og aftager elektricitet på dette«.

4. I § 5 indsættes efter nr. 20 som nyt nummer:

»21) *Intern elektricitetsforbindelse*: En elektricitetsforbindelse, der ikke er ejet af en kollektiv elforsyningsvirksomhed, og som bruges til følgende:

- Tilslutning af en elkundes produktionsanlæg, placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted, til egen forbrugsinstallation og fordeling af elektricitet derfra til elkundens eget forbrug og lagring bag forbrugsstedet.
- Fordeling af elektricitet, der leveres fra det kollektive elforsyningsnet til en elkundes forbrugssted og som er til elkundens eget forbrug, bag forbrugsstedet.
- Fordeling af elektricitet inden for én bygning med en eller flere elkunder.«

Nr. 21-32 bliver herefter nr. 22-32.

5. I § 5, nr. 22, der bliver nr. 23, ændres »elkunder« til: »elforbrugere«.

6. I § 5 indsættes efter nr. 32, der bliver nr. 33, som nyt nummer:

§ 6 d. Kollektive elforsyningsvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for elforbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår.

§ 9. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler vedrørende aktive kunder, borgerenergifællesskaber, VE-fællesskaber og aggregatorvirksomheder, herunder bestemmelser om deltagelse på elektricitetsmarkeder, produktion og forbrug og lagring af elektricitet, aggregering, betaling af tariffer, regler om etablering og regler om balancansvar og balancering. Regler efter 1. pkt. kan indeholde forpligtelser for elhandelsvirksomheder, netvirksomheder og transmissionsvirksomheder.

§ 11. Etablering af nye elproduktionsanlæg samt væsentlige ændringer i bestående anlæg kan kun foretages efter forudgående tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Det samme gælder elproduktion fra anlæg, der er undtaget fra bevillingspligten ved regler udstedt i medfør af § 10, stk. 8.

Stk. 1-6. ---

Direkte elforsyningsnet

§ 23. Direkte elforsyningsnet kan kun anlægges efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren.

Stk. 2. Tilladelsen kan kun gives, hvis ansøgeren forinden har fået afslag på en anmodning om transport af elektricitet gennem det kollektive elforsyningsnet og spørgsmålet ikke har kunnet løses ved forelæggelse for Forsyningstilsynet.

»34) *VE-egenforbruger:* Elkunde, der i tilknytning til sit forbrugssted producerer vedvarende elektricitet til eget forbrug.«

Nr. 33 og 34 bliver herefter nr. 35 og 36.

7. I § 6 d ændres »elforbrugerne« til: »elkunderne«.

8. Efter § 6 g indsættes:

»§ 6 h. Klima-, energi-, og forsyningsministeren kan fastsætte regler om modregning af den besparelse, som statslige organer har i forhold til elafgift ved direkte forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg i lov om afgift af elektricitet, herunder om hvordan modregningen skal ske, hvilke statslige organer og solcelleanlæg reglerne gælder for, krav om opsætning af målere samt aflæsning og videregivelse af oplysninger.«

9. I § 9, 1. pkt., indsættes efter »aktive kunder,«: »VE-egenforbrugere,«.

10. I § 11 indsættes som *stk. 7*:

»*Stk. 7.* Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at der ikke kan etableres nye produktionsanlæg, der anvender kul som brændsel eller foretages væsentlige ændringer i eksisterende produktionsanlæg, som medfører en øget forbrænding af kul.«

11. Overskriften før § 23 affattes således:

»Direkte linjer«.

12. I § 23, *stk. 1*, ændres »Direkte elforsyningsnet« til: »En direkte linje«.

13. § 23, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kriterier og vilkår for meddelelse af tilladelse efter *stk. 1*.«

14. Efter § 23 indsættes før overskriften før § 24:

»Interne elektricitetsforbindelser

§ 23 a. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om interne elektricitetsforbindelser, herunder om de kriterier, der skal være opfyldt for, at en elkunde kan bruge en intern elektricitetsforbindelse.«

§ 28 c. Energinet eller denne virksomheds helejede datterselskaber kan som led i samarbejdet med andre landes systemansvarlige virksomheder efter klima-, energi- og forsyningsministerens godkendelse indtræde som medejer af selskaber med begrænset ansvar, der udfører grænseoverskridende systemansvarsopgaver som nævnt i § 28, stk. 1, nr. 3, og opgaver vedrørende sammenkobling af elmarkeder.

Stk. 2. Ændringer i Energinets medejerskab til selskaber omfattet af stk. 1, som øger virksomhedens økonomiske forpligtelser eller risici, skal godkendes af ministeren.

§ 40. Mindst to medlemmer af en netvirksomheds bestyrelse skal enten direkte eller via et repræsentantskab vælges af forbrugerne i netvirksomhedens forsyningsområde.

§ 41. Netvirksomheder, der er ejet af elkunder eller kommuner, kan i stedet for den i § 40 nævnte indflydelse lade forbrugerne eller en eller flere kommunale bestyrelser i virksomhedens forsyningsområde enten direkte eller via et repræsentantskab vælge flertallet af netvirksomhedens bestyrelse i kraft af disses udøvelse af deres ejerbeføjelser på netvirksomhedens generalforsamling. Flertallet kan også vælges af elkunder og en eller flere kommunale bestyrelser i forening.

Stk. 2. Den i stk. 1 nævnte indflydelse anses for opfyldt, hvis flertallet af bestyrelsesmedlemmerne i en netvirksomhed, som drives som selvejende institution, er udpeget af elkunder eller kommunalbestyrelser i forsyningsområdet eller disse i forening. Det samme gælder for kommunal netvirksomhed, jf. § 4, stk. 1, 1. pkt.

Stk. 3. ---

§ 44. En netvirksomheds vedtægter skal indeholde nærmere bestemmelser, der sikrer gennemførelsen af §§ 40-42.

Stk. 2. Valg af forbrugerrepræsentanter efter §§ 40 og 41 skal ske på en måde, der giver enhver tilsluttet forbruger lige indflydelse uanset forbrug. Forbrugerrepræsentanterne skal have samme rettigheder og pligter som de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Stk. 3. En netvirksomhed kan i stedet for de i stk. 2, 1. pkt., nævnte valgeregler anvende valgeregler, som i rimeligt omfang afspejler antallet af elkunder og det faktiske energiforbrug, jf. § 23 k, stk. 2, i lov om varmforsyning, når

1) ---

2) netvirksomheden opfylder kravet om forbrugerindflydelse på den i § 41, stk. 3, nævnte måde og

3) virksomheden, der ejer et anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp, opfylder kravet om forbrugerindflydelse på den i § 23 h, stk. 3, i lov om varmforsyning nævnte måde.

Stk. 4. ---

§ 63 a.

Stk. 1-2. ---

15. I § 28 c, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»1. pkt. finder ikke anvendelse, hvis der følger en anden godkendelseskompetence af EU-regulering.«

16. I § 28 c, stk. 2, indsættes efter »stk. 1,«: »1. pkt.,«.

17. I § 40, stk. 1, § 41, stk. 1, 1. pkt., og § 63 a, stk. 3, 1. pkt., ændres »forbrugerne« til: »elkunderne«.

18. § 41, stk. 2, 2. pkt., ophæves.

19. I § 44, stk. 2, 1. pkt., ændres »forbruger« til: »elkunde«.

20. I § 44, stk. 3, nr. 2 og 3, ændres »forbrugerindflydelse« til: »indflydelse«.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler om, at forbrugerne skal modtage oplysninger om anvendelsen af energikilder i den leverede elektricitet i det sidste år. Ministeren fastsætter herunder regler om,

1-2) ---

§ 72 c.

Stk. 1-2. ---

Stk. 3. Ophæver eller opsiger en elhandelsvirksomhed sit aftaleforhold med en forbruger, indberetter elhandelsvirksomheden ophævelsen eller opsigelsen af aftaleforholdet til datahubben.

Stk. 4-6. ---

§ 72 f. For timemålte aftagenumre, der aftager elektricitet efter § 6 c, stk. 7, eller § 72 e, stk. 5, fastsættes en pris svarende til en udpeget elektricitetsmarkedsoperatørs timepris pr. kilowatt-time på day ahead-markedet i det budområde, hvor elkunden aftager sin elektricitet, med et tillæg, der er fastsat af Forsyningstilsynet efter stk. 3. For ikketimemålte aftagenumre, der aftager elektricitet efter § 6 c, stk. 7, eller § 72 e, stk. 5, fastsættes en pris svarende til en udpeget elektricitetsmarkedsoperatørs gennemsnitlige timepris pr. kilowatt-time på day ahead-markedet i det budområde, hvor elforbrugeren aftager sin elektricitet, med et tillæg, der er fastsat af Forsyningstilsynet efter stk. 3. Elspotpriser tillægges endvidere net- og systemtariffer, elafgifter i henhold til lov om afgift af elektricitet og moms i henhold til momsloven.

Stk. 2-3. ---

§ 73. De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for elproducenter. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde over for elkunder

Stk. 2-3. ---

§ 73 a. Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

21. I § 63 a, stk. 3, ændres »forbrugerne« til: »elkunderne«.

22. I § 72 c, stk. 3, ændres »forbruger« til: »elkunde«.

23. I § 72 f, stk. 1, 2. pkt., ændres »elforbrugeren« til: »elkunden«.

24. I § 73, stk. 1, indsættes som 4. pkt.:

»Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt over for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter, eller over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.«

25. I § 73 a, stk. 1, indsættes efter »transmissions- og distributionsnet«: », herunder for levering af ydelser til de kollektive elforsyningsvirksomheder,«.

26. Efter § 85 d indsættes i *kapitel 12*:

»§ 85 e. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om registrering og deling af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg til understøttelse af elforsynings sikkerheden, herunder om hvem der skal foretage registreringen. Registreringen af data skal ske til det register, der er nævnt i § 85 a, stk. 2, nr. 2.

§ 87. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

1) ---

2) etablerer eller driver net eller anlæg efter §§ 11, 12 a, 21, 22 a eller 23 uden tilladelse,

3-11) ---

Stk. 2. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder bestemmelser indeholdt i eller udstedt i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet.

§ 87 c. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der forsætligt eller groft uagtsomt overtræder § 20 b, stk. 1.

§ 3. Afgiften svares af

1) den, der leverer elektricitet til forbrug her i landet, og

2) den, der til eget forbrug fremstiller elektricitet.

Stk. 2. Ved den, der leverer elektricitet til forbrug her i landet, jf. stk. 1, nr. 1, forstås net- og transmissionsvirksomheder, der er omfattet af § 19 i lov om elforsyning.

§ 7. - - -

Stk. 2.-6. - - -

Stk. 2. Elproducenter og ejere af energilager- og elforbrugsanlæg skal efter anmodning give de oplysninger, der er nødvendige for registreringen.«

27. I § 87, stk. 1, nr. 2, ændres »driver net eller anlæg« til: »driver net, anlæg eller direkte linjer«.

28. I § 87 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.«

29. I § 87 c indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.«

§ 2

I lov om afgift af elektricitet, jf. lovebkendtgørelse nr. 1321 af 26. august 2020, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 1389 af 5. oktober 2022, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i *loven* ændres »Energinet.dk« til »Energinet«.

2. I § 3, stk. 1, nr. 1, udgår »og«.

3. I § 3, stk. 1, nr. 2, ændres »elektricitet.« til: »elektricitet, og«.

4. I § 3, stk. 1, indsættes som nr. 3:

» 3) den, der er registreret for afgift efter § 4, stk. 2-5.«

5. Efter § 7 indsættes:

»§ 7 a. Elproducenter omfattet af § 4, stk. 2, måler eget forbrug af elektricitet.

Stk. 2. Netvirksomheden har ansvaret for at foretage målinger af forbruget af elektricitet hos forbrugere, som er tilsluttet elproducenten via en direkte linje, efter regler i eller regler udstedt i medfør af lov om elforsyning. Netvirksomheden stiller løbende oplysninger om det målte forbrug til rådighed for elproducenten, der har etableret en direkte linje.

Stk. 3. Elproducenten fører et regnskab over fremstillingen, afsætningen og forbruget af elektricitet efter stk. 1 og 2, som kan danne grundlag for opgørelsen af de afgiftspligtige mængder af elektricitet, jf. § 8, stk. 2, det opkrævede afgiftsbeløb i hver afgiftsperiode og for kontrollen af afgiftsbetalingen.

Stk. 4. Ved salg af afgiftspligtig elektricitet via en direkte linje skal fakturaen fra elproducenten indeholde oplysning om:

- 1) udstedelsesdato,
- 2) elproducentens navn,
- 3) købers navn og adresse og
- 4) afgiftens størrelse, herunder med separat oplysning for solgt elektricitet omfattet af § 9, stk. 1.

Stk. 5. Ved salg af afgiftspligtig elektricitet via en direkte linje fra en mellemhandler skal der udstedes en faktura, som indeholder oplysninger om:

- 1) udstedelsesdato,
- 2) sælgers navn og adresse,
- 3) varemottagers navn,
- 4) leveringssted,
- 5) aftagenummer og
- 6) afgiftens størrelse pr. aftagenummer.

Stk. 6. Ved en elproducents salg af afgiftspligtig elektricitet via en direkte linje gælder i visse tilfælde yderligere krav til fakturaen end dem, der følger af stk. 4. Det omfatter følgende salg:

- 1) til virksomheder registreret efter momsloven, hvor fakturaen også skal indeholde oplysning om cvr- eller SE-nummer for momsregistreringen, og
- 2) i form af kørestrøm, der anvendes ved personbefordring i eltog, hvor fakturaen også skal indeholde oplysning om cvr- eller SE-nummer for forbrugeren af kørestrømmen.

Stk. 7. Ved salg af afgiftspligtig elektricitet via en direkte linje fra andre end elproducenten, der har etableret en direkte linje og er registreret efter § 4, stk. 2, gælder i visse tilfælde yderligere krav til fakturaen, end dem, der følger af stk. 5, nr. 1-4, og om afgiftens størrelse. Det omfatter følgende salg:

- 1) til virksomheder registreret efter momsloven, hvor fakturaen skal indeholde oplysning om cvr- eller SE-nummer for momsregistreringen, og
- 2) i form af kørestrøm, der anvendes ved personbefordring i eltog, hvor fakturaen også skal indeholde oplysning om cvr- eller SE-nummer for forbrugeren af kørestrømmen.

Stk. 8. Den samlede afgift, jf. stk. 4, 5 og 7, skal fremgå af fakturaen. Endvidere skal fremgå den del af den samlede afgift, der udgøres af minimumsafgiften efter § 11 c, stk. 1, og den samlede afgift fratrukket minimumsafgiften.

Stk. 9. Ved konstateret tyveri af elektricitet fra en elproducent udsteder elproducenten en afgiftsopkrævning for forbruget af elektricitet til den erstatningsansvarlige.

Stk. 10. Elproducenten opbevarer regnskabsmateriale i 5 år efter regnskabsårets udløb.

Stk. 11. Told- og skatteforvaltningen fastsætter nærmere regler for elproducenternes regnskabsførelse og regler for indretning af teknisk måleudstyr og montering af dette hos elproducenter omfattet af § 4, stk. 2.

Stk. 12. Skatteministeren fastsætter nærmere regler for opkrævning og afregning af afgifter af elektricitet.«

§ 9. Energinet.dk skal stille datahubbens oplysninger vedrørende særlige afgiftsforhold eller ændringer i særlige afgiftsforhold, der gør sig gældende ved en registreret virksomheds udlevering af elektricitet til et aftagenummer, til rådighed for den registrerede virksomhed med henblik på den registrerede virksomheds fakturering i overensstemmelse med § 7, stk. 3. Ved særlige afgiftsforhold forstås forhold, som er nævnt i § 2, stk. 3-7, § 5, stk. 2 eller 3, eller § 6, stk. 1, 1. pkt., og stk. 3 og 4, eller § 6, stk. 6, i lov nr. 1390 af 23. december 2012 om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg m.v.). Udtrykket særlige afgiftsforhold omfatter også afgiftssatser og afgiftsgrundlag, som vedrører bestemmelserne om særlige afgiftsforhold nævnt i 2. pkt.

Stk. 2.-7. - - -

Stk. 8. Energinet.dk anvender oplysninger i egne registre om særlige afgiftsforhold, jf. stk. 1, som er nævnt i § 2, stk. 3-7, eller § 6, stk. 6, i lov nr. 1390 af 23. december 2012 om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg m.v.) til verifikation efter stk. 2. Energinet.dk stiller disse oplysninger til rådighed for en registreret virksomheds undersøgelser nævnt i stk. 7. Energi-, forsynings- og klimaministeren stiller egne oplysninger om de særlige afgiftsforhold, som er omfattet af 1. pkt., til rådighed for Energinet til verifikation efter stk. 2 og til, at Energinet stiller disse oplysninger til rådighed for en registreret virksomheds undersøgelser nævnt i stk. 7.

Stk. 9.-12. - - -

§ 9 a. - - -

6. I § 9, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »udlevering«: »eller salg fra en elproducent omfattet af § 4, stk. 2, der har etableret en direkte linje«, og efter »§ 7, stk. 3« indsættes: », eller § 7 a, stk. 4«.

7. I § 9, stk. 1, 2. pkt., og stk. 8, 1. pkt., udgår »om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg m.v.)«.

8. I § 9, stk. 8, 3. pkt., ændres »Energi-, forsynings- og klimaministeren« til: »Klima-, energi- og forsyningsministeren«.

9. Efter § 9 a indsættes:

»§ 9 b. Netvirksomheden, der har måleansvaret på en direkte linje, jf. § 7 a, stk. 2, skal udelukkende på grundlag af en aftale mellem en elproducent omfattet af § 4, stk. 2, der har etableret direkte linjer, og køberen af elektricitet eller oplysninger indgivet til netvirksomheden af køberen af elektricitet indmelde i datahubben, hvis særlige afgiftsforhold eller ændringer i særlige afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, gør sig gældende for aftagenummeret omfattet af aftalen.

Stk. 2. Oplysninger, som netvirksomheden indmelder i datahubben, jf. stk. 1, skal netvirksomheden verificere på grundlag af aftalen mellem en elproducent omfattet af § 4, stk. 2, der har etableret direkte linjer, og køberen af elektricitet eller oplysninger indgivet til netvirksomheden af køberen af elektricitet. Netvirksomheden skal på forlangende over for told- og skatteforvaltningen fremvise dokumentation for den foretagne verifikation.

Stk. 3. Gør særlige afgiftsforhold eller ændringer i særlige afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, ifølge oplysninger i datahubben sig gældende ved salg af elektricitet fra en elproducent omfattet af § 4, stk. 2, der har etableret en direkte linje, til et aftagenummer, skal Energinet verificere dette pr. aftagenummer ved brug af uafhængige kilder. Energinet skal på

forlangende over for told- og skatteforvaltningen fremvise dokumentation for verifikationen.

Stk. 4. Konstaterer Energinet i forbindelse med verifikationen efter stk. 3, at et særligt afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, ikke kan verificeres for et aftagenummer, skal Energinet straks meddele dette med angivelse af aftagenummeret med stamoplysninger m.v. til den elproducent, som aftagenummeret vedrører.

Stk. 5. Får en elproducent meddelelse om, at et særligt afgiftsforhold ikke kan verificeres for et aftagenummer, jf. stk. 4, skal elproducenten ved brug af uafhængige kilder undersøge, hvorvidt det særlige afgiftsforhold for aftagenummeret i datahubben er berettiget. Såfremt en undersøgelse efter 1. pkt. viser, at det særlige afgiftsforhold ikke er berettiget, skal elproducenten senest 15 hverdage efter modtagelsen af meddelelse efter stk. 4 meddele Energinet, at Energinet skal sikre, at det særlige afgiftsforhold ikke gør sig gældende for aftagenummeret i datahubben fra et angivet tidspunkt, hvilket Energinet skal efterkomme. Konstaterer elproducenten, at en meddelelse efter 2. pkt. ikke var eller ikke længere er berettiget, skal elproducenten straks meddele Energinet, at meddelelsen efter 2. pkt. ikke skal gælde fra et angivet tidspunkt, hvilket Energinet skal efterkomme.

Stk. 6. Energinet anvender oplysninger i egne registre om særlige afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, til verifikation efter stk. 3. Energinet stiller disse oplysninger til rådighed for elproducentens undersøgelser efter stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren stiller egne oplysninger om de særlige afgiftsforhold, som er omfattet af 1. pkt., til rådighed for Energinet til verifikation efter stk. 3 og til, at Energinet stiller disse oplysninger til rådighed for elproducentens undersøgelser efter stk. 5.

Stk. 7. Elproducenterne stiller egne oplysninger om særlige afgiftsforhold, jf. § 9, stk. 1, til rådighed for Energinet til verifikation efter stk. 3. Elproducenten anvender disse oplysninger ved sine undersøgelser efter stk. 5.

Stk. 8. Told- og skatteforvaltningen stiller egne oplysninger om elproducenter til rådighed for Energinet til verifikation efter stk. 3. Told- og skatteforvaltningen stiller endvidere disse oplysninger til rådighed for elproducentens undersøgelser efter stk. 5.

Stk. 9. Skatteministeren kan fastsætte nærmere regler for indmelding til datahubben efter stk. 2 og regler for dokumentation efter stk. 3.«

§ 12. Told- og skatteforvaltningen har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til at foretage eftersyn i lokaler, der benyttes i forbindelse med driften af registreringspligtige virksomheder, og til at efterse virksomhedernes forretningsbøger, øvrige regnskabsmateriale samt korrespondance m.v. Told- og skatteforvaltningen er berettiget til at foretage tilsvarende eftersyn hos elhandelsvirksomheder, den, der udsteder en faktura efter § 7, stk. 3, 6. pkt., og virksomheder, der begærer tilbagebetaling efter bestemmelser i denne lov. Told- og skatteforvaltningen har, hvis det skønnes nød-

vendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til oplysninger i datahubben af betydning for kontrol af elafgiften og oplysninger i Energinet.dk, som vedrører verifikation efter § 9, stk. 2, eller meddelelser efter § 9, stk. 3.

Stk. 2.-3. - - -

Stk. 4. Erhvervsdrivende skal på begæring meddele told- og skatteforvaltningen oplysning om deres indkøb af elektricitet. Elhandelsvirksomheder skal tillige på begæring meddele told- og skatteforvaltningen oplysning om indkøb af netydelser med tillæg af afgift pr. aftagenummer og om viderefakturerings af afgift til den, der er omfattet af aftagenummeret. Endvidere skal den, der udsteder en faktura efter § 7, stk. 3, 6. pkt., på begæring meddele told- og skatteforvaltningen oplysning om viderefakturerings af afgift til køberen af elektricitet.

Stk. 5.-6. - - -

§ 15. Med bøde straffes den, som forsætligt eller groft uagtsomt:

- a) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger til brug for afgiftskontrollen, eller undlader at verificere oplysninger eller forhold efter § 9, stk. 2 eller 5, eller § 9 a, stk. 1 eller 2, eller undlader at meddele oplysninger, som kan verificeres, efter § 9, stk. 3 eller 6.
- b) overtræder § 4, stk. 1 eller 2, § 7, stk. 1 eller 2 eller stk. 3, 4. pkt., jf. dog pkt. 5, eller 7. pkt., eller stk. 4, eller § 9, stk. 4, § 12, stk. 2, eller § 19, stk. 3.

Stk. 2.-4. - - -

10. I § 12, stk. 1, 2. pkt., og stk. 4, 3. pkt., indsættes efter »§ 7, stk. 3, 6. pkt.,«: »eller § 7 a, stk. 7,«.

11. I § 15, stk. 1, litra a), ændres »eller § 9 a, stk. 1 og 2,« til: », § 9 a, stk. 1 og 2, eller § 9 b, stk. 2 eller 3,« og efter »3 eller 6« indsættes: », eller § 9 b, stk. 4«.

12. I § 15, stk. 1, litra b), indsættes efter »eller stk. 4,«: »§ 7 a, stk. 1-3 eller 10,« og efter »§ 9, stk. 4,«: »§ 9 b, stk. 1,«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 2023.